

СПОРТ САЛАСЫ
кешенді реформаны
қажет етеді

3

Almaty

AQSHAMY

Газет 1988 жылдың 1 шілдесінен бастап шығады | №70-71 (6522) 30 тамыз, жұма, 2024 жыл. | www.aqshamnews.kz

12+

АЙБАРЫ АСҚАҚ – АТА ЗАҢ

Коллажды жасаған Нұрбоосын ӨРІСҰЛЫ.

30 ТАМЫЗ – КОНСТИТУЦИЯ КҮНІ

Алматыда мейрам күндері қандай іс-шаралар өтеді?

Қалалық мерекелік концерт бүгін, 30 тамызда Абай алаңында өтеді. Алматыда Конституция күнін мерекелеу аясында «дөңгелек үстелдер», көрмелер, челленджер, сынып сағаттары ұйымдастырылады.

Мерекелік іс-шаралар қаланың барлық ауданында өтеді:

- Алмалы ауданында ҚР Конституциясы күніне арналған мерекелік концерт 28 тамызда, Абай атындағы Қазақ ұлттық опера және балет театрының жанында өтті.
- Медеу ауданында Конституция күніне арналған мерекелік концерт кеше, 29 тамызда, Орталық мәдениет және демалыс саябағында өткен болатын.
- Алатау ауданында да Конституция күніне орайластырылған мерекелік концерт 29 тамыз түстен кейін Атлетикалық ауыл аумағында өткізілді.
- Әуезов ауданында Конституция күніне арналған мерекелік концерт Family саябағында 29 тамызда өтті.
- Түрксіб ауданында ҚР Конституциясы күніне арналған концерт те 29 тамыздың кешінде Сауранбаев көшесіндегі жаяу жүргіншілер аймағында өткен болатын.
- Жетісу ауданында танымал әншілер мен балалардың шығармашылық ұжымдарының қатысуымен мерекелік концерті бүгін, 30 тамыз, сағат 11.00-де «Гүлдер» саябағында

Дереккөз: optimism.kz

(«Құлагер» ш/а., Серіков көшесі, 2 А), сондай-ақ, «Ата Заңым – айбыным!» шығармашылық фестивалі әл-Фараби скверінде өтеді.

- Наурызбай ауданында Конституция күніне арналған «Ата Заңым – айбыным!» мерекелік концерті де бүгін, 30 тамыз, сағат 11.00-де Амфитеатрда («Шұғыла» шағынауданы, 347) өтпек.
- Бостандық ауданында Конституция күнін мерекелеу құрметіне 29 тамыз күні

Қазмемциркте ALMATY CIRCUS FESTIVAL» II Халықаралық цирк өнері фестивалінің жеңімпаздары мен жұлдегерлері ХӘОТ үшін қайырымдылық қойылымын ұйымдастырды. Ал ҚР Конституциясы күніне арналған концерт бүгін түстен кейін, сағат 15.00-де «MEGA Alma-ata» СОО-да өтетін болады.

«АҚШАМ-АҚПАРАТ».

KAZHYDROMET.KZ

Алматы қаласы бойынша
ауа райы болжамы
(бүгін және ертең)

30.08.2024

Түнде:

+16+18 °C
Көшпелі бұлтты,
жаңбыр, найзағай.

Күндіз:

+24+26 °C
Көшпелі бұлтты,
жаңбыр, найзағай.

Желдің жылдамдығы:
3-8 м/с

31.08.2024

Түнде:

+16+20 °C
Көшпелі бұлтты,
өткінші жаңбыр.

Күндіз:

+27+30 °C
Көшпелі бұлтты,
жауын-шашынсыз.

Желдің жылдамдығы:
3-8, найзағай кезінде екпіні 13м/с

www.almaty-akshamy.kz

САРАПТАМА

КОНСТИТУЦИЯЛЫҚ РЕФОРМА:

Демократияландыру үдерісінде Қазақстан Түркі әлемінің көшбасшысы

2022 жылы елімізде күрделі қоғамдық-саяси оқиғалар орын алды. «Қасіретті қаңтар» оқиғасы қоғамда ондаған жыл қордаланған мәселелердің бетін ашты. Сол уақытта мемлекет ел тағдыры үшін маңызды шешімдер қабылдады. Оның бәрі саяси реформалардан көрініс тапты. Конституциялық реформа жасалып, демократияландыру үдерісіне жаңа серпін берілді. Көп сарапшылар мен белсенді азаматтардың көзқарасына қарамастан, бұл өзгерістер Қазақстанды Түркі әлеміндегі демократияландыруды жүзеге асырудан көшбасшылыққа шығарды.

Ел тағдыры үшін маңызды шешім

Қазақстан – демократияландыру үдерісін жүргізуден Түркі әлемінің көшбасшысы. Мұндай пікірмен көп сарапшылар мен белсенді азаматтар келіспеуі мүмкін. Алайда, соңғы жылдардағы өзгерістерге қарап, осындай қорытындыға келуге болады.

Әдетте, сарапшылар демократияландыру үдерісі туралы айтқанда Түркияны жиі сөзге тиек етеді. Себебі, Түркия Республикасының негізін қалаушы Мұстафа Кемал Ататүріктің жүзеге асырған қоғамдық-саяси, әлеуметтік-экономикалық, рухани саладағы реформалары елдің әлеуетін жақсартып, халықаралық аренада беделін үстем етті.

Ғылымда Ататүріктің салып кеткен жолын «кемализм», «этатизм» деп атайды. Оның мәні мынада:

(Дереккөз: Sputnik.kz/Владислав Воднев).

1. Саяси саладағы өзгерістер. Діни-монархиялық басқару формасынан бас тартып Республикалық басқаруға көшу. Осылайша парламенттік республика құру.

2. Қоғамдық-рухани өзгерістер. Реформаның аясында қоғам еуропалық киім үлгісіне көшіп, зайырлы мемлекеттің институттарының негізі қаланды. Ерлер мен әйелдердің құқығы заң жүзінде теңестіріліп гендерлік реформа жасалды.

3. Құқықтық өзгерістер. Шарияғат заңына негізделген діни «Маджалла» заңынан бас тартылды. Мемлекеттік-құқықтық база зайырлылыққа көшті.

Өзге де салаларда түбегейлі өзгеріс жасалды. Алайда, соңғы онжылдықтарда кері кету үдерісі байқалады. Президент институты күшейіп, парламенттің ықпалы азайды. Саяси риторикадан діни пікірлерді жиі естіміз. Сыртқы саясатта неоимпериализм белгілері байқалады. Ерте ме, кеш пе, осылай

болары заңды еді. Себебі, кемализм осындай қоғамдық үдерістерді қолдан тежеп тұрды. Алайда, бұл уақытша құбылыс екеніне сенеміз. Өйткені, қоғам толқынды циклдер бойынша дамиды.

Ал Қазақстан керісінше соңғы жылдары демократияландыру үдерісіне жаңа серпін берді. Бұған бірінші кезекте билік транзиті әсер етті. Қасым-Жомарт Тоқаев 2019 жылы билікке келісімен қоғамдық-саяси реформаларды жүзеге асыруға кірісті. Реформаларды Орталық Азия елдерімен салыстырсақ, еліміздің бұл бағытта алға шыққанын көреміз. Өзбекстанда конституциялық реформаны жүзеге асырмас бұрын біздің тәжірибені зерттегені байқалады. Ал Қырғызстанда ұзақ жылдар бойы анархиялық басқарудың элементтері байқалды. Президент институты әлсіреп, саяси әралуандылықтың кері әсерін көріп келді. Бірақ соңғы жылдары президент институты нығайып, парламент және азамат

тық қоғаммен байланыста тепе-теңдік және тежемелілік байқалады.

Қазақстандық жолдың ерекшелігі неде?

Ата Заңның бірінші бабының бірінші тармақшасында: «Қазақстан Республикасы өзін демократиялық, зайырлы, құқықтық және әлеуметтік мемлекет ретінде орнықтырады», – деп жазылған. Мұндағы негізгі сөз «орнықтырады». Яғни демократиялық мемлекетті орнықтыру үдеріс деген сөз. Тіпті, біз үлгі тұтатын АҚШ-тың өзі идеал демократиялық мемлекет емес. Демократия даму индекстерінде алдыңғы орындарды иеленбей келеді. Бірақ осы деңгейге жету үшін 200 жылдан астам уақыт кетті. Демек, біз де біртіндеп алға қойған мақсатқа жетеміз.

Елімізде ауқымды конституциялық реформа 2022 жылы жүзеге асты. 5 мамырда конституцияға өзгеріс жасауды көздейтін бүкілхалықтық референдум өтті. Мұны Мемлекет басшысы 29 сәуірде Қазақстан халқы Ассамблеясының сессиясында ұсынған болатын. Бұдан бөлек, сайлау, саяси партия жүйесінде өзгерістер жүзеге асты. Жалпы, реформа нәтижесінде конституцияға мынадай маңызды өзгеріс жасалды:

1. Суперпрезиденттік басқарудан ықпалды парламент, есеп беретін үкімет қағидасына сәйкес жұмыс істейтін президенттік басқаруға көшті. Президент 2022 жылғы 16 наурыздағы Жолдауда: «Саяси жаңғыру болмаса, елімізді орнықты дамыту, ауқымды әлеуметтік-экономикалық өзгеріс жасау мүмкін емес», – деп мәлімдеген болатын. Сондықтан күрделі саяси реформа жасалды. «Елбасы» мәртебесі алынды, президент институтының қызметін қайталайтын, тіпті кей жерде қайшы келетін баптар алынды. Президенттің шектен тыс өкілеттігі азайып, парламенттің ықпалы өсті.

2. Сайлау жүйесіне реформа жасалып жаңа Парламент қалыптасты. Бірмандатты сайлау жүйесі оралды. Бұдан бөлек, азаматтардың талап-тілектерін айтуын жеңілдету мақсатында бейбіт жиналыстарды өткізу тәртібі өзгерді.

Пердехан ШӘМШИЕВ, сарапшы.

ЭКОНОМИКА

НЕГІЗГІ БАҒДАР – ӘЛЕУМЕТТІК БАҒЫТ

Үкімет тарапынан қажетті бағытқа бюджеттің бөлінуі бір бөлек, қаражатты тиімді пайдаланып, ел игілігіне жарата білу тіптен маңызды

Сонымен, Үкімет 2029 жылға дейінгі әлеуметтік-экономикалық даму болжамын және 2025–2027 жылдарға арналған республикалық бюджет жобасын қабылдады. Халықаралық тәжірибе мен еліміздегі соңғы отыз жылда жүргізілген экономикалық саясаттың даму траекториясына көз жүгіртсек, мемлекеттік қаржының теңгерімсіз жұмсалғанын, сәйкесінше жүйелі түрде қалыптасқан бірнеше проблеманың қалыптасқанын көреміз. Үкімет басшысы Олжас Бектенов республикалық бюджеттің параметрлерін айқындау кезінде ең басты міндет мемлекеттік қаржының теңгерімділігін қалпына келтіру деп атап өтті.

Ұлттық экономиканың тұрақты дамуына тікеле ықпал ететін салық-бюджет, ақша-кредит және салалық саясатты жүргізудегі өзара ықпалдастық пен тұтастықтың болуы маңызды болып отыр. Ұлттық экономиканың жүйелі дамуын шектейтін мәселелердің бірі жаһандық саясаттың құбылмалы болуымен қатар, мемлекет қаржысының тиімсіз жұмсалуды екендігі айқын. Сарапшылар мен жауапты ведомства өкілдері арасындағы талқылаулардан кейін, үкімет 2029 жылға дейінгі әлеуметтік-экономикалық даму болжамын және 2025–2027 жылдарға арналған республикалық бюджет жобасын қабылдап, ұлттық экономика, қаржы министрліктеріне Үкімет Аппаратымен бірлесіп заң жобалары мен Әлеуметтік-экономикалық даму болжамын ҚР Парламентіне енгізуді қамтамасыз ету тапсырылды.

Аталмыш жобаның негізгі ерекшелігі республикалық бюджеттің мемлекеттің барлық әлеуметтік міндеттемелерін толық және уақытылы орындауға бағытталғандығында. Мақаламызда үкімет қабылдаған стратегиялық құжаттың негізгі ерекшелігі мен болашағы туралы талдап көрелік.

• **Қаржы министрі Мәди Такиев Үкімет отырысында «2025-2027 жылдарға арналған республикалық бюджет туралы» Заң жобасын әзірленіп ұсынылғаны жөнінде баяндама оқыды. Жауапты министрлік мәліметінше, 2025 жылға арналған түсімдер 21,7 трлн теңге көлемінде болып, келесі жылы Ұлттық қордан 2 трлн теңге сомасында кепілдендірілген трансферт тартылады. Себебі, 2025 жылы бюджет тапшылығы өседі жалпы ішкі өнімге шаққанда**

(Дереккөз: dalanews)

2,7% деңгейіне өседі. Алайда, аталмыш көрсеткішті 2027 жылға қарай жалпы ішкі өнімге 1,9%-ға дейін төмендетуге болатынын баяндады.

2025–2027 жылдарға арналған республикалық бюджет әлеуметтік бағытқа бағдарланған

Жаңадан қабылданған жоба аясында 2025–2027 жылдарға арналған республикалық бюджет әлеуметтік бағытқа бағдарланып, 2025 жылы 794 млрд теңгеге ұлғайып, әлеуметтік салаға 9,8 трлн теңге бөлінетін болады. Биыл бюджет шығысы, өткен жылдарға қарағанда артып отыр. Шығынның артуына бірнеше маңызды себептерді атап өтуге болады.

Біріншіден, инфляцияның орташа деңгейге артуына байланысты әлеуметтік төлемдерді көлемін арттырылды. Мысалы, базалық зейнетақы мен жәрдемақыны 6,5%-ға, ортақ зейнетақыны инфляцияның орташа деңгейінен 2%-ға асырып, 8,5%-ға индекстелінді. Нәтижесінде биыл зейнетақының орташа мөлшері 96 562 теңгеге тең.

Екіншіден, өткен жылмен салыстырғанда гранттар саны 2500 орынға ұлғайды. Нәтижесінде қосымша орындарды ескере отырып, 2025 жылы шамамен 78 мың білім беру гранты бөлінеді. Республикалық бюджеттің әлеуметтік салаға бағыт-

талғанының тағы бір көрінісі студенттеріне стипендия мөлшерін орта есеппен 15-20%-ға ұлғайтып, бакалавриат студенттері үшін 52 372 теңгені, магистратура үшін – 117 098 теңге.

Үшіншіден, халық санының өсуі мен науқастар санының ұлғаюы себепті тегін медициналық көмектің кепілдендірілген көлемі мен міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру шеңберінде халықты медициналық көмекпен қамтуды ұлғайту есебінен республикалық бюджеттің 2025–2027 жылдарға арналған ауқымы арты.

Республикалық бюджеттің басым бөлігі өңірлерді қолдауға бағытталады

Ұлттық экономиканың әлеуетті болуы үшін өңірлер арасындағы экономикалық дамуда алшақтық болмауы қажет. 2025 жылы өңірлерге республикалық бюджет қаражаты 348 млрд теңгеге ұлғая отырып 7,4 трлн теңге бөлінеді. Бұл сумма бюджеттің шамамен 30%-ын құрайды. Республикалық бюджет есебінен негізгі маңызды бағыт деп өңірлерде халықты сумен қамтамасыз етіп, қалаларда 99,6%-ға дейін, ауылдық елдімекендерде 98%-ға дейін қамтамасыз ету жоспарланған.

Халықты газдандыру деңгейі 2025 жылы 62 %-ға жеткізіп, «Ауыл – ел бесігі» жобасы шеңберінде көлік инфрақұрылымының 18 объектісін, 33 тұрғын үй-коммуналдық шаруашылығы мен 91 әлеуметтік объектілерді жаңғырту жоспарланған.

Сонымен, үкімет алдағы екі жылға арналған республикалық бюджет жоспарын бекітті. Негізгі бағыт әлеуметтік бағытқа жоспарланғаны мемлекеттің халық алдындағы әлеуметтік қызметін жете түсінгенін көрсетеді. Алайда, үкімет тарапынан қажетті бағытқа бюджеттің бөлінуі бір бөлек, қаражатты тиімді пайдаланып, ел игілігіне жарата білу тіптен маңызды. Бұл тұрғыда төртінші билік саналатын БАҚ құралдарының жауапты ведомствалар тарапынан ашықтық, тиімділік, жоспарға сәйкес орындалуы сында тұстарын ерекше бақылауда ұстау маңызды.

Нұрболат НЫШАНБАЕВ, сарапшы.

ПАРЛАМЕНТ ПАЛАТАЛАРЫНЫҢ БІРЛЕСКЕН ОТЫРЫСЫ

ПРЕЗИДЕНТ ЖОЛДАУЫ:

еліміздің саяси және әлеуметтік-экономикалық даму перспективаларына қатысты мәселелер

Мәжіліс Төрағасы Ерлан Қошанов Парламент Палаталарының бірлескен отырысын шақыру туралы Өкімге қол қойды.

«Қазақстан Республикасы Конституциясының 58-бабы 4-тармағының 2) тармақшасына сәйкес Қазақстан Республикасы Парламенті Палаталарының бірлескен отырысы 2024 жылғы 2 қыркүйекте сағат 11.00-де Астана қаласында шақырылсын», деп жазылған Өкім мәтінінде.

• 2 қыркүйек күні Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаев Парламент палаталарының бірлескен отырысында Қазақстан халқына Жолдауын жариялайды.

Жиынға Сенат пен Мәжіліс депутаттары, орталық мемлекеттік органдардың басшылары, Ұлттық құрылтай, Адам құқықтары жөніндегі комиссия, Әйелдер істері және отбасылық-демографиялық саясат жөніндегі ұлттық комиссия мүшелері, қоғам өкілдері және еңбек ұжымдары қатысады. Президент Жолдауында еліміздің саяси және әлеуметтік-экономикалық даму перспективаларына қатысты мәселелер қамтылады.

«АҚШАМ-АҚПАРАТ».

(Дереккөздер: mazhilis.parlam.kz; i me laqorda_resmi).

ПРЕЗИДЕНТ

СПОРТ САЛАСЫ

кешенді реформаны қажет етеді

Олимпиада ойындарынан халықтың жүзде күтуге қақысы бар. Бұл заңдылықты осы аптада Мемлекет басшысы Олимпиада жүлдегерлерін қабылдау кезінде де атап өтті. Президент Қасым-Жомарт Тоқаев осы қабылдау кезінде спорт саласында қордаланған, байрақты бәсекелерде спортшылардың сағын сындырып, елдің үмітін семдіретін көптеген кедергілерге тоқталды. Мемлекет тарапынан жеткілікті деңгейде қолдау бола отырып, соңғы бірнеше Олимпиада ойындарында ел қоржынының олқы қайтуы аталған саланы кеулеген үлкен мәселенің барын ұғындырады. Қабылдау кезінде Президент осы мәселелерді тізбелеп тұрып көрсетті және салаға бөгет, саңлаққа түсау болған түйткілдерді шешуге нақты ұсыныстарын берді.

Жемқорлық жойылып, қателік түзетілу керек

Елімізде спорт саласына мемлекеттік қолдаудың қанағаттандырылғы деңгейде екенін, тіпті салаға артығымен қолдау көрсетіледі. Мемлекеттің ондағы мақсаты тек халықаралық бәсекелерде елдің атын шығарып, жалау желбірету емес. Тиісінше, жетістікке жеткен спортшыларды үлгі ететін, спортты сүйетін, салауатты өмір салтына құштар жас ұрпақты тәрбиелеу. Спортты кең көлемді насихаттай отырып, қоғам өкілдерін өскелең өмір дағдарысына жетелеу. Азаматтардың дене сапасын, денінің саулығын, соның негізінде қоғам саулығын арттыру.

Дегенмен, көптеген жылдан бері бұл сала «жемқорлардың жемсауындағы май шелпек» аталып келе жасырып емес. Халықаралық жарыстарда спортшылардың жетістігін мемлекеттік барлық саладағы жетістігі ретінде көрсетуге дағдыланған ескі жүйеде ел рухын қорғау көбірек пайдаланылды. Мемлекеттің баса мән беруімен салаға қыруар инвестиция ағылды. Міне, бұл ел астауынан жем жеп дәннен жемқорларға «май шелпек» болып елестеді, әрі солай жасалды да.

Бұл жолы Ақордадағы қабылдауда Президент Қасым-Жомарт Кемелұлы спорт саласында жемқорлықпен табанды түрде күресу қажет екенін баса белгілеп өтті. Әрі спортта, әсіресе, олимпиада түрлерін дамытуда қателіктер егжей-тегжейлі талданып, түзетілуі, жалпы салаға кешенді реформа қажет екенін айтты. Президент сөзі мынадай: «Салалық

ведомство спорттың олимпиадалық түрлерін дамыту ісінде кеткен жүйелі қателіктерді егжей-тегжейлі талдауға тиіс. Кешенді реформа жасайтын уақыт келді. Ал оны жүзеге асыру үшін құзыретті министрлік, Ұлттық олимпиада комитеті және спорт федерациялары үйлесімді әрекет етуі керек».

Мемлекет басшысының «жүйелі қателіктерді талдау» деп отырғаны, бір қырынан осы бағытта салмақты қателіктердің бар екенін мойындауы. Әрине, мемлекет тарапының саладағы олқылықтарды ашық мойындауы ең басты қадам. Бұған дейін қателіктерді бүркемелеу, себепті мүлде басқа жақтардан іздеу түптеп келгенде салалық дағдарыстан басқа ештеңе бермейтініне көзіміз жеткен. Бұған қоса, Мемлекет басшысы арнайы министрлік пен Ұлттық олимпиада комитеті және Спорт федерациясы арасында әрекет етудің үйлесімділігі жоқ екенін де растағандай болды.

Салаға жауапты мемлекеттік мекемелердің әрекетіндегі үйлесімсіздіктің бар екенін бұған дейін де жұртшылық тарапынан айтылып келеді. Әсіресе, Олимпиадаға спортшыларды дайындау және қатысу іс-әрекеттері мемлекеттік тапсырыс негізінде жүзеге асырылады. Оны елде бір емес, бірнеше мекеме міндетіне алады.

Басылымымыздың өткен санында көрсеткеніміздей, осы бағыттағы мемлекеттік тапсырыстың көбін Мәдениет және спорт министрлігі, Спорт және дене шынықтыру істері комитетінің «Спортты дамыту дирекциясы» игерсе, одан тыс Астана мен Алматы қалаларындағы Олимпиадаға дайындау орталықтары да миллиардтаған мемлекет қаржысын игереді. Ел спортшыларын Олимпиадаға дайындауға бөлінетін мемлекет қаржысының бірнеше бағытқа шашырауы ең әуелі қаржыны, сосын жауапкершілікті әр тарапқа бөліп жіберетіні ең үлкен қателік деп көрсетуге болады.

Ал Президент атағандай, министрлік пен Ұлттық олимпиада комитеті және Спорт федерациясы сынды мекемелер арасындағы жұмыстың үйлесімділігі төмен. Қай тараптың қандай нақты міндеті, қандай жауапкершілігі бары да көпшілік қоғам мүшелеріне

түсініксіз. Айталық, осы жолғы олимпиада ойындарындағы төмен нәтиже үшін мемлекет пен халық осы үш ұйымның қайсысынан жауап сұрауы керек? Тікелей министрліктен бе, әлде салаға арнайы қызмет істейтін комитет пен федерациядан ба?

«Әділ бәсекелестік салтанат құруы қажет»

Президент арнайы тоқталған бұл сөздің маңызы көпке мәлім. Халықаралық байрақты бәсекелерге «жүзден жүйрік, мыңнан тұлпарлар» іріктелмей, тамыр-таныстықпен деңгейі әлсіз спортшылардың «саралануы» сала дамуындағы үлкен кедергі екені айтпаса да түсінікті. Дамыған елдерде, әсіресе, құқық пен моральдік биік сапа салтанат құрған қоғамдарда «спорт» сөзі «әділдік», «серіктестік» мағынасында қолданылады. Ал мемлекет қамқорлығы мен халықтың қолпашына деген көзсіз ұмтылыс бай-бағылан балаларын, тамыр-танис жакындарын «саңлақтап» көрсетуге ұрындырды. Нәтижесінде халықаралық аренада ел намысын жыртып, байрағын биік көтерем деп талай жыл тер төккен нағыз саңлақтар сыиырылып шетте қалып қойды. Протекционизм деп аталатын бұл дерттің мемлекет абыройы мен ұлт намысына қолөңке келтіріп жатқанын да анық білеміз.

Мемлекет басшысы өз сөзінде бұл мәселені де назардан тыс қалдырмады. «Спортта әділ бәсекелестік рухы салтанат құруы қажет. Жемқорлықпен табанды түрде күресіп, жоғары нәтижеге қол жеткізуге кедергі келтіретін протекционизм секілді факторлардан іргені аулақ салған жөн», — деді Президент.

Жер болған жігер, желге ұшқан қаржы

Егер елдегі спорт саласына терең көз жүгіртетін болсақ, мемлекет қазынасын аңдып, «май шелпекке батып отырған» тек Олимпиада айналасында ғана емес, жалпы, спортты, оның ішінде, жалпы халықтық

спортты дамытуға атап берілген мемлекеттік қаражаттар көздеулі мақсатқа жетпей, бей-берекет игерілуде.

Мәлім болғанындай, елімізде 500-ден аса спорттық мектептер бар. Бұл мектептерде 162 спорт түрі оқытылады, кейбірі тіпті қыруар қаржыны өзіне тартып, «дамып келеді», «гүлденіп келеді» деген жел сөздерді желек етіп тағып жатады. Алайда, мемлекет қазынасынан қаржыландырып отырған бұл спорт түрлерінің тек 52-сі ғана Олимпиадаға кіреді. Демек, бұл еліміздің Олимпиада ойындарында жоғары нәтижеге қол жеткізуге тиімсіз саясат қолданып келе жатқанымызды білдіреді.

Әлбетте, біз тек Олимпиада спорт түрлері ғана шынайы спорт, қалғанын дамытпау керек деуден аулақпыз. Алайда, жүйеленбеген және түрлі бағыттарға қарай шашыраған салалар олимпиада резервін дайындауға бөлінетін қаржы мен уақытты көбірек сарп етеді. Бұған тоқталғанда Мемлекет басшысы «мұндай жағдай спорттағы жоғары жетістіктердің нәтижесін нашарлатып, қаржының дұрыс бөлінбеуінен бюджет ақшасы желге ұшып» жатқанын баса айтты.

«Сүйреп салған тазы түлкі алмайды»

Халқымыздың бұл мәтелі спорттағы легионерлер мәселесіне тиянақты жауап болса керек. Көкала ақшанды қалтасына салып, көк паспорттыңды қолына берген, қошеметті қойны-қонышына толтырған шетелдік легионерлердің халықаралық бәсекелерде намысымызды жыртып, үмітімізді ақтағаны өте сирек. Бұған дейін де шетелдік легионерлердің ел қаржысын шашып, ел жігерін жасытып жатқанын ел азаматтары ашына айтып келген. Осы мәселенің мемлекет құлағына жетіп, ел басшысының аузынан тыйым салынып жатқаны жұртқа жаққан жаңалық дер едік.

Президент шетелден шақыртылған легионер ел ішіндегі жас әрі болашағынан көп үміт күттіретін өз азаматтарымыздың жолын кесіп, бағын байлап жүргенін ашық айтты. Әрі шетелдік спортшыларға азаматтық беріп, ел атынан додаға салуды тоқтату керек екенін айтты. Президент аузынан шыққан осы сөз көпшіліктің көңіліне майда жаққан лепесті лебіздің бірі дер едік. Шетелдік спортшы шақырудың орнына кенжелеп қалған спорт салаларына шетелдік тәлімгер, бапкерлерді шақыруды ұсынды. Әрине, тәжірибесі озық, білгені көп маманды елдегі саланы дамытуға ұсыныс етуді ел азаматтары қолдамай тұрмайды.

Спортқа салынған инвестиция тек Олимпиада төрінен, боз кілем мен шаршы алаңнан, жасыл алаңнан қайтады деу — қателік. Спорттың ең басты мақсаты — бәсекеде жеңуден гөрі денсаулықты, адам мүмкіндігін жоғарылату. Халықтық спортты дамыту мемлекеттік осы саладағы басты міндетінің бірі болып қала беретінін айтқан Президент, жасөспірімдер, болашақ чемпиондар алаңсыз спортпен айналысуға жағдай жасау басты міндет екенін де білдірді. Президент сөзі жай ғана сын мен ұсыныс қана емес, салаға кешенді реформаның қозғаушысы болмақ. Алдағы уақытта елдің спорт саласы қайта түлеуіне, оның шынайы және оң бағытта өзгеруіне, қайта түлеуіне әр қоғам өкілі қадағалаушылық етуі тиіс.

Естай БОЖАН, сарапшы.

ЖОҒАРЫ ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ӘЛЕУЕТ

Алматы қаласының әкімі Ерболат Досаев Алмалы ауданының тұрғындарымен кездесті

Қарқынды дамып отырған Алмалы ауданы бірқатар экономикалық көрсеткіш бойынша қалада жетекші орын алады. Мұны Алматы қаласының әкімі Ерболат Досаев аудан тұрғындарымен кездесуде мәлімдеді. Осы ретте қала басшысы тұрғындарды келе жатқан Конституция күнімен құттықтап, елдің негізгі заңы әрбір қазақстандық үшін маңызды екенін атап, зор денсаулық пен амандық тіледі.

**Ернұр
РЫСБАЙ**

Инвестиция көлемі өсіп келеді

Шаһар басшысы атап өткендей, жыл басынан бері жұмыс істеп тұрған шағын және орта бизнес субъектілерінің саны 5,3% өсіп, 59 669-ға жетті, бұл жаңадан 4 мыңнан астам тұрғынды тұрақты жұмыс орынымен қамтамасыз етуге мүмкіндік берді. Өнеркәсіп өндірісінің көлемі 123,6 млрд теңге болып, салық түсімі жыл басынан бері 16% өсіп, 225 млрд теңгеге жетті. Инвестиция көлемі 5%-ға өсіп, 139,4 млрд теңге болды. Аудан бюджеті 2024 жылы 12,3 млрд теңгеге артты. 2024 жылы маусымда бюджет тағы 16% ұлғайтылып, 24,7 млрд теңгеге жетті.

Алматы қаласының әкімі Ерболат Досаев тұрғындармен кездесуде аудан экономикасындағы оң динамика туралы айтты. Биыл шағын және орта бизнес саны көбейіп, 4 мыңнан астам жаңа жұмыс орны ашылды. Өнеркәсіптік өндіріс айтарлықтай көрсеткіштерге жетіп, инвестиция да өсіп келеді.

Салық түсімі 16%-ға өсті, өнеркәсіптік өндіріс көлемі 123,6 млрд теңгені құрады. Инвестиция 5%-ға артып, 139,4 млрд теңгеге жеткен. 2024 жылы аудан бюджеті 12,3 млрд теңгеге ұлғайды, маусым айында қосымша 16% өсті. Мұның бәрі инфрақұрылымды дамытуға және тұрғындардың өмірін жақсартуға мүмкіндік береді.

10 көшеде инженерлік желілерді қайта жаңарту аяқталды

Жыл басынан бері ауданның 10 көшесінде 3,5 км сумен жабдықтау және су бұру желілері жаңартылды. Биыл қарашаға дейін ұзындығы 5,3 км болатын тағы 11 көшеде жұмысты аяқтау жоспарланған. Жоба ауданның 770 үйі мен 4,5 мың тұрғынын қамтиды.

Қала басшысының тапсырмасымен биыл тамыз айында Төле би көшесі, 280 мекенжайы бойынша сорғы бекетін қайта жаңарту басталды. Бұл жұмыс осы жылдың қазан айында бітеді деп жоспарланып отыр, соның

нәтижесінде 1,5 мың абонент сапалы сумен қамтамасыз етіледі.

Ауданның 2,6 мың тұрғынын жылумен сапалы қамтамасыз ету үшін Түркебаев көшесінде 30 жылдан астам пайдаланылған магистральдық желілерді қайта жаңарту жұмыстары қолға алынды. Жұмыс жылыту маусымы басталғанға дейін аяқталады.

Биыл Алматыда жалпы ұзындығы 20 км болатын 23 нысанды қайта жаңарту көзделген, бұл жыл сайынғы көрсеткіштен екі есе көп. Бұл жылу шығынын, сондай-ақ желілердің

тозуын шамамен 1,8% төмендетуге мүмкіндік береді. Осы жылы Алматыда жылумен жабдықтау желілері 57,9% тозғаны белгілі болды.

Электр желілерінің тозуы төмендеді

Қала басшысы бүгінде ауданның электр желілерінің 60%-дан астамы тозғанын атап өтті. Бұл тұрақты түрде апаттық өшуге әкеледі. Айта кету керек, былтыр ауданның электр желілерінің тозуы 20%-ға төмендеді. 2023 жылы тозу деңгейі 80% болған. Биыл «АЖК» АҚ Райымбек – Наурызбай батыр – Мәметова – Сейфуллин көшелерінің аумағында 1,3 км электр беру желілерін қайта жаңартылды. Сондай-ақ, Жамбыл – Әуезов – Абай – Розыбакиев көшелерінің аумағында тағы 6,4 км электрмен жабдықтау желілерін қайта жаңартылып, салынып жатыр. Жұмысты осы жылдың қазан айының соңына дейін аяқтау жоспарланып отыр.

Биыл сапалы көше жарығымен қамтамасыз ету үшін 38 көшеде 21 км ескі кабель желілері жаңғыртылып, 2,5 мыңнан астам шам ауыстырылды.

2024 жылдың соңына дейін тағы 2,4 мың шамды жаңғыртып, 19 км кабель желісін ауыстыру жоспарланған. 2024 жылы ауданның сыртқы жарықтандыруын жаңғыртуға және оны күтіп-ұстауға 1,3 млрд теңге бөлінді.

Алматыда барлығы 4,8 мың км сыртқы жарықтандыру желілері бар. 2024 жылы сапалы жарықтандыруды қамтамасыз етуге аудан әкімдігі 9,9 млрд теңге бөлген. Қабылданатын жатқан шаралардың арқасында мегаполисте сапалы сыртқы жарықтандырумен қамтамасыз ету 2024 жылы 85%-ға және 2025 жылы 100%-ға жетеді.

Автобустар саны 23%-ға көбейді

Мегаполис басшысы бүгінгі таңда ауданда ағымдағы жөндеу аясында 25 мың шаршы метр жол төсемі жөнделгенін, ал биылғы жоспар – 47 мың шаршы метр екенін хабарлады.

«Қазірдің өзінде 2,3 км тротуар жабдыкталып, 2 км арық желісі салынды, қазан айының соңына дейін тағы 6,9 км арық қамтылады. Сондай-ақ, өткен айда 14 көшеде 12,5 км жолға орташа жөндеу жұмыстары аяқталды. Қыркүйек айының соңына дейін Исаяв көшесінде ұзындығы 1,2 км жолға орташа жөндеу жұмыстары аяқталады», – деді Ерболат Досаев.

Қоғамдық көлікте қызмет көрсету сапасын арттыруға тоқталған Алматы қаласының әкімі биыл жылжымалы құрам 101 автобуска, 327-ден 428 бірлікке көбейіп, 24 маршрутқа жаңартылғанын айтты. Жалпы, Алматыда биыл ұзындығы 250 км болатын 274 көше орташа жөндеуден өтті. Осылайша жақсы және қанағаттанарлық жағдайдағы жолдың үлесін 92%-ға дейін жеткізу жоспарланып отыр. Бұған қоса, жергілікті бюджет есебінен газбен жүретін 600 автобус, 100 электрлі автобус және 112 троллейбус сатып алынады. Жеке автопарктер осы жылдың бірінші жартыжылдығында газбен жүретін 150 автобус пен 15 электробус сатып алды. Қазіргі уақытта қаланың троллейбус паркі толығымен жаңартылды.

Оқушылар үйінің құрылысы басталды

Бұл туралы да қала басшысы айта кетті. «Оқушы орындарының тапшылығын азайту мақсатында мектеп салу бойынша жоспарлы жұмыс жүзеге асырылып жатыр. «Жайлы мектеп» Ұлттық жобасы аясында Райымбек даңғылы мен Әуезов көшесінің қиылысында 1,5 мың орынды мектеп құрылысы жалғасып отыр. Бұл жұмыс биыл желтоқсанда бітуі керек», – деді Ерболат Досаев.

Қала басшысының айтуынша, қыркүйек айында №136 мектеп-гимназия ғимараты күрделі жөндеуден өтіп, сейсмикалық күшейту жұмыстары аяқталады. Сонымен қатар, №58 мектепке 600 орынды қосымша құрылыс салынып жатыр, нысанды 2025 жылдың желтоқсанында аяқтау жоспарлануда. Сондай-ақ, қазан айында №16 мектепке 300 орынды қосымша құрылыс салуға мемлекеттік сараптаманың оң қорытындысы шықпақ. Құрылыс жұмыстары келесі жылы 1 тоқсанда басталады.

«Мектепке дейінгі білім беру саласында биыл Мәуленов көшесіндегі ғимаратты сейсмикалық күшейте отырып күрделі жөндеу жоспарлануда, онда 145 орынды балабақша ашылады. Ол 2025 жылдың 3 тоқсанында аяқталады. Бүгінгі таңда «Тастақ» шағынауданында қолданыстағы ғимараттарды бұзып, балабақша салуға ЖСҚ әзірленуде. Сондай-ақ, осы жылдың желтоқсан айына дейін 13 балабақшаның материалдық-техникалық базасын жаңартылып, ағымдағы жөндеу жұмыстары аяқталады», – деді Ерболат Досаев.

Әлеуметтік бағыттағы нысандарға «қадамдық қолжетімділікті» құру бойынша атқарылып жатқан жұмыстарға тоқталған Алматы әкімі Жамбыл мен Байзақов көшелерінің қиылысында жаңа заманауи Оқушылар үйінің құрылысы басталғанын атады. 1951 жылы салынған ескі ғимаратқа сейсмикалық күшейту жұмыстары жүргізілмеді, осыған байланысты оны бұзу және жаңасын салу туралы шешім қабылданды. Нысанды 2025 жылдың бірінші тоқсанында пайдалануға беру жоспарланып отыр.

Әлеуметтік нысандар жаңартылады

Алматы әкімі Ерболат Досаев Алмалы ауданының тұрғындарымен есептік кездесу барысында ауданда тұрғындарды сапалы медициналық қызметтермен қамтамасыз ету мәселелері белсенді түрде шешіліп жатқанын атап өтті. Алматыда ерекше қажеттіліктері бар балаларға арналған жаңа спорт орталығы салынады. Жаңа нысан Райымбек батыр даңғылы, 312 мекенжайында орналасады. Жобада ерекше қажеттіліктері бар адамдар үшін сауықтыру-жаттығу сабақтарына арналған көпфункционалды спорт орталығын салу көзделген. Сондай-ақ, онда 2 бассейн бар. Жобалық қуаты бір ауысымда 144 адамды құрайды.

Құрылыс жұмыстары 2025 жылдың

1 тоқсанында басталып, 2025 жылдың соңында аяқталады. Сонымен қатар, әкім атап өткендей, биыл екі әлеуметтік нысанға күрделі жөндеу жұмыстары басталды, онда 2010 жылдан бері жөндеу жұмыстары жүргізілмеген. Осы жылдың шілде айында қалалық Адам репродукциясы орталығына жөндеу жұмыстары басталды. №1 блоктағы жөндеу жұмыстары осы жылдың желтоқсанында, ал №2 блокта 2025 жылдың наурызында аяқталады. Сондай-ақ, осы жылдың желтоқсан айында №3 емхана ғимаратына күрделі жөндеу жұмыстары аяқталады.

Абаттандыру жұмыстары жалғасады

Қала басшысы атап өткендей, негізгі жұмыстар, соның ішінде солтүстік және оңтүстік жағалауларды бөгеу, асфальт төсеу және понтон көпірлерін жинау осы жылдың желтоқсан айында аяқталады. Жасыл желектерді отырғызу 2025 жылдың көктеміне жоспарланған. Жаңартылған жағалау Алмалы және Әуезов аудандарының тұрғындары үшін тартымдылық орталығына айналады және бір уақытта 3 мыңнан астам келушіні қабылдай алады деп күтілуде.

Естеріңізге сала кетейік, 2022 жылы соңғы 50 жылда алғаш рет Сайран су қоймасының түбін қоқыс пен лай шөгінділерінен механикалық тазартылды, содан кейін абаттандыру жұмыстары басталды. Абаттандырылған аумақтың жалпы ауданы 46,79 га құрайды.

Сонымен қатар, Әлия мен Мәншүк атындағы скверді абаттандыру жұмыстары жалғасуда. Жоба жаяу жүргіншілер жолын, демалыс аймағын, жарықтандыруды, шағын сәулет нысандарын орнатуды көздейді. «Аққу», «Одуванчик» және «Қызғалдақ» сияқты үш субұрқақтар қайта жаңартылады. Жұмыстар Республика күніне орай аяқталады.

Балалар спортын дамыту – басты назарда

Алматыда ерекше қажеттілігі бар балаларға арналған жаңа спорт орталығын салу жоспарланып отыр. Ол Райымбек батыр даңғылы, 312 мекенжайында орналасады. Орталықта екі бассейн, сонымен қатар сауықтыру және жаттығу бөлмелері болады. Нысан бір ауысымда 144 адамды қабылдай алады. Құрылыс 2025 жылдың бірінші тоқсанында басталып, жыл соңына дейін аяқталады.

Сонымен қатар, Алмалы ауданында 2010 жылдан бері жаңартылмаған екі әлеуметтік нысанға күрделі жөндеу жұмыстары басталды. Қалалық адам ұрпағын өрбіту орталығында 1-ші блоктағы жөндеу жұмыстары желтоқсанда, ал 2-ші блокта жұмыстар 2025 жылдың наурызында аяқталады. Сондай-ақ, осы жылдың желтоқсан айында №3 емханаға жөндеу жұмыстары аяқталады. Бұл жобалар аудандағы медициналық және сауықтыру қызметінің сапасын арттыруға бағытталған.

МӘСЛИХАТ СЕССИЯСЫ

БЮДЖЕТ НАҚТЫЛАНДЫ

Алматы қалалық Мәслихатының кезекті XXII сессиясы өтті. Сессия барысында Алматы қаласының 2024–2026 жылдарға арналған бюджетіне өзгерістер енгізу мәселесі талқыланды.

Досбол
АТАЖАН

Суретті түсірген Қайрат ҚОНЫСБАЕВ.

Алматы қаласы әкімінің орынбасары Асқар Әмрин мегаполис бюджетіне жоспарланған өзгерістер сомасы 83 млрд теңге екенін атап өтті.

– Аталған бюджетті нақтылауда бюджеттік бағдарламалар әкімшілері арасында ішкі қайта бөлу және өткен жылдан бастап 28,1 млрд теңге сомасында бос қалдықтарды пайдалану есебінен пайда болған 54,9 млрд теңге сомасындағы қаражат пайдаланылатын болады, – деді Асқар Әмрин.

Алматы қаласы Қаржы басқармасының басшысы Қанат Сухамбековтың айтуынша, аталған қаражат қала тұрғындары үшін басым және әлеуметтік маңызды жобаларды іске асыруға бағытталатын болады. Олардың бірі – білім беру саласы. Бюджетті нақтылау шеңберінде білім беру саласындағы қаржыландыру 482,3 млрд теңгеге немесе қала бюджетінің 26%-ына дейін ұлғайтылды.

Мемлекет басшысының «Жайлы мектеп» жобасын іске асыру жөніндегі тапсырмасын орындау мақсатында «Ақбұлақ» шағынауданында, «Теректі» шағынауданында, Розыба-

киев – Левитан көшесінде, «Саялы» шағынауданында 5600 орынды 4 мектептің құрылысы аяқталып жатыр. Сондай-ақ, мектепке дейінгі білім беру ұйымдарында орын тапшылығын төмендету мақсатында Орбита-3 шағынауданында балабақшаны қайта жаңартуды жалғастыруға 1,6 млрд теңге бөлінеді және №10 шағынауданында балабақша құрылысы басталды. Бұл 600-ден астам баланы мектепке дейінгі біліммен қамтуға мүмкіндік береді.

Бұдан басқа, осы жылы Түркісіб және Әуезов аудандарындағы №83 және №155

мектептерді қайта жаңарту, сондай-ақ қаланың Бостандық ауданындағы №138 мектепті сейсмикалық күшейту аяқталады.

– Шахматты дамытудың 2023–2027 жылдарға арналған Кешенді жоспарын іске асыру мақсатында жаңа оқу жылынан бастап қаланың 41 мектебін бастауыш сыныптарда шахматтан жаңа оқу пәнін енгізу жоспарланып отыр. Осы мақсаттарға 49,2 млн теңге бөлінеді, – деді Қанат Сухамбеков.

Сонымен қатар, Қаржы басқармасының басшысы қосымша қаржыландырудың арқасында 2,3 млрд теңге көлемінде «Шапағат»

және «Алғабас» шағынаудандарында сумен жабдықтау және су бұру желілерінің, сондай-ақ Медеу ауданындағы кәріз желілерінің құрылысы аяқталатынын хабарлады. Бұл санитарлық стандарттарға сәйкес аталған аудандардың 20 мыңнан астам тұрғыны үшін сапалы су мен кәрізге қолжетімділікті қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

Басқарма басшысының айтуынша, мегаполистің көлік қатынасын жақсарту мақсатында Сейфуллин – Жансүгіров даңғылындағы көлік айрығының құрылысы жалғасады және Сайран көлінің жағалауын абаттандыруға 4 млрд теңге бөлінеді.

Алматы мәслихатының депутаттары 2024 жылға арналған жергілікті бюджетті нақтылау жобасын қолдады.

Сонымен қатар, сессия барысында депутаттар қалада бейбіт жиналыстар өткізетін мамандандырылған орындарды өзгерту, ведомстволық бағынысты ұйымдардың қызметкерлеріне еңбекақы төлеуді арттыру мәселелерін талқылады.

Депутаттар шешімі бойынша бейбіт жиындар мен шерулерге арналған мамандандырылған орын Ш.Уәлиханов атындағы скверден (толымдығы 1000 адам) Абылай хан даңғылындағы А.Иманов атындағы скверге (толымдығы 500 адам) ауыстырылды. Ал «Сарыарқа» кинотеатрының артындағы сквердің толымдылығы 500-ден 1000 адамға дейін өзгертілді.

Сондай-ақ, депутаттар жергілікті бюджетке жағымды әсер ететін LED-экрандар түріндегі объектілерге Жарнама орналастыру үшін ай сайынғы төлемақы мөлшерлемелерін ұлғайту ұсынысын қолдады.

ЖОБА

Әуезов ауданында 23 аула жөнделеді

Әуезов ауданында 14 жылдан бері жөндеу көрмеген 23 ауланы күрделі жөндеу жобасы жүзеге асырылуда.

Жаңартылған алаңдарда балаларға, ойынға, футболға және workout аймақтарына арналған орындар қарастырылған. Күрделі жөндеу аясында асфальт төсемі, тротуарлар мен жиектастарды жаңартылады.

Бүгінгі таңда құрылыс-монтаждау жұмыстары 18 аулада аяқталды. Онда ескірген жабдықтар алынып, аумақ асфальтталып, жиектастар жаңартылып, шағын сәулет пішіндері мен спорт алаңдарына орындар дайындалды, орындықтар, қоқыс жәшіктері және футбол алаңдарының қоршаулары орнатылады деп күтілуде. Жобаны осы жылдың 10 желтоқсанына дейін аяқтау жоспарланған.

«АҚШАМ-АҚПАРАТ».

ЗАҢСЫЗ ҚҰРЫЛЫС

Көлік жуатын тағы бір нысан бұзылды

Алматы қаласының қала құрылысын бақылау басқармасы сот шешімі бойынша көлік жуу объектісін бұзудың басталғаны туралы хабарлайды.

Бұрын бұл нысанды «Қалқаман» ш/а-да, Төле би көшесі (Машана), 308/54 үй, рұқсат құжаттары болмаса да меншік иесі (жеке тұлға) тұрғызған.

Басқарма Әуезов аудандық сотына нысанды бұзу жөнінде талап арыз берді. 2024 жылғы 11 қаңтарда Әуезов аудандық сотының ұйғарымымен талап қанағаттандырылды.

2024 жылғы 24 сәуір Алматы қалалық сотының қаулысымен бірінші сатыдағы шешім өзгеріссіз қалды.

Нысанды бұзу Әділет департаменті сот орындаушыларының көмегімен басталды. Естеріңізге сала кетейік, Алматы қаласының әкімі Ерболат Досаевтың заңсыз құры-

лысқа бақылауды күшейту жөніндегі тапсырмасы аясында өткен жылдың басынан бері 46 заңсыз нысан, оның ішінде «Мечта», «KHAN», «Алма Гарден» тұрғын үй кешендері және басқалары толығымен немесе ішінара бұзылған болатын.

«АҚШАМ-АҚПАРАТ».

АБАТТАНДЫРУ

ЖАҢА СЕРУЕН АЙМАҒЫ
САЛЫНАДЫ

Алматының Жетісу ауданының тұрғындарының өтінішімен «Халық қатысатын бюджет» жобасы аясында Жұмысшы кентінде жаңартылған серуендеу абадтандыру жұмыстары Крылов көшесі бойымен Күдерин көшесінен Сахалинская көшесіне дейінгі аумақта жүргізіледі.

Жаңартылған скверде жасыл желекті суарудың автоматтандырылған жүйесі, жаңа балалар ойын мен спорт алаңдары орнатылады. Сондай-ақ, жаяу жүргіншілер аймағында шағын футбол алаңы толығымен жөндеуден өткізіліп, орындықтар мен қоқыс жәшіктері қойылады. Қосымша сәндік қоршаулар мен габион құрылымдары орнатылады.

Аудан тұрғындарының қауіпсіздігі үшін орталық зират пен

қосымша жолдың айналасындағы қоршаулар толығымен қалпына келтірілді. Бұрын зираттағы қоршаулар апатты жағдайда еді, түнгі уақытта вандализм және шойын қоршауды ұрлау фактісі тіркелген. Енді мұнда ұзындығы 2 км болатын қоршаулар орнатылып, биіктігі 3 метрлік дуал салынды. Зират айналасындағы 4 мыңнан астам апатты және қураған ағаштар санитарлық мақсатта кесілді.

Жаңа оқу жылының басына қа-

рай серуендеу аймағы жақын маңдағы тұрғын үй массивтері тұрғындарының демалуына қолайлы жағдай жасайды: балалар мен спорт алаңдары бар жаңа қоғамдық кеңістік құрылады, сквер бойында автотұрақ орындары, жаяу жүргіншілер жолдары салынады.

Жалпы, «Халық қатысатын бюджет» жобасы аясында биыл Жетісу ауданында 34 жоба жүзеге асырылып жатыр, оның 24-і аулалық аумақты ағымдағы жөндеу, 2 жаяу жүргіншілер аймағы, 1 саябақ, 4 қоршау, 3 сквер және 3 автоматты суару жүйесі. Осы жобаларды жүзеге асыру үшін Алматы қаласының әкімі Ерболат Досаевтың тапсырмасымен биыл ауданға осы бағдарлама бойынша қаржыландыру 2 миллиард теңгеге дейін ұлғайтылды.

«АҚШАМ-АҚПАРАТ».

дейін/до

кейін / после

Жетісу ауданы, Крылов көшесінің бойы Күдерин көшесінен Сахалинская көшесіне дейінгі серуендеу аймағы.

ҮКІМЕТТЕ НЕ ЖАҢАЛЫҚ?

ҚР Премьер-Министрі
Олжас БЕКТЕНОВ:

(Фотодереккөз: inbusiness.kz)

Үкімет отырысында ғалымдардың қатысуымен еліміздегі атом энергетикасын дамыту перспективалары қаралды.

Мәселені талқылау қорытындысы бойынша Энергетика министрі Алмасадам Сәтқалиев «Республикалық референдум өткізу туралы» ҚР Президенті Жарлығының жобасы туралы» Үкімет қаулысының жобасын қарауға енгізуге ұсыныс жасады.

«Референдум өткізу атом энергетикасын дамыту және еліміздің энергетикалық қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөнінде салмақты шешім қабылдауға көмектеседі. Бүгін біз тарихи оқиға қарсаңында тұрмыз. Біз, қазақстандықтар, елімізде тұрақты, экологиялық таза және үнемді электр қуатының болуы үшін маңызды шешім қабылдауымыз керек. Бұл біздің болашағымызды айқындайтын шешім», – деді Алмасадам Сәтқалиев.

Үкімет басшысы Қазақстанда атом энергетикасын дамыту мәселесі көптен бері көтеріліп келе жатқанын және бұл саланың келешегі зор екенін атап өтті. Бүгінде елімізде ядролық отын өндірісі толықтай дерлік игерілген, шағын реакторларды пайдалану тәжірибесі жинақталды. Бұл бағытта мамандар мен ғалымдар да бар. Кадр даярлауға да көңіл бөлініп келеді. Сондықтан атом энергетикасын дамытудың келесі кезеңіне көшу дұрыс қадам болып отыр. Бұл, әсіресе, еліміздің энергетикалық инфрақұрылымына жүктеме артуының маңызы айрықша.

Спикер бүгінде Қазақстан энергетикалық қуат тапшылығын тартып отырғанын атап өтті. Егер мәселені осы бастан шешпесе, онда экономиканың әрі қарай өсуіне қажетті электр энергиясын үлкен көлемде сатып алуға тура келеді.

АТОМ ЭНЕРГЕТИКАСЫН ДАМУ – БОЛАШАҒЫ ЗОР БАҒЫТ

Үкімет АЭС салу бойынша референдум өткізуге қатысты қаулы қабылдады

(Фотодереккөз: aqshamnews.kz)

• Атом энергиясы жөніндегі халықаралық агенттіктің мәліметінше, бүгінде әлемнің 31 елінде 415 ядролық энергоблок жұмыс істейді. Қазіргі уақытта 15 мемлекетте, соның ішінде Қытай, Жапония, Оңтүстік Корея, Ұлыбритания мен Түркияда жаңадан 61 атом станциясының құрылысы жүруде.

Бұл ретте жаңартылатын қуат көздері тұрақты энергиямен қамтамасыз ете алмайды. Қазақстанда су электр стансаларының әлеуеті шектеулі, өйткені энергия өндіру үшін талапқа сай келетін өзендер жоқтың қасы. Бүгінде елімізде ЖЭО-ның кейбірін газға ауыстырып, жаңа бу-газ қондырғыларын салып жатырмыз. Алайда, экономиканың дамуы мен халық санының өсуін ескерсек, келешекте ол да электр энергиясының тапшылығын жабуға жеткіліксіз болады. «Атом энергетикасын дамыту – біз үшін болашағы өте зор бағыт», – деп атап өтті Үкімет басшысы.

Заманауи Атом электр стансалары көп деңгейлі қауіпсіздік жүйесімен жабдықтал-

ған. Қазақстанда Атом электр станциясын салу туралы шешім қабылданған жағдайда оны жобалау, салу және пайдалану кезінде МАГАТЭ-нің халықаралық қауіпсіздік стандарттары қатаң басшылыққа алынатын болады. Сонымен қатар, шикізат базасы өзімізде, яғни уран бағасының ауытқуы бізге әсерін тигізбейді. Бұл электр энергиясына тұрақты әрі болжамды тарифтерді қамтамасыз етуге мүмкіндік береді.

«Біздің еліміз сияқты ең көп энергия пайдаланатын экономиканы дамытуға дәл осы атом энергетикасы негіз болып, халықтың тұрмыс деңгейін одан әрі арттыруға мүмкіндік беруге тиіс. Әлемдік тәжірибе көрсетіп отырғандай, атом энергетикасы экономиканың көптеген салаларында инновацияларды қолдануға ынталандырады. Әрі отандық өнеркәсіптің дамуына да үлкен серпін береді. Сондықтан біз өзімізде баламасы жоқ тұрақты және сенімді энергия көзінен тыс қала алмаймыз», – деп атап өтті Олжас Бектенев.

Мәселені қарау қорытындысы бойынша дауыс беру жүргізілді. Ұсынылған Үкімет қаулысының жобасы бірауыздан қолдау тапты. Энергетика министрлігіне Үкімет Аппаратымен бірлесіп, Президент Әкімшілігіне Жарлық жобасын енгізу тапсырылды.

• Жеке инвестициялар есебінен жұмыс істеп тұрған электр стансаларын жаңғырту және кеңейту бойынша 22 инвестициялық келісім жасалды. Ұлытау, Қызылорда, Түркістан облыстарында, Алматыда жалпы қуаты 3500 МВт-тан асатын маневрлі газ электр станцияларын салу бойынша жобалар портфельі іске асырылуда. Жаңа ЖЭО салу бойынша шаралар қабылдануда.

• Бүгінгі таңда әлемде белгіленген қуаты 374 ГВт болатын 415 ядролық реактор пайдаланылуда. Олар жалпы әлемде өндірілетін барлық электр энергиясының шамамен, 10% қамтамасыз етеді.

• Қазақстанда атом энергетикасын дамыту үшін барлық қажетті жағдай бар. Еліміз өндірілетін табиғи уран көлемі бойынша әлемде 1-ші орында және іс жүзінде толық ядролық отын цикліне ие. Халықаралық серіктестермен (АҚШ, Қытай, Франция және Ресей) бірлесіп уранды конверсиялау және байыту кезеңдерін дамыту бойынша жұмыс жүргізілуде.

• Жобаны іске асыру сатысында Қазақстанда 8 мыңға жуық жұмыс орны құрылады, пайдалану кезінде 2 мың адам жұмыспен қамтылады деп күтілуде. Бұл ретте атом электр стансасындағы әрбір жұмыс орны аралас салаларда 10-ға дейін жұмыс орнын құрады, бұл еңбек нарығына және бүкіл өңірдің дамуына оң әсер етеді.

• Ресей, Қытай, Оңтүстік Корея, Франция және АҚШ-тағы 6 компаниядан 13 АЭС жобасы қарауға ұсынылды.

ТАҚЫРЫПҚА ОРАЙ

ҚР Энергетика министрі
Алмасадам СӘТҚАЛИЕВ:

ҚАЗІРГІ КЕЗЕҢДЕ АЭС-КЕ БАЛАМА ЖОҚ

Әлем көміртегі бейтараптығына бет бұруда. Халықаралық қаржы институттары көмір электр станцияларын салуға инвестиция салудан бас тартады. Сонымен қатар, біз еліміздегі газ ресурстарының шектеулі болуына байланысты газ генерациясын ауқымды енгізуді жүзеге асыра алмаймыз. Өз кезегінде, жаңартылатын энергия көздері табиғи-климаттық жағдайларға тәуелділігіне байланысты электр энергиясын өндірудің сенімді базалық көзі бола алмайды. Әлемдік тәжірибе көрсетіп отырғандай, атом электр стансасының құрылысы шығатын қуаттарды ауыстыру және Қазақстанның энергияға тәуелсіздігін қамтамасыз ету үшін жалғыз дұрыс шешім болып көрінеді. Қазіргі кезеңде АЭС-ке балама жоқ...

АЭС құрылысы энергетикалық және экологиялық міндеттерді шешіп қана қоймай, ғылыми зерттеулер мен білім беру бағдарламаларын дамыту үшін жаңа мүмкіндіктер ашады. Халықаралық серіктестермен бірлескен жобалар Қазақстанды уран өндіруде әлемдік көшбасшы ретінде ғана емес, атом саласындағы жоғары технологиялық шешімдерде де жаңа деңгейге көтеруге көмектеседі.

Қазақстанда АЭС салу біздің энергетикалық тәуелсіздігімізді нығайтады және 2060 жылға дейін қабылданған көміртекті бейтараптық стратегиясын іске асыру жолындағы негізгі қадам бола отырып, ел экономикасы үшін елеулі мультипликативті әсер әкеледі. Атом электр стансасын салудың орындылығы туралы референдум осы жобаны іске асыру жолындағы маңызды кезең болады. Бұл оқиға ел халқына өз пікірін білдіруге және энергетика саласын дамытудың келешектегі бағытын айқындауға мүмкіндік береді.

«Қазақстандық атом электр станциялары» АҚ Бас директоры
Тимур ЖАНТИКИН:

АТОМ ЭЛЕКТР СТАНСАЛАРЫ ӘЛЕМДЕГІ ЕҢ ҚАУІПСІЗ ӘРІ СЕНІМДІ ЭНЕРГИЯ КӨЗДЕРІНЕ ЖАТАДЫ

Қазақстанда АЭС салу мәселесі тоқсаныншы жылдардан бастап қаралуда. Қазір энергия тапшылығы мен жұмыс істеп тұрған қуаттардың тозуының артуы жағдайында ол қайтадан өзекті болды. Сондай-ақ, атом электр стансалары әлемдегі ең қауіпсіз әрі ең сенімді энергия көздеріне жататынын атап өткен жөн. Қоршаған ортаға әсерге келетін болсақ, атом энергетикасы, тіпті ЖЭК-пен салыстырғанда, ең экологиялық таза энергия көзі болып саналады.

Сонымен қатар, көптеген дамыған елдерде атом энергетикасы жасыл таксономияға енгізілген. Атом энергетикасының дамуы парниктік газдар шығарындыларының төмендеуіне ықпал етеді, бұл экологиялық жауапкершіліктің жаһандық трендтеріне сәйкес келеді. Референдум қорытындысы бойынша оң шешім қабылданған жағдайда атом технологиясының нақты жеткізушісін таңдау және жобаның ТЭН-ін бірлесіп әзірлеу келесі маңызды міндет болады. Объективті шындық – Қазақстанның болашағы атом энергетикасымен тығыз байланысты.

«Ядролық физика институты» РМК бас директоры
Саябек САХИЕВ:

ҚАЗАҚСТАН ҚАЖЕТТІ КАДРЛЫҚ ӘЛЕУЕТ ПЕН ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ БАЗАСЫНА ИЕ

Қазақстан қазірдің өзінде Франция, Германия, Ресей, Түркия және Қырғызстан секілді 5 елге радиоизотоптар экспорттайды. Сонымен қатар, Қырғызстанға онкологиялық ауруларды диагностикалау және жүрек-қан тамыр жүйесін емдеуге арналған радиофармпрепарат МАГАТЭ қаражаты есебінен жеткізіледі. Бұл шетелдік әріптестермен тәжірибе және білім алмасу бойынша тығыз ынтымақтастықтың нәтижесінде мүмкін болды.

Атап айтқанда, жұмыс 30-дан астам шетелдік серіктестермен, соның ішінде ЦЕРН, Лауэ-Ланжевен институты сияқты жетекші халықаралық ғылыми ұйымдармен және әлемнің ірі университеттерімен – соның ішінде әлемнің жоғары оқу орындарының рейтингінде 1 орын алатын Массачусетс технологиялық институтымен, еуропалық университеттер арасында 4-орында тұрған Карлсруэ технологиялық институтымен жүргізілуде. Біздің Институт базасында зерттеу ядролық реакторы 57 жылдан бері жұмыс істеп келеді. Осы жылдар ішінде үш ұрпақтан астам ғалымдар мен инженерлер ауысты. Осы уақыт аралығында бірде-бір оқыс оқиға тіркелген жоқ.

Бұл реакторлардың ең қауіпсіз түрі екенін растаймыз. Біздің зерттеу ядролық реакторының жанында «Алатау» шағынауданы орналасқан. 80-жылдардың басында онда 4 мыңнан астам адам тұрды, қазір шағынауданның халқы 15 мыңнан асты. Екі жыл бұрын біз 50 еріктіге жеке детекторлар тараттық. Бүгінгі күні радиациялық деңгейдің нормадан асуының бірде-бір жағдайы тіркелген жоқ, бұл әрине, реакторлардың радиациялық және экологиялық қауіпсіздігін тағы да дәлелдейді. Атом энергетикасын дамыту еліміздің электрмен жабдықтау мәселелерін шешіп қана қоймай, жоғары білікті инженерлер, ғалымдар және мамандар тобын қалыптастырудың тарихи мүмкіндігі, сондай-ақ, бұл отандық ғылымға қуатты серпін береді. Болашақ – атом энергетикасында.

«АҚШАМ-АҚПАРАТ».
(Дереккөз: primeminister.kz).

СӘТІ ТҮСКЕН СҰХБАТ

САЙРАН САЙФЕДЕНОВ,
Алматы қалалық Білім басқармасының басшысы:

ЖАҢА ОҚУ ЖЫЛЫ ЖАҢА МАҚСАТҚА БАСТАЙДЫ

– Сайран Тәпенұлы, енді санаулы күнде жаңа оқу жылы басталады. Сондықтан сұхбатыңызды білім мекемелерінің дайындығы туралы бастасаңыз...

– Алдымен қаламыздағы білім мекемелерінің тынысынан бастайын. Алматы қаласында 336 486 оқушы оқитын 337 орта білім беру ұйымы бар. Осы мекемелердің 215-і мемлекеттік, ондағы оқитын оқушы саны бүгінде 300 797-ден асып кетті.

Ал қаламыздағы 122 жекеменшік мектепте оқитын оқушы саны 35 689-ға жетіп отыр. Өмір болған соң, ауылдан қалаға қоныс аудару мәселесі де болады. Сондықтан ішкі көші-қон мен демографиялық жағдайға байланысты мектеп оқушыларының саны жыл сайын 12–14 мың балаға өсіп, қазіргі уақытта қала бойынша оқушы орындарының тапшылығы 30 878-ді құрап отыр.

Өткен оқу жылында 13 086 түлек 11-сыныпты бітірсе, 9-сыныпты 8130 түлек бітірді. Мектеп бітірген оқушылардың орнын 28 144 бала басып, алғаш рет мектеп табалдырығын аттамақшы.

– «Алматы қаласын Дамыту бағдарламасын» іске асыру шеңберінде жасалып жатқан жұмыстар туралы да айта отырсаңыз...

– Ағымдағы жылдың 7–17 қыркүйегі аралығында «Білім берудегі жаңа технологиялардың қалалық ғылыми-әдістемелік орталығы» 30 математика, 30 жаратылыстану пәні мұғалімі және 10 әдіскерді «MARSHALL CAVENDISH EDUCATION PTE. LTD» компаниясымен бірлесіп Сингапур елінде оқытуды жоспарлап отыр.

Тренинг барысында шебер-жаттықтырушыларға курсты басқа мұғалімдерге үйретуге алатындай толық курстық жазбалар мен мұғалімге арналған нұсқаулық беріледі. Сондай-ақ, дайын ресурстар функционалдық сауаттылық құзыреттері бойынша 300 сұрақ түрінде беріледі. Сондай-ақ, шебер жаттықтырушылар оларды оқушылардың тұжырымдамалық түсінігі мен процесс дағдыларын дамыту үшін сабақта пайдалануына мүмкіндік береді.

– «Мектепке жол» акциясының барысы қалай?

– Осынау қайырым мен мейірімге толы шараның өтіп келе жатқанына да жиырма жылға жуықтаған екен. Қаншама бала қатарластарынан қалыспай мектеп партасына отырды. Аталмыш шара мыңдаған отбасына қуаныш сыйлады. Сондықтан бұл шара әлі де жалғаса беретін болады.

Жалпы, республикамыз бойынша «Мектепке жол» акциясы 1 тамызда басталды. «Жалпыға бірдей білім беру» қорына жергілікті бюджеттен 1 млрд 632,8 теңге бөлінсе, мектеп формасы, кеңсе тауарларымен қамтамасыз ету үшін 880,4 млн теңге қарастырылды. Дәл қазіргі уақытта қаламыздың 12 675 баласы мектеп формасы, аяқкиім, спорттық киім және кеңсе тауарларын алуға 55 мың теңге көлемінде материалдық көмек алды. Сонымен қатар, демеушілер мен меценаттар тарапынан мұқтаж балаларға киім-кешек пен кеңсе тауарларын сатып алу түрінде көмек көрсету жұмыстары әлі де жалғасып жатыр.

– Сайран Тәпенұлы, мектеп асханаларының жұмысы, ондағы талаптардың орындалуын кім, қалай бақылайды?

– Әрине, оқу жылы басталған соң, мектеп асханаларының да жұмысы басталады. Оқушының тамағының сапалы әрі дәмді болуы басты назарда болады. Бұл ретте оқушылардың тамақтануына қатысты қажетті шаралар қабылданды. Мәселен, 212

Қаламызда мектеп салу құрылысы қарқынды жүріп жатыр.

– 2024 жылдың 15 желтоқсанына дейін 15 мың орынды 8 мектеп.

Олардың ішінде: – «Қарасу» шағынауданындағы 2000 орынды мектеп;

– «Самғау» шағынауданындағы 2000 орынды мектеп;

– Рысқұлов даңғылы мен С.Әшімов көшесіндегі 2000 орынды мектеп;

– Райымбек, 210 даңғылындағы 2000 орынды мектеп;

– Егізбаев көшесі, 9 мекенжайындағы 2500 орынды мектеп;

– Құлжа тас жолының оңтүстігіндегі 2000 орынды мектеп;

– 2500 орынды «Шұғыла», Сәбденов көшесі бойындағы мектеп;

– «Құрамыс» шағынауданындағы 1500 орынды мектеп пайдалануға беріледі.

мектептің оқушысы ыстық тамақпен қамтылатын болса, 3 мектеп 205 баланы (№150, 194, 197) буфет арқылы тамақтандыратын болады. Ағымдағы жылы халықтың әлеуметтік осал топтары санатынан 1–4-сынып оқушылары мен 5–11-сынып оқушыларын тегін тамақпен қамтамасыз ету үшін жергілікті бюджеттен 18,5 млрд теңге бөлініп отыр.

Сәтін салса, биыл 133 мыңнан астам оқушы тегін тамақпен қамтылатын болады. Мектеп асханаларының мәзірі қала бойынша бірыңғай тамақтану нормалары мен Қазақ тамақтану академиясы бекіткен арнайы ережеге сай бекітілді.

«Мектеп автобустары» жобасы жалғасады

– «Мектеп автобустары» жобасының қолға алынуы сөз жоқ, ата-аналардың жұмысын жеңілдетіп отыр. Айтыңызшы, бұл жоба биыл да жалғасын таба ма?

– Қала әкімінің бастамасымен бұл жоба 2023 жылы қолға алынған еді. Сол жылы 97 жаңа автобус алынып, қаламыздағы 30 мектептің 8,3 мың оқушысын тасымалдауды бастап кеткен. Бұған жергілікті бюджет есебінен 6,1 млрд теңге бөлініп, оған 100 автобус сатып алынды. Биыл 6 мыңнан астам баланы қамтитын 23 мектепке тағы 100 автобус сатып алынды. Осылайша жаңа оқу жылында 14 мыңнан астам баланы (53 мектеп) қамтитын 200 автобус тасымалдайды. Жалпы, оқушыларды автобуспен тасымалдау үшін 2,5 млрд теңге қаржы бөлінді.

– Мақсатты мектептермен жұмыс жасау үшін жобалық кеңсе құру деп қалдыңыз... Осы мәселені тарқатып айтып берсеңіз...

– Білім басқармасы Қалалық әдістемелік кабинетпен бірлесе отырып, орта білім беру сапасын арттыру мақсатында қала мектептерімен кезең-кезеңімен жұмыс жасауды жоспарлап отыр. Ол былай болмақшы:

Мәселен, 2024-2025 оқу жылы – 22 мақсатты мектеп;

2025-2026 оқу жылы – 54 мақсатты мектеп. Осы мақсатта ағымдағы жылы қалалық әдістемелік кабинет жанынан білім сапасын арттыру әрі мақсатты мектептерге әдістемелік қолдау көрсету үшін Жобалық кеңсе құрылды.

Осыған орай, 22 мақсатты мектептің 1094 мұғалімін оқытудың кешенді бағдарламасы негізінде, нысаналы мектептердегі 1094 мұғалімді «Өрлеу» курстарында оқытуды жоспарлап отырмыз. Оқыту барысында пән мұғалімдері негізгі, негізгі және прогрессивті курстардан өтеді. Бағдарлама бойынша 12–19 тамыз аралығында бастауыш сынып мұғалімдері курстан өтіп үлгерді.

– Білім мекемелері төтенше жағдайларға дайын ба? Мәселен, кенеттен табиғи апат орын алған жағдайда қандай іс-әрекет қолданады? Жалпы, біздегі білім мекемелерінің апатқа қарсы тұруға мүмкіндігі бар ма?

– Иә, сауалыңыз орынды. Халқымыздың «апат айтып келмейді» деген сөзін әркез естен шығармауымыз керек. Біз қандай жағдайға болса да дайын болуымыз керек қой. Осы ретте Мемлекет басшысының тапсырмасына сәйкес, шаһар басшысының бастамасымен қаламыздағы барлық білім беру ұйымдарында табиғи апаттарға қарсы дайындық бағдарламасы әзірленген еді.

Сәтін салса, «2024-2025 оқу жылына арналған оқу процесінің ерекшеліктері туралы» нұсқаулық-әдістемелік хатқа білім

беру ұйымдары мен колледждердің оқу процесіне пилоттық жоба ретінде Алматы қаласының білім беру ұйымдарында төтенше жағдайларға дайындық бойынша оқу жоспарының вариативті бөліктерінің 1 сағатына байланысты оқыту бағдарламаларын енгізу туралы ұсыныс енгізгелі отырмыз.

Бұл бағдарлама «Жер сілкінісі кезіндегі іс-шаралар», «Өрт кезіндегі іс-қимылдар», «Сел және көшкін қаупі кезіндегі іс-шаралар», «Су тасқыны кезіндегі іс-шаралар», «Жеке қауіпсіздік жөніндегі іс-шаралар» деген бес модульден тұрады. Осынау қолға алып отырған «Төтенше жағдайларға дайындық» бағдарламасы үлкен жауапкершілікті көтеріп, қаламыздағы білім беру ұйымдарының қауіпсіздігін қамтамасыз етіп, балалардың өмір мен денсаулығын қорғауды, жалпы, баршамыздың жауапкершілігімізді арттыруды көздеп отыр.

– «Жайлы мектеп» ұлттық жобасы барысында салынып жатқан мектептер пайдалануға беріле ме?

– Елімізде қолға алынып отырған «Жайлы мектеп» жобасына Алматы қаласы да белсенділікпен атсалысып жатыр. Жоба барысында Алматы қаласы әкімдігі 36,8 мың оқушыға арналған 22 мектеп құрылысын іске асыруды жоспарласа, 32,8 мың орынды 20 мектеп ағымдағы жылдың соңына дейін, 4 мың орынды 2 мектеп 2025 жылы пайдалануға берілімекші. Дәл қазір қаламыздағы 23 100 орынды 13 мектептің құрылысын «Samruk-Kazyna Construction АҚ» жүргізіп жатыр.

Мәселен, 4 мектептің №97 – «Dial-Stroy», «Қарасу» – «BI group», «Самғау» – «BI group», «Теректі» – BI group компаниялары жүргізіп жатыр. Оларға жасалған жобалау-сметалық сараптама оң қорытынды көрсетті. Сондай-ақ, 9 нысанның жобалық құжаттамасы сараптамадан өтіп жатыр.

Сәтін салса, осы оқу жылында пайдалануға берілуі тиіс. Қаламыздағы байырғы білім мекемелерінің бірі – №97 мектептің құжаттары, яғни декларация, пайдалануға беру актісін рәсімдеу сияқты жұмыстар жүргізілуде.

Мәселен, 11 700 орынды 8 мектеп құрылысын жеке инвесторлар жүргізіп жатыр. Бүгінгі таңда 1 мектептің құрылысы аяқталды. Ол «Шұғыла» ықшамауданында орналасқан 1200 орынды мектеп.

– Күрделі жөндеу жұмыстары қалай жүріп жатыр? Оқу процесіне кедергі келтірмей ме?

– Биыл ағымдағы жөндеу жұмыстары бойынша 180 мемлекеттік мектепке жөндеу жұмыстары жүргізілді. Оқу процесіне кедергі келтірмейді. Тамыздың соңына дейін аяқталуға тиіс мектептер де бар. Ағымдағы жөндеу жұмыстарына жергілікті бюджеттен 5,9 млрд теңге бөлінді.

– Жаңа оқу жылы қарсаңында қаланың Бас ұстазы ретінде әріптестеріңізге қандай тілек тілер едіңіз?

– Әрине, бұл өте жауапкершілігі мол сала ғой. Ең бастысы, бізге ата-аналар өздерінің ең қасиетті, көзінің ағы мен қарасындай болған балаларының тағдырын сеніп тапсырып отыр. Осы сенімге адал болайық. Жаңа оқу жылы жаңа мақсатқа бастайды. Осынау қызығы мен қиындығы мол мамандық иелеріне ең алдымен денсаулық, сабырлық тілер едім. Жаңа оқу жылы құтты болсын!

Сұхбаттасқан
Рая ЕСКЕНДІР.

ЖОШЫ ҰЛЫСЫ – 800

Биыл 2024 жыл – Жошы ұлысының 800 жылдық тарихи датасымен сәйкес келуін және бұл датаның елімізде аталып өтіп жатқанын ескере отыра, газет оқырмандарын Жошы ханның өмірімен, ол негізін қалаған Жошы ұлысының қазақ елінің тарихымен өзара байланысын сөз студі жөн көрдік.

(Фотодекеккөз: syrboyi.kz)
Суретті мүсірген
Нұрболат НҰРЖАУБАЙ

ЖОШЫ ХАН ЖӘНЕ ҚАЗАҚ ТАРИХЫ

(Басы өткен санда)

Алтын Орда – Жошы ұлысы

Жошыға берілген жердің бәрі тарихта Жошы ұлысы деген атауға ие болады. Ал оны басқарушы хан лауазымымен айтыла бастайды. Шамамен, 1224 жылдан бастап Жошы есімінің жанына «хан» титулы қосылып айтылады. Жошы ұлысының алғашқы аумағына қазіргі Қазақстан жерінің далалық бөлігі, Хорезм енді. Кейіннен 1236–1242 жылдары Жошының екінші ұлы Батудың (Батый) «Батысқа жеті жылдық жорығы» нәтижесінде Ұлыс аумағы батыста Дунай өзеніне дейін кеңейеді. Осы аумақтағы мемлекет кейіннен кейбір деректерде және ғылыми әдебиеттерде Алтын Орда деген атауға ие болады. Бүгінгі күндері кейбір авторлар тарапынан Алтын Орда атауы мен Жошы ұлысы атауы синоним ретінде қолданылады.

Жошы хан 1227 жылы Орталық Қазақстандағы Ұлытау өңірінде аң аулап жүріп, әкесі Шыңғыс ханнан 5-6 ай бұрын қайтыс болады. Шыңғыс ханның 1227 жылы тамыз айында қайтыс болғаны нақты дәлелденген, олай болса Жошы 1227 жылы наурыз-сәуір айларының бірінде қайтыс болған деуге болады. Жалпы, тарих ғылымында Жошы ханның қалай қайтыс болғаны жөнінде бірауызды пікір жоқ. Осы жөніндегі мәліметтерге көз жүгіртсек, бірнеше нұсқаны көреміз. Олар мыналар: 1) Жошы хан аң аулап жүріп, аттан құлап өледі; 2) Жошы хан аң аулап жүргенде әкесі Шыңғыс хан жіберген жасырын арнайы адамдар майып етіп өлтіреді; 3) Шыңғыс ханның тапсырмасымен жасырын түрде тамағына у қосып беріледі.

• Жошы ханның мавзолейі күні бүгінге дейін Ұлытау өңірінде Ұлытау облысы, Ұлытау ауданы аумағында, Жезқазған қаласынан солтүстік-шығысқа қарай 50 шақырымдай жерде, Малишбай ауылының маңында тұр. Қазіргі кезде Жошы ханның мавзолейі сол өңірдегі Алаша хан мавзолейі, Домбауыл кесенесі секілді тарихи ескерткіштермен бірге тарихи туристік орындарды қалыптастырып отыр. Жыл сайын бұл маңға келетін туристер саны артуда. Тек қана сол тарихи орындарға баратын жолдар жөнделіп, талаптарға сай болса, туристер саны еселеп артар еді.

Талас Құрылтайы: екі саясат, екі қағидат

Жошы хан 40-тың ортасында қазіргі өлшем бойынша ерте қайтыс болса да, оның Ұлыста аз уақыт болса да жүргізген саясаты зерттеуші мамандардың назарынан тыс қалмады. Оның ұстанған принципі мен жүргізген саясаты бүкіл Моңғол империясының алғашқы кезеңінде жүргізілген саясат пен оның ішкі ағымдарына негіз болып қаланды. Зерттеуші мамандар XIII ғасырдың алғашқы ширегінен XIV ғасырдың ортасына дейінгі аралықта Моңғол империясының, Жошы ұлысы мен Алтын Орданың, Шағатай ұлысының және Ирандағы Елхандар әулеті билеушілерінің жаулап алынған елдер мен бағындырылған халықтарға қатысты жүргізген саясатында бір-біріне қарама-қарсы екі ағымның болғандығы жөнінде ойларын айтады.

Бірінші ағым бойынша – бағындырылған халық өкілдерін билікке жақындатпау, билікке араластырмау, халықтың дәстүрлі шаруашылығын елемей, моңғолдың көшпелі мал шаруашылығын күштеп енгізу, бағындырылған халықтарды үнемі талан-таражға салып, тонап отыру саясаты жүргізіледі. Бұл саясаттағы ағымды Шыңғыс қағанның өзі бастап, ұлы Шағатай хан, немересі – Гүйік қаған одан әрі қолдайды.

Бұл ағымға қарсы екінші ағым саясаты тұрады. Ол бойынша мүлде кері саясат жүргізіледі. Бағындырылған халықтың өкілдері билікке араластырыла бастайды, жергілікті халықтардың дәстүрлі шаруашылықтарын құрметтеу және талан-тараждар мен тонауларды тоқтатып, оның орнына тұрақты салықтарды енгізу саясаты жүргізіле бастайды.

Екінші ағымның басында Жошы Ұлысында жүргізген саясатымен Жошы хан тұрды. Жошының ұстанымы мен саясатын кейіннен Үгедей қаған, Мөңке қағандар жалғастырады. Екі ағым арасында күрестер өрбиді де, 1269 жылғы Талас Құрылтайында екінші ағым толығымен жеңіске жетіп, заңды құжат ретінде қабылданады. Осылайша Жошы ханның жүргізген саясаты мен ұстанған принципі өміршең болып, өзі қайтыс болғаннан кейін қолдау табады да, ақыры жеңіп шығады.

Осы жерде айта кетуіміз керек, биылғы жылы Мемлекеттік сыйлыққа ұсынылып отырылған белгілі жазушы, драматург Думан Рамзанның «Жошы хан» атты пьесалар жинағындағы «Жошы хан» атты туындысында басты кейіпкер – Жошы ханның ішкі саясаттағы басқа ағым өкілі – інісі Шағатаймен қақтығысы, Жошы ханның гуманистік ұстанымы, жергілікті халық өкілдерімен тығыз байланысы туралы баяндалады.

Рашид ад-дин еңбегінде және тағы басқа тарихи шығармаларда Жошы ханның сегіз әйелі және олардан туған 18 ұлы болған делінеді. Жошы ханның ұлдары ішінде өзіндік тарихи болмысымен, жүргізген саясатымен тарихта қалғандары – Орда ежен, Батый хан, Берке хан, Беркежар, Шибан, Тұқай темір атты ұлдары. Батый хан әкесінен соң Ұлыс билеушісі болып, Ұлыс аумағын батысқа қарай екі еседей ұлғайтады. Оның беделі өте зор болып, империяның Қарақорымдағы тағына кімдерді отырғызу керек екенін шеше алады. Оның ұрпақтары Алтын Ордада «Нар мойны Бердібекте кесілді» деген кезең –1359 жылға дейін 135 жыл билік құрады.

Жошы ұлысынан – Қазақ хандығына дейін

Жошы ханның үлкен ұлдарының бірі Берке хан ағасы Батый ханнан соң 10 жылдай Алтын Орда тағын иеленіп, осы уақыт ішінде Алтын Орданы Моңғол империясынан оқшаулауға күш салады. Ал Алтын Ордада ислам дінінің кең таралуы, осы Берке ханның есімімен тығыз байланысты екенін барлық зерттеуші мамандар мойындайды. Беркежар атты Жошының тағы бір ұлы тарихымызда Талас Құрылтайын дайындау және өткізумен жазба дерек мәліметтерінде қалады.

Жошы ханның үлкен ұлы – Орда Ежен, бесінші ұлы – Шибан және кіші ұлы – Тұқайтемірдің өздері де және ұрпақтары да Алтын Орда тарихында терең із қалдырады. Жошы ханның бұл ұлдарының ұрпақтары жөнінде көлемді зерттеулер бар, жеке-жеке монографиялық еңбектер де бар.

Жошы ханның Тұқайтемір атты кіші ұлының ұрпақтары Алтын Ордада Батый әулетінің билігі тоқтатылғаннан кейін күшейеді де, сол аумақтағы тақ үшін жүргізілген саяси күрестерге белсене араласады. Тұқайтемірдің ұрпақтары Алтын Орданың ыдырауы кезінде құрылған Қырым, Қазан, Қажытархан (Астрахан), Үлкен Орда хандықтарында билік етеді. Қырым хандығындағы – Меңлігерей хан, Алтын Ордадағы – Тоқтамыс хан, Үлкен Ордадағы – Кіші Мұхаммед хан, Ұлы Мұхаммед хан, Сейітахмет хан, сондай-ақ Қазандағы Қасым хандар, бәрі Жошы ханның ұлы Тұқайтемірдің ұрпақтары болып келеді.

Жошы ханның бесінші ұлы Шибан көзі тірісінде атақ-абырой мен беделге ие болып, ұлыс басқарған тұлға болды. Ол Батыйдың жеті жылдық жорығына қатысып, ерліктер жасайды, ағасынан сый-сияпаттар алады. Шибан секілді ұрпақтары да ата жолын одан әрі асқартатады. Алтын Ордадағы «дүрбелең кезеңде» және одан кейінгі ыдырау кезеңде Шибан ұрпақтары таққа таласып, саяси

күрестің отын маздатады. Сібірде шибандықтар билікке келеді, Сібір хандығын құрады. Атақты Көшім хан – Шибан ұрпағына жатады. Керей мен Жәнібек хандардың Дешті Қыпшақ аумағындағы саяси қарсыласы Әбілқайыр хан – Шибан ұрпағының өкілі. Әбілқайыр ханның немересі атақты Мұхаммед Шайбани хан қазақ хандары – Бұрындық пен Қасымнан жеңіліс тауып, 1500 жылы Орта Азиядағы Самарқан тағын иеленеді де, ол жақта бір ғасырға созылған шибанилар әулетінің билігін құрады. Дешті Қыпшақтан «өзбек» атауы Мауереннахрға алып барып, сол жаққа сіңіріп жіберді.

Жошының тұңғышы Орда Ежен інісі Батыйдың 1236–1242 жылдардағы Батыс Еуропа аумағына жасаған жорығына қатысып, үлкен ерліктер жасап, жорықтың табыспен аяқталуына үлес қосып, бауырынан сый алады. Ордаежен де, Шибан да Батыймен бірге Жошы ұлысында ұлыс басқарады. Орда Ежен ұрпақтарының Ұлысы кейіннен Ақ Орда деген атауға ие болады. Ақ Ордада олар билік етеді. Атақты Орыс хан, Барақ хан – осы Орда Ежен ұрпақтары. Көп ұзамай Орыс ханның шөберелері – Керей мен Жәнібек хандар XV ғасыр ортасында Дешті Қыпшақ аумағында, бұрынғы Жошы Ұлысының жерінде Қазақ хандығының негізін қалайды.

• XV-XIX ғасырлардағы қазақ хандары мен сұлтандары - Жошы ханның тікелей ұрпақтары болып келеді. Керей мен Жәнібек хандардан бастап Кенесары ханға дейінгі Ұлы Дала аумағындағы саяси тұлғалардың бәрі Жошы ханның ұрпақтары болып келеді.

Сондай-ақ, қазіргі таңда қазақ халқының құрамындағы төре деп аталатын этникалық топ – Жошы ханның ұрпақтары болып саналады. Біздің ойымызша, Жошы ұрпақтары арасында бүгінгі күндерге дейін өздерінің шығу тегін ұмытпай, ұрпақтан ұрпаққа жеткізіп отырған төрелер әулеті – тек қазақ халқында ғана сақталған. Бұл да қазақ халқында тарихқа деген құрметті көрсетсе керек.

Жоғарыда айтылған ойларымызды аяқтап, тұжырымымызды түйіндей келе, Шыңғыс ханның үлкен ұлы Жошы ханның Қазақ тарихында алар орны ерекше деуге болады. Жеке болмысынан оның ержүрек, батыл жауынгер екенін, әскери өнерді жетік меңгеріп, жеңіліс көрмеген қолбасшы болғанын көреміз. Мемлекет қайраткері ретінде адамгершілік принциптерді ұстанып, оны ел басқаруда қолданады. Ал оның ұрпақтары ата жолын ұстанып, XIII–XVIII ғасырларда Евразия аумағының саяси картасында белсенді ойыншылар болады.

• Ұлттық сипаттағы Қазақ мемлекеттілігін құру мен оны төрт ғасыр бойы саяси басқару Жошы ханның ұрпақтарының үлесіне тиеді. Олар оны XIX ғасырға дейін орындап келді. Сол себепті де Қазақ тарихында Жошы хан және ұрпақтарының алар орны ерекше деп санаймыз.

Беркет КƏРİBAEV, ҚР ҰҒА академигі, әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің профессоры, тарих ғылымының докторы.

«ҒЫЛЫМ ОРДАСЫ»

ЖАҢА АКАДЕМИКТЕР

ҒЫЛЫМИ ҚОҒАМДАСТЫҚҚА ТАНЫСТЫРЫЛДЫ

Алматыдағы «Ғылым ордасы» ғимаратында Қазақстан Республикасы Президенті жанындағы Ұлттық Ғылым академиясының жаңа академиктерін ғылыми қоғамдастыққа ресми таныстыру бойынша жиын өтті. Іс-шараға 42 ЖОО мен 40-қа жуық ғылыми зерттеу институттарының бірінші басшылары мен өкілдері, сондай-ақ 50-ден астам жас ғалымдар қатысты.

Ернұр
ЕРЛАНҰЛЫ

ҚР Президентінің жанындағы ҚР Ұлттық Ғылым академиясының президенті Ақылбек Күрішбаев құттықтау сөзінде Қазақстан ғылым саласындағы жүйелі реформалардың маңыздылығын және ғалымдардың салмақты дауысқа ие болатын жаңа басқару механизмін құру қажеттілігін атап өтті. Ол ҚР Президенті жанындағы Ұлттық Ғылым академиясын құру және оған мемлекеттік мәртебе беру осы жаңа жүйенің негізгі элементі екендігін сөзге тиек етті.

ҚР Ғылым және жоғары білім министрі Саясат Нұрбек өз бейнеүндеуінде ҚР Президенті Қ.К.Тоқаевтың 2022 жылғы 1 маусымдағы Ұлттық Ғылым академиясына мемлекеттік мәртебе беру арқылы оның рөлін арттыру туралы тапсырмасын еске салды. Ол бұл тапсырманы іске асыру кезеңдерін, соның

ішінде «Қазақстан Республикасы Ұлттық Ғылым академиясы» коммерциялық емес акционерлік қоғамын құруды және Академияға Президент жанындағы ерекше мәртебе беруді атап өтті. Министр сондай-ақ, жақында ғана қол қойылған «Ғылым және технологиялық саясат туралы» Заңның ғылым саласындағы соңғы уақыттағы басты жаңалық екенін атап өтті.

Арнайы құттықтау сөзін жіберген Алматы қаласының әкімі Ерболат Досаев Алматы қаласының елдегі ғылым мен білімнің негізгі орталығы екендігін еске салып, Академияның мақсаттары қаланың дамуының негізгі бағдарламаларымен тығыз байланысты екенін баса айтты. Ол жаңа академиктерді лайықты атақтарымен құттықтап, отандық ғылымның дамуына айтарлықтай үлес қосқандығын атап өтті.

Жаңадан сайланған академиктерге дипломдар мен төсбелгілерді ҚР ғылым және жоғары білім вице-министрі Дархан Ахмед-Заки ресми түрде табыс етті.

Бүгінгі іс-шара Қазақстан ғылымының дамуына зор үлес қосқан ғалымдардың жетістіктерін атап өтті. Сондай-ақ, ел дамуындағы ғылымның маңызды рөлін айқындап, ҚР Президенті жанындағы Ұлттық Ғылым академиясының жаңартылған құрамын қалыптастыру үрдісінің бастауын белгіледі.

Осы іс-шара аясында ҚР Президенті жанындағы ҚР Ұлттық Ғылым академиясының Жас ғалымдар кеңесінің кеңейтілген отырысы өтті. Отырыста кеңес төрағасы Мақсат Жабағин кеңестің алты айлық жұмысы туралы есеп берді. Жиынға академиктер де қатысып, өзара сабақтастық қалыптасты. Жас ғалымдар отандық ғылымның дамуын талқылап, тың ұсыныстар айтты.

Суретті түсірген Қайрат ҚОНЫСБАЕВ.

ЖАСТАР САЯСАТЫ

АЛМАТЫ – ЕРІКТІЛЕР ҚАЛАСЫ

Шаһардағы волонтерлер 500-ден аса шара өткізген

Алматыда 50 мыңнан астам волонтерді біріктіретін 30-дан астам ірі ұйым бар. Жыл басынан бері олар 500-ден астам іс-шара мен акциялар өткізген. Бұл туралы Өңірлік коммуникациялар қызметі алаңында өткен кезекті брифингте Жастар саясатын дамыту мемлекеттік қоры басшысының міндетін атқарушы, Алматы қаласы бойынша волонтерлар фронт-офисінің жетекшісі Бағдат Анарбаева толығырақ айтып берді.

Нұржамал
ӘЛШЕВА

«Алматы қаласында аз қамтылғандарға қамқорлық жасау, қоршаған ортаны қорғау, мұқтаж жандарға көмек көрсету және т.б. қайырымдылық қызметтің түрлі саласына арналған ұйымдар мен бастамалардың кең ауқымын қамтитын бай және серпінді волонтерлік қоғамдастық бар. Волонтерлер әртүрлі бағыттағы іс-шаралар өткізеді. Бір волонтерлер ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларды оқытса, кейбірі жалғыздікті зейнеткерлерге арналған пансионаттарда шығармашылық кештер ұйымдастырады, ал басқалары жануарларға немесе қоршаған ортаға көмектеседі», – деді Б.Анарбаева.

Спикер волонтерлердің күні кеше елімізді әбігерге салған су тасқыны кезінде де ерекше белсенділік танытып, зардап шеккен аймақтарға 592 тонна гуманитарлық көмек жинап, жөнелткенін атап өтті.

«Жиын пунктінің жұмысына «Qamqor Charity», «Қазақстан еріктілер лигасы», «Newman», «Тепло», «Халық»

сияқты 30-дан астам ірі қайырымдылық қоры мен волонтерлік ұйымдар, 200-ден астам волонтер мен Радио-электроника және байланыс әскери-инженерлік институтының 100 курсанты тартылды. Гуманитарлық көмек жинаудың алғашқы күндерінен бастап үлкен белсенділік пен алаңдаушылық танытқан Алматы қаласының тұрғындарына да алғыс білдіргім келеді», – деді спикер.

Жылы мезгілде қаланың барлық ауданында волонтерлер отандық фильмдердің тегін көрсетілімдерін ұйымдастырады. Сонымен, жазғы маусымның басынан бастап ашық аспан астында, 10 000-нан астам адамды қамтитын 40-тан астам фильм көрсетілді. Б.Анарбаева мегаполисте жакын арада «Ілгі істер марафоны» басталатынын, оның аясында түрлі қайырымдылық және еріктілер акциялары ұйымдастырылатынын хабарлады.

Естеріңізге сала кетейік, Алматы қаласындағы волонтерлер фронт-офисінің қызметі Алматы қаласы Жастар саясаты мәселелері басқармасының қолдауымен жүзеге асырылады.

ТАҒЫЛЫМ

БЕЙБІТ КҮННІҢ ҚАДІРІ

Қала ардагерлері жас ұрпақ
Ұлы Жеңістің қалай келгенін
ұмытпаса дейді

Келер жылы Ұлы Отан соғысының аяқталғанына 80 жыл толады. Бұл соғыс дүниежүзі тарихындағы ең қанды оқиғалардың бірі болғаны тарихтан белгілі. Кеңес Одағы 27 миллионнан астам адамынан айырылды, олардың ішінде әскери және бейбіт тұрғындар да бар.

Бүгінгі күні Алматы қаласында соғысқа қатысқан майдангерлерден 41 адам, ардагерлермен теңестірілген – 4670 карт және 6725 тыл еңбеккері қалды. Өткенімізді жас ұрпақ ұмытпауы және қадірлей білуі керек. Жуырда Алматы қалалық Ардагерлер кеңесінің төралқа отырысында Ұлы Жеңістің 80 жылдығына қазірден дайындалу туралы сөз қозғалып, өткізілетін іс-шаралар да бекітілді.

Қалалық Ардагерлер кеңесі түрлі конференциялар, кездесулер, «дөңгелек үстелдер», еңбек ұжымдарымен, жоғары оқу орындарының студенттерімен, зейнеткерлермен және мектеп оқушыларымен кездесулер өткізуді көздеп отыр. Қалалық, аудандық пленумдарды, қалалық және аудандық ардагерлер кеңестері президиумдарының отырыстарын ұйымдастыру, сонымен қатар қарттар арасында өтетін спорттық және мәдени іс-шаралар қолға алынады.

Тамыз және қыркүйек айларында 245 мың ардагерді біріктіретін қаланың 700 бастауыш ардагерлер ұйымы есеп беру-сайлау жиындарын өткізіп, онда Ұлы Жеңістің 80 жылдығын мерекелеуге дайындық барысы талқыланады. Ал 28-29 қыркүйекте Алматыда «Мәскеу – Ұлы Жеңістің астанасы: ұрпақ жады» атты халықаралық акция өтеді. Оған ТМД елдерінің делегациялары Жеңіс күніне дайындық ретінде қатысады. Қалалық Ардагерлер кеңесінің мүшесі, профессор Ләйлә Сейсембекқызы Ахметова «Жеңіс мерейтойына – Отанға тартуым» тақырыбында баяндама жасайды.

Сонымен қатар, Алматы қаласының ардагерлері қаланың барлық мектебіндегі сынып сағаттарына қатысып, өздері жинаған кітаптарын мектеп кітапханаларына сыйға тартпақ. Осынау іс-шаралардың бәрі бүгінгі ұрпақты өздеріне бейбіт күн сыйлаған ардагерлерді, тарихты құрметтеуге шақыратыны сөзсіз.

С.ҚҰРМАНҒАЛИЕВ,

Алматы қалалық Ардагерлер кеңесі төрағасының орынбасары.

БРИФИНГ

КҮН СУЫТСА,
ТҰМАУ БАС КӨТЕРЕДІАл оған қарсы тұруға
қауқарлымыз ба?

Күз де келіп қалды. Күн суытса, жедел респираторлық вирустық инфекциялар мен тұмау да бас көтереді. Алматы қаласының Қоғамдық денсаулық сақтау басқармасында тұрғындарды маусымдық эпидемиядан қорғау үшін кешенді іс-шаралар қабылданды.

ӨКҚ алаңында өткен брифингте Алматы қаласы Қоғамдық денсаулық сақтау басқармасының эпидемиологиялық бақылау бөлімінің басшысы Бақжанар Мұхамедиева ЖРВИ мен тұмаудың алдын алу үшін келесі іс-шаралар енгізілгенін хабарлады. Яғни 1 қыркүйектен бастап емханалардың барлық егу кабинеті мен сүзгілері, демалыс және мереке күндерін қоса алғанда, күшейтілген жұмыс режиміне ауыстырылады. Қала бойынша фельдшерлік бригадалардың жұмысы үшін емханалар жанындағы жедел медициналық жәрдем бөлімшесі деңгейінде шұғыл 4 санаттағы шақыруларға қызмет көрсету үшін 102 жедел медициналық автокөлік бөлінді. ЖРВИ және тұмаумен ауыратын науқастарды ауруханаға жатқызу үшін қала стационарларында 453 орын дайындалды және науқастар саны артқан жағдайда қосымша тағы 90 төсек орналастыру мүмкіндігі қарастырылған.

Спикер ЖРВИ мен тұмаудың алдын алу мақсатында жергілікті бюджет есебінен тәуекел тобындағы адамдар үшін 200 мың доза мөлшерінде тұмауға қарсы үшвалентті «Гриппол плюс» екпесінің партиясы сатып алынғанын атап өтті. Ал тұмауға қарсы вакциналау науқаны алдағы 15 қыркүйектен басталады.

Нұр ЖАМАЛ.

БАСТЫ ҚҰЖАТ

Мемлекет
тәуелсіздігінің
символы

• 1990 жылғы 25 қазанда «Қазақ КСР-інің Мемлекеттік егемендігі туралы» декларациясы заң жүзінде бекітілді. Декларацияға сәйкес еліміздің егемендігі үшін қажетті мемлекеттік құқықтық нормалар бекітіліп жатты. Олардың қатарында Қазақстан Республикасының Ата Заңы, яғни Конституциясы қабылданды.

Жалпы, мемлекеттің тәуелсіздігін, демократиялық құндылықтарын айқындайтын негізгі құжат – Конституция болып табылады. Ол негізінен, мемлекеттің барлық құрылымдарының, жеке азаматтардың, ұлттар пен ұлыстардың, әлеуметтік топтардың мақсаттары мен міндеттерін, құқықтарын айқындап береді. Кез келген мемлекеттің қуатты болуы сол елдің басқару жүйесі негізделген заңдарына байланысты. Еліміз тәуелсіз республика болғанға дейінгі ғасырлар бедерінде Ұлы Даламызда мемлекеттік құрылымдар мен мемлекеттер қалыптасып, өмір сүрді. Сол мемлекеттердің әрқайсысының өз кезеңіне негізделген, далалық әдет-ғұрыптарға үйлестірілген заңдары болған.

Оған Шыңғысханның «Жасағы» (Яса), Қасым ханның «Қасқа жолы», Есім ханның «Ескі жолы», Тәуке ханның «Жеті жарғысын» жатқызуға болады. Ал бүгінгі құрылымдағы конституциялық мемлекеттердің қайнар көзі – XVIII ғасырдағы Еуропа (Адам және азамат құқықтарының декларациясы) мен АҚШ (АҚШ Конституциясы) құжаттары болғаны белгілі.

Елімізде конституциялық заң шығару өткен ғасырдың басында басталып, Алаш зиялыларының Алаш партиясының бағдарламасын конституциялық міндеттемелер негізінде жасауға тырысуынан бастау алды. Елімізде тұңғыш Конституция 1926 жылы 18 ақпанда Қазақ АКСР тұсында қабылданғанымен, ол толыққанды тәуелсіздік жағдайында болмаған еді. Ал толыққанды тәуелсіздігімізді айқындаған Қазақстанның Ата Заңы әлемдегі ең жас Конституциялардың бірі болып саналады. Қазақтан Республикасының Конституциясы – мемлекетіміздің іргесін нығайтудағы қарышты қадамдардың қалыптасуы мен жаңа жүйенің орнығуына, саясат сахнасында Қазақстан Республикасының қанат жаюы жолындағы бірден-бір бастаушы заңы, серпінді сенімі болған тарихи құжат.

Зерттеушілердің пікіріне сүйенсек, Қазақстан Республикасының Конституциясы әлемдегі жалпыадамзаттық құндылықтарды дәріптейтін ең үздік 50 конституциялардың қатарынан орын алады.

Еліміз үшін 1993 жылы алғаш қабылданған Конституцияның мәні мен маңызына келер болсақ, негізгі құжат Президенттің көрсеткен мақсаты бойынша төрт мәселеге жауап беруі тиіс болды. Атап айтқанда: біріншіден, мемлекеттік билікті басқарудың барлық жүйесін нығайту, екіншіден, экономикалық реформаны жүргізе отырып, елді сол кездегі терең дағдарыстан шығару, үшіншіден, жас мемлекеттің сыртқы саясатын қалыптастыру, төртіншіден, ішкі саяси тұрақтылықты қамтамасыз ету.

Десек те, алғашқы Конституция негізі әлі де ұзақ жетілдіру мен толықтыруды қажет етті. Екі жылдық ұзақ сараптаудан соң 1995 жылдың 30 тамызында бүкілхалықтық референдум өтіп, қазіргі Негізгі Ата Заң – Конституция қабылданды. Негізінен, 1995 жылы 30 маусым мен 30 шілде аралығында жаңа конституция жобасы халықтық талқылаудан өтті. Талқылауға 58 республикалық ұйымдар, қоғамдық бірлестіктер мен қозғалыстар қатысты. Олардан түскен ұсыныстар мен ескертулер назарға алына

Конституция біздің Тәуелсіздігіміздің берік құқықтық негізін қалыптастырды. Мемлекеттің басты байлығы ретінде адам, оның өмірі, құқықтары мен бостандығы танылды. Бұл құжатта елдің аумақтық тұтастығының, қоғамдық келісімнің, саяси тұрақтылықтың, заң үстемдігі мен демократияның қағидалары бекітілді. Жаңа қазақ мемлекеттілігін қалыптастырудың құқықтық, саяси және әлеуметтік-экономикалық алғышарттары айқындалды.

Қасым-Жомарт ТОҚАЕВ.

АТА ЗАҢ ТҰҒЫРЫ
ҚАШАН ДА БИІК

XX ғасырдың 90-шы жылдары көптеген мемлекеттер үшін үлкен тарихи оқиғаларға толы болды. Алып Кеңестер Одағының ыдырауы жаңа тәуелсіз мемлекеттердің шаңырақ көтеруіне жол ашты. Олардың арасында Қазақстан Республикасы да бар еді.

(Фотодереккөз.egemen.kz)

отырып, Жаңа Конституция жобасының негізіне адам және азаматтардың еркіндіктері мен құқықтарының үстемдігі назарға алынды. Елде мықты президенттік мемлекеттің негізі қаланды. Осылайша жас Конституцияда жаңа мемлекеттіліктің негізі қаланып, қоғамдық дамуды бағыттауға және реттеуге қабілетті тұтас мемлекеттік билік қалыптастырылды.

Жаңа Конституция негізінде құқықтық мемлекетке бастау болған демократиялық дамуды бекіткен конституциялық заңдар қабылданды. Мемлекеттік-құқықтық жүйені түбегейлі өзгерткен реформалар жүргізіліп, қазіргі мемлекетті басқару жүйеі құрылды. Мемлекеттік құрылым еңбек ету құрылымына бағынды. Конституция мемлекетіміздің тарихи дамуының негізгі ретінде ғана танылып қоймай, ол барлық заңдардың бастауы болды.

Алайда, жас Ата Заңымыз – ел Конституциясын қабылдау шешімі оңай болмады. Сарапшылар тобы көптеген әлем елдерінің Конституцияларын мұқият сараптаудан өткізе отырып, олардың маңызды тұстарына мән берді. Еліміздің беделді заңгер ғалымдарымен қатар Францияның Конституциялық кеңесінің өкілдері, осы елдің Мемлекеттік Кеңесінің мүшелері, Ресей зерттеу орталығының ең беделді заңгерлері қатысқан жобалық жұмыс өз жемісін беріп, бүгінгі Ата Заңымыздың негізін қалады. Конституциямыздың жобасын талқылауға ел халқы да жұмылдырылды.

Кез келген елде қоғамның дамуы мен экономикалық, саяси-әлеуметтік жағдайлардың өзгерістерге түсуіне орай Конституция жетілдіріліп отыратындығы белгілі. Бұл тұрғыдан алғанда ол ұлттық ерекшеліктермен қатар, шетелдік жетекші тәжірибелерге де сүйенеді. Соған орай елімізде де бірнеше мәрте Конституциямызға өзгертулер мен түзетулер енгізіліп келеді. Мысалы, 1998 жылдың қазанында Конституцияға енгізілген түзетулер еліміздегі саяси партиялардың рөлін күшейте түсуге

бағытталса, ал 2007 жылы Конституциямызға саяси реформаларды дамытуға, халық билігін кеңейтуге арналған ұсыныстар жасалып, Президенттің өкілеттілігі 7 жылдан 5 жылға қысқартылып, Парламенттің өкілеттігі біршама кеңейтілген болатын. Ал 2017 жылғы конституциялық реформа еліміздің қазіргі заманға сай құқықтық жағынан жаңғыруының кезекті кезеңі болды.

Бұл өзгерулерде негізінен басқару жүйесінің тиімділігін арттыруға және саяси жүйені демократияландыруға негізделді. Мемлекет басшысының кейбір билік өкілеттіктерін Парламент пен Үкімет арасында қайта бөлу жүзеге асырылды. Мәселен, Парламенттің Үкімет қызметіне бақылау өкілеттігі ауқымды түрде күшейтілді.

Саяси жүйенің әділетті экономикалық моделі

Негізінен Конституцияға жасалатын өзгерістер елімізді демократияландырудың ең басты аспектісі бола отырып, әлемдік даму мен жаһандану жағдайындағы халықаралық стандарттарға сәйкес негізделіп келеді.

Мәселен, еліміздегі 2022 жылғы конституциялық реформа қоғам мен мемлекетті одан әрі жаңғыртудың құқықтық негіздерін қалыптастырды. Реформаның басты мақсаты – еліміздің сайлау жүйесін жетілдіру, сайлау процесін жаңғырту, партиялық жүйесін дамыту болды. Конституциялық өзгерістерге сәйкес Президент сайлауы, Сенат, Мәжіліс және Мәслихат сайлауы өтті. Президент партияның мүшелігіне өтпейтін болды, ал облыс әкімдері партия бөлімшелеріне жетекшілік жасамайтын болды.

Бұған Парламент Мәжілісінің VIII шақырылымы нақты мысал бола алады. Қазір Парламент Мәжілісінің құрамында 6 партия өкілі, 29 бірмандатты депутаттар

отыр. Сондай-ақ, әйелдер және ерекше қажеттілігі бар жандар жалпы депутаттар санының 30 пайызын құрайды. Бұл тұстағы басты мақсат – халық тарапынан айтылатын өтініштер мен талап-тілектерге назар аудару арқылы олармен кері байланыс орнатуды іске асыру болып отыр. Мұның нәтижесінде сайлаушылармен, халықпен кері байланыс едәуір күшейді. Сонымен бірге, елде орын алып отырған саяси, әлеуметтік және экономикалық мәселелердің барлығы тікелей назарға алынуда. Мемлекет басшысы VIII шақырылымның бірінші жалпы отырысында Amanat партиясына үлкен міндет жүктеді. Сондықтан конституциялық реформаның жүзеге асырылуы мен жүргізілуіне Amanat партиясы белсенді рөл атқаруда.

Конституциялық реформаның тағы бір нәтижесі – заңсыз иемденілген активтерді мемлекетке қайтару туралы заң. Конституциялық сот заңның Конституцияға сәйкестігін қарады, содан кейін Президент қол қойып, заң іске асырылып отыр. Заң арқылы мемлекет елдің тұрақты экономикалық және әлеуметтік дамуы үшін Қазақстан халқының бұзылған құқықтарын қалпына келтіру жүйесін айқындайды.

Конституцияның 6-бабына «Жер және оның қойнауы, су көздері, өсімдіктер мен жануарлар дүниесі және басқа да табиғи ресурстар халыққа тиесілі» деген өзгеріс енгізілді. Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың бастамасымен табиғи ресурстардан түсіп жатқан пайданы жинақтап отырған Ұлттық қордың инвестициялық кірісінің 50 пайызын 2024 жылдан бастап балаларға төлеу шешімі қабылданды.

Сонымен бірге, Жаңа Конституция құрылымында Президент тек қана бір мерзімге, 7 жылға сайланады. Билікке саяси жағынан монополия жасаудың алғышарттары алынып тасталды. Конституциядағы ерекше нақтыланған жәйт – Парламентті, аймақтардағы мәслихаттарды сайлауда үлкен либерализация жасалды. Елде партиялық тізіммен бірге халықтың өзі тікелей сайлайтын депутаттар Мәжілісте де, мәслихаттарда да болады.

Ал Конституциялық сот институтының пайда болуы соттардың ісіне өзге институттардың араласуына шек қойды. Сонымен бірге, Президенттің құзыреті азайып, Парламент, оның ішінде, Мәжілістің құзыры артты. Ата Заңымызға жасалған бұл реформа халық пен биліктің арасындағы бұрынғы арақашықтықты жақындатып, билікке, Парламентке, мәслихаттарға халықтың нақты өкілдерінің келуіне, сонымен бірге еліміздегі саяси жүйенің әділетті экономикалық моделін жасауға негіз қалап берді.

Ата Заңымыздың I бөлімінің I-бабында: «Қазақстан Республикасы өзін демократиялық, зайырлы, құқықтық және әлеуметтік мемлекет ретінде орнықтырады, оның ең қымбат қазынасы – адам және адамның өмірі, құқықтары мен бостандықтары», – деп атап көрсетілгені белгілі. Соған орай еліміздің әр бір азаматы өзінің Ата Заңы мен ондағы негізгі қағидаларды білу арқылы бүгінгі бәсекеге қабілетті қоғамда өзін қорғауға, құқықтарымыз бен міндеттерімізді орындауға негіз қалай алары сөзсіз.

Сондықтан да ел Тәуелсіздігінің тірегіне айналған Конституцияны – Ата Заңымызды құрметтеу – Қазақстанның әрбір азаматының міндеті мен парызы болуы тиіс.

Гүлжазира
ӘБІКЕНОВА,
тарих
ғылымының
кандидаты,
қауымдасты-
рылған
профессор.

Суреттерді түсірген Саиат Құсайынов.

ҰЛТТЫҚ БОЛМЫС ҰЛЫҚТАЛАР КҮН ЖАҚЫН...

V Дүниежүзілік көшпенділер ойындарының басталуына 11 күн қалды. Биылғы ойындарға Алматыдан екі спортшы қатысады.

Айнабай
МӘДИ

Бұл туралы Өңірлік коммуникациялар қызметінің брифингінде белгілі болды.

Спикерлердің айтуынша, Алматыдан екі спортшы ел намысын «қазақ күресі» бойынша қорғайды. Бұл жігіттерге үлкен үміт артылып отыр. Әсіресе, халықаралық дәрежедегі спорт шебері Ерасыл Жанатаевқа артылар сенім мол.

Осы күні Астанада оқу-жаттығу жиындарының үшінші кезеңі өтуде. Спортшыларды іріктеу Қазақстан чемпионаты мен кубоктарының жүлдегерлері арасында жүргізілді. Дайындық барысында 52 халықаралық және республикалық оқу-жаттығу жиыны мен 40 жарыс (23 халықаралық және 17 республикалық) өткізілді.

ТАҚЫРЫПҚА ОРАЙ

Нұрлан ОСПАНОВ,
Ұлттық және ат спорты клубының жетекшісі:

ҚР Туризм және спорт министрлігінің жанынан V Дүниежүзілік көшпенділер ойындарына арналған дирекция құрылды. Дирекция толығымен ұйымдастыру мәселесімен айналысады.

Әр өңірден ойындарға қатысатын «елші» мен бір «батыр» спортшы тағайындалады. Олардың міндеті – ойындардың маңызы мен ерекшелігін насихаттау, сондай-ақ кездесу мен «дөңгелек үстел» үрдісіндегі басқосуларды ұйымдастыру. Біздің міндетіміз – Алматыда көшпенділер ойындарын ілгерілету әрі іс-шара барысында Астанадағы ойындарға қатысу. Бұл туристерге Алматы қаласын, оның тарихын, спорты мен ұлттық қолөнерді таныстыру үшін жасалады.

Айталап ҚҰРҒАМБАЕВ,
еңбек сіңірген спорт қайраткері,
Алматы қаласы бойынша үйлестіруші:

**ЖЕР-ЖАҒАНҒА ӨЗІМІЗДІ ТАНЫТУҒА
ЗОР МҮМКІНДІК**

Халықаралық спорттық шараға әлемнің 89 елінен қатысушы келеді деп күтілуде. Бұл – жер-жағанға еліміздің ұлттық тарихын, мәдениеті мен спортын көрсетуге үлкен мүмкіндік. Егер біз осы мүмкіндікті пайдалана алсақ, туристік бағыттағы жұмысымызды жандандырамыз. «Қазанат»

ипподромында 10 гектар алаңда этноауыл мәдени бағдарламасы ұйымдастырылады. Еліміздің әрбір өңірі үш киіз үй тігіп, өздерінің тарихын, мәдениеті мен қолөнерін көрсетеді.

Бағдат МҮПТЕКЕҚЫЗЫ,
Республикалық «Құсбегілік»
федерациясының вице-президенті, «Қыран»
федерациясының атқарушы директоры:

**ҚАЗАҚ РУХЫ МЕН ТӨЗІМДІЛІГІНІҢ
СИМВОЛЫ**

Алдағы іс-шара көшпенділер ойындарының әлемдегі деңгейін ғана емес, Қазақстанның мәдени және спорттық құндылықтарын да көрсетеді. Біздің ұлттық спорт түріміз – «құсбегілік» алдыңғы төрт ойынның бағдарламасына кірмеген еді. Бірақ биылғы бағдарға құсбегілік енгізіліп отырғанына өте қуаныштымыз. Бүркіт – қазақ рухы мен төзімділігінің символы. Бұл символ мемлекеттік туымызда бейнеленген.

V Дүниежүзілік көшпенділер ойындары – елдер арасындағы мәдени және спорттық байланыстарды нығайтатын, сондай-ақ ұлттық мұраны насихаттауға ықпал ететін маңызды іс-шара. Әлем ынтық боп отырған ұлттық спорттық шараға Азияны айтпағанда, Америка, Африка құрылықтарынан қызығушылық танытып қана қоймай, «жарыс көрігін қыздырам» деушілердің бары бәркімізді аспанға атқандай қуанышқа кенелтеді. Ләйім, қазағымыздың мерейі өсіп, мәртебесі артсын. Жеңісті күндерде жолыққанша!

(Фотодепкеккөз: ortcom.kz).

ҚАЛАЛЫҚТАР ҚАПЕРІНЕ!

ЖАСТАР ШЫҢҒЫНА АЛЬПИНИИДА

2024 жылдың 31 тамызында биіктігі 4147 м Шығыс жотасы бойынша Жастар шыңына Альпинида өтеді. Жастар шыңы Кіші Алматы және Күмбел су шатқалдары арасында орналасуымен таң қалдырады. Оның солтүстік беткейінің етегінде XIX ғасырдың аяғынан бастап Тұйықсу мұздығын зерттеуге арналған «Тұйықсу мұздығы» гляциологиялық станциясы орналасқан. Таудың батыс жағында Күмбел су өзеніндегі су деңгейін бақылайтын гидрологтар үйі орналасқан, бұл жерді одан да ерекше етеді.

16 күрделілік санатындағы жаппай өрмелеу жолын Алматы қаласы Альпинизм федерациясының, Алматы қаласы Альпинизм мектебінің және спорттық туристер Достастығының альпинистері Turclub.kz Алматы қаласы туризм басқармасының қолдауымен дайындайды.

Альпинидада қатысушыларына биіктігі шамамен 2000 м болатын 9 км-ді еңсеру ке-

рек. Алматы қаласы Альпинизм Федерациясы қатысушыларға Тұйықсу мұздығындағы базалық лагерьде (3500 м) түнеу ұсынады.
Альпинидада бағдарламасы:
05.00 – Медеу (1600 м) – Шымбұлақ

(2380 м) – Тұйықсу шатқалы (2400 м) – Мыңжылқы (3100 м) – Тұйықсу мұздығы (3500 м) – Жастар шыңы (4147 м) бағыты бойынша қатысушылардың басталуы.
07.00 – Тұйықсу мұздығының соңғы мо-

ренасынан кара жолдың соңынан (3400 м) альпинидада қатысушыларды тіркеу, бастау.

14.00 – көтерілу үшін шыңның жабылуы. Альпинидада қатысуға 16 жас және 16 жастан асқан барлық ниет білдірушілер шақырылады. 14 жастан 16 жасқа дейінгі қатысушылар ата-аналарының біреуінің сүйемелдеуімен ғана қатысуға жіберіледі.

Медеу-Шымбұлақ гондолалық жолының құны барлық қатысушылар үшін Альпинида күні 31 тамызда, сағат 05.00-ден 21.00-ге дейін 1000 теңгені құрайды.

Көтерілуге бара жатқанда, таулардағы ауа райы бір сағат ішінде бірнеше рет өзгеруі мүмкін деп болжау керек. Мысалы, жаздың шуақты күнінде ауа райы төменнен көтеріліп, айналаны қармен жауып тастауы мүмкін.

Маршруттың жартасты учаскесінен өту үшін дулыға және екі карабині бар өзін-өзі сақтандыру жүйесі бар қатысушыларға рұқсат етіледі. Сақтандыру жабдығы жоқ қатысушылар оларға арқан қоршауларының басында қамтамасыз етіледі.

Альпинидада қатысушылардың қауіпсіздігін Алматы қаласы әкімдігінің, Алматы қаласы Альпинизм федерациясының құтқару қызметінің күштері қамтамасыз етеді. Альпинидадағы әрбір қатысушысы өз денсаулығының жай-күйіне, бүкіл маршрут бойы өз іс-әрекеттерінің барабарлығына дербес жауапты болады, бұл ол қол қойған белгіленген үлгідегі қолхатта көрсетіледі.

«АҚШАМ-АҚПАРАТ»

АШЫҚ ЕСІК КҮНІ

АЛМАТЫ –
АДАЛДЫҚ АЛАҢЫ

«Парасатты ұрпақ үшін» ҚҚ
«Алматы – адалдық алаңы»
жобасымен бірлесе
Конституция күніне орай
«Әлеуметтік шынайылықты
қамтамасыз етудегі
Конституцияның рөлі» атты
Ашық есік күнін өткізді.

Досбол
АТАЖАН

Ашық есік күнінде қала тұрғындарына Азаматтық Альянс заңгерлері мен сарапшылары тегін құқықтық кеңес берді. Кеңес беру ҚР Конституциясының негіздері мен соңғы екі жылда жүргізілген Конституциялық реформаларының мән-мағынасын түсіндіру шеңберінде өтті.

– «Алматы – адалдық алаңы» жобасы қалалық Қоғамдық даму басқармасының мемлекеттік тапсырысы негізінде осы жылдың шілде айынан бастап жүзеге асырылып келеді. Конституция күніне орай Ашық есік күнін өткізіп жатырмыз. Біздің басты мақсат – әлеуметтік осал топтағы және өмірлік қиын жағдайға тап болған тұрғындарға құқықтық кеңес беру. Жалпы, қаламыздың 8 ауданында да заңгерлеріміз бар. Алдыңғы айдан бастап 30-дан астам адамды қабылдап, құқықтық көмек бердік, – деді «Алматы – адалдық алаңы» жобалық кеңсесінің басшысы Марат Қалимов.

Сонымен қатар, жоба басшысы қала зейнеткеріне нақты көмек көрсетілген оқиғаны айтып берді.

– Бізге зейнеткер хабарласты. Бұрын үйді сату-сатып алу шарты бойынша салықты бір кездері төлей алмай қалып, пеня қосылған. Қанша жылдан бері төлеп келе жатса да, пеня жүре берген. Осы мәселені Мемлекеттік кірістер департаментіне барып шештік, – деді ол.

ЖӘРМЕҢКЕ

ҚР Мемлекеттік қызмет істері агенттігінің бастамасымен, Медеу ауданы әкімі аппаратының ұйытқы болуымен ұйымдастырылған мемлекеттік қызмет көрсету жәрмеңкесіне келген қала тұрғындарына бір алаңда мемлекеттік қызметтер жайлы мол мәлімет алуға мүмкіндік туды.

Суретті түсірген Қайрат ҚОНЫСБАЕВ.

МЕМЛЕКЕТТІК
ҚЫЗМЕТ

ашық та сапалы болуы тиіс

Айнабай
МӘДИ

Мамандардың кеңесіне мыңнан астам алматылықтар құлақ түрді. «Аудан тұрғындарын жылжымайтын мүлікті заңдастыру, оны ресімдеу, сондай-ақ әлеуметтік қызмет көрсету, коммуналдық қызмет көрсету мәселелері көбірек қызықтырғандай. Коммуналдық қызметке орай, «Алматы Су» МКК өкілдерін шақырдық. Бізге аудан тұрғындарының уақытылы ақпарат пен сапалы мемлекеттік қызмет алуы маңызды», – деп мәлімдеді Медеу ауданы әкімінің орынбасары Айдос Нұрлыбаев.

Бас қосар орын бекерге тандалмағаны

байқалады. Шаһарға мәлім «Көк базар» – алматылықтар жиі баратын орын. Ал ұйымдастырушыларға барынша көп адамды ақпараттандыру маңызды. Жәрмеңкеге 30-дан астам мемлекеттік орган қатысты. Мұнда ХҚК-тің, аудандық әлеуметтік қамтамасыз ету бөлімінің, іскерлік орталығының өкілдерін де көрдік.

Мемлекеттік қызмет істері жөніндегі агенттігінің қалалық департаменті мемлекеттік қызмет көрсету басқармасының басшысы Мақсат Жанбыршиев халықпен кездесу «естітін мемлекет» тұжырымдамасын іске асыру аясында өткізілетінін атап өтті: «Біздің міндет – мемлекеттік органдардың ашық болуын қамтамасыз ету, сондай-ақ барлық мемлекеттік қызметті

қолжетімділік аясында көрсетуге ықпал етеді. Мемлекеттік қызмет көрсету жәрмеңкесі халықты сан алуан мемлекеттік қызмет түрінен хабардар етеді. Мамандар алаяқтардың аз еместігін еске салып, тұрғындардан ЭЦҚ-кілтің құпия сақтауын ескертуде», – дейді басқарма басшысы.

Айта кетерлігі, мына шара – биыл шаһарымызда алтыншы рет өтіп отырған мемлекеттік қызмет көрсету жәрмеңкесі. Ұйымдастырушылардың мәліметінше, жыл соңына дейін қала аудандарында осындай екі шара өткізу жоспарланып отыр. «Сауатты мамандардан толық кеңес алдым. Мұндай іс-шаралардың қала тұрғындарына пайдалы әсері мол, әрі уақыт үнемделеді», – дейді қала тұрғыны Салтанат Жанәлиева.

● КЕРЕК ДЕРЕК

Медеу ауданында
230 мыңға жуық адам тұрады,
оның ішінде 30 мыңға жуығы –
зейнеткер, үш мыңға
жуығы – мүгедектігі бар
адамдар, 2,5 мыңға жуығы –
көпбалалы аналар.

● БӘРЕКЕЛДІ!

ӨНЕР МЕКТЕПТЕРІ ЖАҢАРАТЫН БОЛДЫ

Еліміздегі ең айтулы өнер мектептері Алматы қаласында орналасқан. Бұл өнер шаңырағынан талай танымал таланттар қанаттанды. Олардың есімдері тек өз елімізде ғана емес, дүние жүзіне танылды. Сондай айтулы білім шаңырағы – Күләш Байсейітова атындағы дарынды балаларға арналған республикалық мамандандырылған музыка мектеп-интернаты.

Рая
ЕСКЕНДІР

● ЖОЛ ТӨСЕМІ

ҚОЛДАНУҒА ЖАРАМСЫЗ
ЖИЕКТАСТАР
АУЫСТЫРЫЛДЫ

Алматы әкімдігі Қалдаяқов көшесінде қандай жұмыстар жүргізіліп жатқанын айтты

Алматыда Қалдаяқов көшесінде Мақатаев көшесінен Қабанбай батыр көшесіне дейін жол төсеміне орташа жөндеу жұмыстары жүргізіліп жатыр. Соңғы рет бұл учаскеде жөндеу жұмыстары 14 жыл бұрын – 2010 жылы жүргізілді.

Қалалық мобильділік басқармасында қазір дайындық жұмыстары, атап айтқанда, асфальтты қыру, қисық (қайта орнату) және ақауы бар жиектастарды ауыстыру, түзету жұмыстары жүргізіліп жатқанын атады. Жөнделіп жатқан аумақта барлығы 254 метр жиектас ауыстырылып, 885 метр жиектас тегістелді. Қалдаяқов көшесінде ақауы бар гранит жиектастар жаңасына ауыстырылып жатыр.

Ақаусыз, бірақ қисайған жиектастар тегістеліп, қайта орнатылады. Олар сол аумақтағы жолдың қажеттілігіне

Аталмыш мектептің қабырғасы 1968 жылы қаланған. Сәтін салса, қара шаңырақ заманауи оқу және тұрмыстық жағдайларды қамтамасыз ету үшін күрделі жөндеуден өтетін болды. Таланттардың құтханасы атанған – Ахмет Жұбанов атындағы дарынды балаларға арналған республикалық мамандандырылған қазақ музыкалық мектеп-интернаты 1964 жылы ашылған.

Биыл 60 жыл болған бұл ғимарат та заманауи білім беру және тиісті стандарттарына сәйкес жаңартылмақшы. Мәдениет және ақпарат министрі Аида Балаева Мемлекет басшысының бастамасымен қолға алынған жобаның арқасында өскелең ұрпаққа қолайлы жағдай жасау, еліміздің мәдени мұрасы мен болашағын нығайту бағытында жұмыстың жалғасы екенін айтады.

сәйкес қайтадан орнату үшін алынып тасталады. Қайта қолдануға жарамсыз жиектастар ауыстырылады. Бұл әдетте көліктер мен коммуналдық техниканың әсерінен бұзылған жиектастар. Жалпы, орташа жол жөндеу жұмыстары аясында қала бойынша жаңа жиектастарды орнату жалпы санының шамамен 5%-ын құрайды.

Алматы көшелерінде екі түрлі жиектас қолданылады: ұзақ мерзімді табиғи граниттен жасалған және орташа қызмет ету мерзімі 4-5 жыл болатын цемент-күмнан жасалған жиектас. Цемент-күм жиектастары жол-көлік оқиғасы немесе қар күрейтін техникалардан тез тозады. Сондықтан кейбір магистральды көшелерде цемент-күм жиектастар гранитке ауыстырылады. Қолдануға жарамсыз гранит жиектастар да жаңасына ауыстырылады.

«АҚШАМ-АҚПАРАТ».

● МОБИЛЬДІЛІК БАСҚАРМАСЫ

Бірнеше магистральды
көше жөнделді

Алматыда қала көшелері мен жолдарды орташа жөндеу жұмыстары жалғасып келеді. Қазір 95 көше жөнделіп, тағы 100-ден астам көшеге жұмыстар жүргізілуде. Биыл 250 шақырым болатын 274 көше орташа жөндеуден өтті. Осылайша жақсы және қанағаттанарлық жағдайдағы жолдың үлесін 92%-ға дейін жеткізу жоспарланған.

Мысалы, өткен демалыс күндері үш магистральды көшенің бір бөлігі мерзімінде жөнделіп, көлік қозғалысы толық ашылды.

Бұл Рысқұлов көшесімен қиылысатын жолайырықтан Халиуллин көшесімен қиылысатын жолайырыққа дейінгі Құлжа тас жолының бөлігі. Тағы бір көше – Райымбек даңғылынан Төле би көшесіне дейінгі Тұрғыт Өзал көшесінің бөлігі. Сондай-ақ, Жандосов көшесінің Ясауи көшесінен Саин көшесіне дейінгі учаскесіне жөндеу жұмыстары жүргізілді.

Айта кету керек, 20 магистральды көшенің жөндеу жұмыстарында жол төсемінің беріктігін арттыруға бағытталған полимерасфальтбетон қолданылды. Жол таңбалары материалдарын өндіруші зауыттың талабына сәйкес, жөнделген учаскелерге жол таңбасы 15–20 күннен кейін сызылады.

Естеріңізге сала кетейік, қозғалысты шектеуге қатысты барлық ақпарат Almaty.kz сайтында, @AlmatyJoly Telegram арнасында, аудандық әкімдіктер мен басқармалардың әлеуметтік желілерінде, сондай-ақ 2GIS пен «Яндекс карталар» сервистерінде жазылған.

«АҚШАМ-АҚПАРАТ».

СӘТТИ ОТА

Ана да, құрсағындағы бала да аман

Алматылық дәрігерлер жүктіліктің бесінші айындағы болашақ анаға сәтті ота жасады. Ал 36 жастағы алматылық келіншек үшін бұл көптен күткен жүктілік болатын.

Жүктілік кезіндегі алғашқы скринингте әйелде 5*10*4 см өлшемді сол жақ аналық без жылауығы (киста) анықталды. Өкінішке орай, екінші триместрде ол өсе түсті.

«Екінші скрининг кезінде жылауық өлшемінің 5,3*11,05*4,0 см-ге дейін өсуі алаңдаушылық туғызып, жылауықтың ісіктік сипатын жою үшін онкогинекологтың кеңесі қажет болды. Түзілімнің өсуіне және жүктілікке ықтимал қауіпке байланысты науқас хирургиялық емдеу үшін портал арқылы №8 қалалық клиникалық ауруханаға жіберілді. Мұнда сол жақ аналық безге цистэктомия жасау мақсатында лапароскопиялық ота жасалды. Операция сәтті өтіп, науқас гинекологтың бақылауында болу ұсынысымен аман-есен үйге шығарылды», – дейді №8 қалалық клиникалық ауруханасының гинекология бөлімшесінің меңгерушісі Дмитрий Цай.

Отандан кейін дәрігерлер консилиумы ана мен ұрықтың қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін жүктілікті дәрігерлердің жіті бақылауында жалғастыру туралы шешім қабылдады.

ОЗЫҚ ТӘЖІРИБЕ

ӘЛЕМДІК ТАЛАПТАРҒА САЙ

Халықаралық жоғары баға пациенттің көзқарасымен берілді

Алматыдағы Кардиология және ішкі аурулар ҒЗИ халықаралық стандарттарға сәйкестігін тағы да растады және JCI-дің (Joint Commission International) қайта аккредиттеу рәсімінен сәтті өтті. Дәлірек айтсақ, биылғы шілдеде JCI медициналық ұйымдарды аккредиттеу жөніндегі халықаралық біріккен комиссия Алматыдағы қызметіне бағалау жүргізді.

Аталған институт алғаш рет 2021 жылы осындай аудиттен өткен. Алайда, көрсетілетін көмектің сапасы мен қауіпсіздігінің жоғары стандарттарын сақтау үшін JCI араға үш жыл салып өткізіліп тұрады.

JCI халықаралық аккредиттеу – бұл медициналық көмектің жоғары сапасының стандарты, медициналық қызметтердің сапасы мен қауіпсіздігін объективті тану. Аудиторлар атап өткендей, олар институтта болып жатқан барлық жағдайға пациенттің көзқарасымен қарады. Халықаралық комиссия мүшелері ұжымда мақтануға тұрарлық нәрсе көп екенін атап өтті, өйткені институтта жоғары деңгейдегі мамандар жұмыс істейді. Олар пациенттерге сапалы көмек көрсету, мультидисциплинарлық тәсілді қолдану, сондай-ақ өзара байланысты процестер бойынша команданың үйлесімді жұмысын атап өтті.

Аудиторлар тобы институтта қолданылатын тиімділік пен сапаның жекелеген индикаторларын, мысалы, қант диабетімен ауыратын жүкті әйелдерді емдеу тәжірибесін, кардиореабилитация кезеңдері арасындағы сабақтастық критерийлерін, ішектің эндоскопияға дайындық сапасының көрсеткіштерін және т.б. JCI халықаралық кітапханасына беруге шешім қабылдады. Мұндай озық тәжірибелер бүкіл әлем бойынша медициналық ұйымдар арасында таралып, тәжірибе алмасуға және медициналық қызметтердің сапасын арттыруға ықпал етеді. Демек, біздің отандық ҒЗИ-дің заманауи тәсілдерін шетелдік дәрігерлер де пайдаланады деген сөз бұл.

Клиниканың жұмысы 1110-наан астам көрсеткіш бойынша бағаланып, олардың тек 10-ы бойынша

тексеру барысында жойылған елеусіз ескертулер болды.

Иә, JCI стандарттары бойынша барлық бөлімше мен процестер бағаланды, олар: пациенттерді емдеу және күту тәсілдері, олардың қауіпсіздігі мен құқықтарының сақталуы, ғимараттың қауіпсіздігі, дәрі-дәрмекпен жұмыс істеу, инфекциялық қауіпсіздік, кадрлармен қамтамасыз ету, тәуекелдерді басқару, білім беру және ғылыми процестер, медициналық және әкімшілік персоналдың пациенттерге жеке көзқарасы.

Қауіптілігі жоғары дәрі-дәрмекпен дұрыс жұмыс істеу, оларды таңбалауға және сақтауға, инциденттерді басқаруға, ауруханаішілік инфекциялардың, құлау салдарынан жарақат алу қаупін азайтуға ерекше назар аударылды.

ШҰҒЫЛ ШЕШІМ

ҰШАҚ ҚАЙТА ҚОНУҒА
МӘЖБҮР БОЛДЫ

бортта инфаркт алған ер адам болған

Алматыдан Атырауға ұшқан ұшақ жерден көтерілгеннен кейін 15 минуттан соң әуежайға қайтып оралды. Себебі, оған отырған жолаушылардың бірі жедел миокард инфарктын алған. Ұшақ жерге қонғаннан кейін ер адам «Жедел жәрдем» дәрігерлеріне тапсырылып, шұғыл түрде №4 қалалық клиникалық ауруханасына жеткізілген.

«Науқастың жағдайы өте ауыр деп бағаланды, кардиогендік шок орын алып, қан қысымы төмендеді, қатты ентігу, ауырсыну байқалды. Оған шұғыл жасалған коронарлық ангиографияда үш тамырдың зақымданғаны анықталды. Жүрек қанмен үш негізгі артерия арқылы қамтамасыз етіледі. Екі коронарлық артерия, оң жақ коронарлық артерия және орай жанапна артерия толығымен жабылған. Алдыңғы қарында аралық артерияның тарылуы 96%

болды. Былайша айтқанда, жүректің қанмен 4% ғана қамтамасыз етілген. Мұндай жағдайда ашық аорта-коронарлық шунттау отасын жасау қажет. Сондықтан науқасты көпбейінді тексеруді, Алматы қалалық Кардиологиялық орталық мамандарымен кеңейтілген консилиум ұйымдастырдық. Науқасты ашық ота жасау үшін басқа ауруханаға ауыстыру керек деп шешілді. Бірақ 1-1,5 сағат ішінде науқаста айқын жүрек жеткіліксіздігі пай-

да болып, оны басқа ауруханаға жеткізу үлкен қауіп туғызды. Алдыңғы қарында артерияға стент қоюдан басқа амал болмады. Стенттеу сәтті орындалды. Қазіргі уақытта науқастың жағдайы қанағаттанарлық, үш күн жансақтау бөлімінде жатты», – дейді №4 қалалық клиникалық аурухананың рентген-эндоскулярлық хирургия және кардиология бөлімінің меңгерушісі Асқар Нарынбаев.

«Алтын сағат» принципі бойынша дұрыс қабылданған шешімдер тізбегі: ұшақты қайтару, тасымалдау кезінде ауруханаға дейінгі кезеңде жедел медициналық көмек бригадасының кәсіби іс-әрекеті және №4 қалалық клиникалық аурухана жағдайында шұғыл хирургиялық араласу арқасында науқас аман қалды.

«Бұл жағдайда борт кері қайтарылмағанда, Атырауға ұшу уақыты үш сағат және осы үш сағат ішінде кез келген уақытта жүрек тоқтап, науқас қайтуы мүмкін еді», – дейді Асқар Нарынбаев.

Ер адам отадан айығып, енді оңалтуды жалғастырады. Жансақтау бөліміндегі үш күн және кардиологтардың жіті бақылауындағы бір апта артта қалды. 2024 жылдың 13 тамызы – Жақсылық Иғжановтың екінші туған күні. Айтпақшы, ол да ұшқыш, зейнеткерлікке шыққанша шағын авиацияда жұмыс істеген. Командирдің ұшақты әуежайға қайтару шешімі арқасында Жақсылық аман қалды.

КӘСІБИ ШЕБЕРЛІК

Операция үстеліндегі
бір жарым сағат

Алматылық дәрігерлер илеостомасы бар науқасқа толыққанды өмір сүру мүмкіндігін қайтарды. 1973 жылы туған науқас Алматы қалалық Жедел шұғыл көмек көрсету ауруханасына (ҚЖШККА) жоспарлы түрде қос жармалы илеостома диагнозымен жатқызылды.

Биыл көктемде ҚЖШККА хирургиялық бөлімшесінде оған шұғыл түрде аш ішектің перфорациясына және жайылма ірінді фибриндік перитонитке байланысты қос жармалы илеостома орнатумен лапаротомия отасы жасалған болатын. Үш айдан кейінгі тексеру кезінде хирург Нұрхат Есенбеков илеостоманы жоспарлы түрде жабуы ұсынды. 1,5 сағатқа созылған ота сәтті өтті. Хирургиялық араласу кезінде оң жақ мықын тұсы илеостомасының ішастардан тыс резекциясы және «бүйірден екінші бүйірге» аш ішек анастомозы, сонымен қатар құрсақ қуысына білте қою жүргізілді.

Отаны құрамында тәжірибелі мамандар – жоғары санатты хирург Нұрхат Есенбеков, резидент Аман Беркінбай, анестезиолог Мамуржан Юлдашев және оталық медбике Әсел Надырова бар кәсіби топ жүзеге асырды.

Отадан кейінгі кезең асқынусыз

өтті, науқас әзірге ҚЖШККА хирургия бөлімінде, жағдайы тұрақты.

Илеостома – әр түрлі ішек жағдайының нәтижесінде қажет болуы мүмкін. Ол ішектің бір бөлігін іш қабырғасындағы саңылауға бекітетін хирургиялық процедура, осылайша қалдықтар сыртқа шығады. Илеостоманы жабу жоғары білікті және тәжірибелі дәрігерлерді қажет етеді.

«Аш ішектің перфорациясы абдоминальды хирургияда өзекті мәселе болып қала береді және статистикалық мәліметтерге сәйкес, ол іш қуысы мүшелерінің жедел хирургиялық патологиясы арасында 0,37%-2,3% жағдайда кездеседі», – деп атап өтті хирург.

Бетті әзірлеген Нұржамал ӘЛШЕВА.

Мемлекет мұқтажы үшін жер учаскелерін алып қоюға байланысты жер учаскелерін немесе өзге де жылжымайтын мүлікті мәжбүрлеп иеліктен шығарудың басталуы туралы

Қазақстан Республикасы Жер кодексінің 84-бабына, Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік мүлік туралы» Заңына, «Жайлы мектеп» білім беру саласындағы ұлттық пилоттық жобаны бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2022 жылғы 30 қарашадағы №963 қаулысына сәйкес, «Алматы қаласы Қалалық мобильділік басқармасы» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің 2024 жылғы 15 тамыздағы №34.1-34/503-И хаты негізінде, Алматы қаласының әкімдігі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

- Салынып жатқан 2000 орынды мектепке кіреберіс жол мен тұрақ кеңістігін салу үшін Алматы қаласы, Медеу ауданы, Құлжа тас жолының шығысы, Бұқтырма көпсесінің оңтүстігі мекенжайында орналасқан жер учаскелерін мемлекет мұқтажы үшін алып қоюға байланысты жер учаскелерін немесе өзге де жылжымайтын мүлікті осы қаулының қосымшасына сәйкес мәжбүрлеп иеліктен шығару басталсын.
- Мәжбүрлеп иеліктен шығару мерзімі 2025 жылдың 31 желтоқсанына дейін белгіленсін.
- Меншік иелері жүгінетін орын Алматы қаласы, Бостандық ауданы, Абай даңғылы, 90, 801-кеңсе болып белгіленсін.
- Алматы қаласы әкімінің аппараты осы қаулыны қабылданған күнінен бастап үш жұмыс күні ішінде Алматы қаласы әкімдігінің интернет-ресурсын қоса алғанда, жергілікті бұқаралық ақпарат құралдарында жариялауды қамтамасыз етсін.
- Алматы қаласы Жер қатынастары басқармасы:
 - заңнамамен белгіленген тәртіпте меншік иелерін хабардар етсін және жер учаскелерінің меншік иелеріне өтемақы төлеуді қамтамасыз етсін;
 - жер учаскелерін немесе өзге де жылжымайтын мүлікті мемлекет мұқтажы үшін мәжбүрлеп иеліктен шығару бойынша іс-шараларды аяқтағаннан кейін жер учаскелерін Алматы қаласы Қалалық мобильділік басқармасының теңгеріміне берсін;
 - Қазақстан Республикасының заңнамасымен қарастырылған өзге де қажетті шараларды қабылдасын.
- Осы қаулының орындалуын бақылау Алматы қаласы әкімінің жетекшілік ететін орынбасарына жүктелсін.

Алматы қаласының әкімі

Е.ДОСАЕВ

Алматы қаласы әкімдігінің
2024 жылғы 29 тамыз
№3/373-1786 қаулысына қосымша

Мәжбүрлеп иеліктен шығарылуға жататын жер учаскелерінің тізбесі				
Р/с №	Жер учаскесінің меншік иесінің (жер пайдаланушының) тегі, аты-жөні (атауы)	Кадастрлық нөмірі	Жер учаскесінің орналасқан жері	Жер учаскесінің ауданы, га
1	Айтқожин Еркебулан Болатқанович	20-315-062-005	Құлжа тас жолы, 128 учаске	жалпы - 1,31 иеліктен шығарылатыны - 0,1994
2	«Forum Eurasia (Форум Евразия)» Жауапкершілігі шектеулі серіктестігі	20-315-062-023	Құлжа тас жолы, 100/2 учаске	жалпы - 1,31 иеліктен шығарылатыны - 0,2390
3	«Forum Eurasia (Форум Евразия)» Жауапкершілігі шектеулі серіктестігі	20-315-062-184	Құлжа тас жолы, 110/7 учаске	жалпы - 1,3110 иеліктен шығарылатыны - 0,0530
4	«Forum Eurasia (Форум Евразия)» Жауапкершілігі шектеулі серіктестігі	20-315-062-188	Құлжа тас жолы, 96/2 учаске	жалпы - 6,5560 иеліктен шығарылатыны - 0,1395
5	«Forum Eurasia (Форум Евразия)» Жауапкершілігі шектеулі серіктестігі	20-315-062-354	Құлжа тас жолы, 95/6 учаске	жалпы - 5,8804 иеліктен шығарылатыны - 0,3480
6	«Forum Eurasia (Форум Евразия)» Жауапкершілігі шектеулі серіктестігі	20-315-062-392	Құлжа тас жолы, 108/6 учаске	жалпы - 1,0906 иеліктен шығарылатыны - 0,2162
7	«Forum Eurasia (Форум Евразия)» Жауапкершілігі шектеулі серіктестігі	20-315-062-397	Құлжа тас жолы, 106/9 учаске	жалпы - 14,9027 иеліктен шығарылатыны - 0,0107

Мемлекет мұқтажы үшін жер учаскелерін алып қоюға байланысты жер учаскелерін немесе өзге де жылжымайтын мүлікті мәжбүрлеп иеліктен шығарудың басталуы туралы

Қазақстан Республикасы Жер кодексінің 84-бабына, Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік мүлік туралы» Заңына, «Жайлы мектеп» білім беру саласындағы ұлттық пилоттық жобаны бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2022 жылғы 30 қарашадағы №963 қаулысына сәйкес, «Алматы қаласы Қалалық мобильділік басқармасы» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің 2024 жылғы 15 тамыздағы №34.1-34/503-И хаты негізінде Алматы қаласының әкімдігі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

- Салынып жатқан 2000 орынды мектепке кіреберіс жол мен тұрақ кеңістігін салу үшін Копбосин Мирзахидович Мирхажиге тиесілі, Алматы қаласы, Алатау ауданы, «Айгерім-1» шағынауданы, Сағи Әшімов көшесі, 204 мекенжайында орналасқан жер учаскесін мемлекет мұқтажы үшін алып қоюға байланысты жер учаскесін немесе өзге де жылжымайтын мүлікті мәжбүрлеп иеліктен шығару басталсын.
- Мәжбүрлеп иеліктен шығару мерзімі 2025 жылдың 31 желтоқсанына дейін белгіленсін.
- Меншік иесі жүгінетін орын Алматы қаласы, Бостандық ауданы, Абай даңғылы, 90, 801-кеңсе болып белгіленсін.
- Алматы қаласы әкімінің аппараты осы қаулыны қабылданған күнінен бастап үш жұмыс күні ішінде Алматы қаласы әкімдігінің интернет-ресурсын қоса алғанда, жергілікті бұқаралық ақпарат құралдарында жариялауды қамтамасыз етсін.
- Алматы қаласы Жер қатынастары басқармасы:
 - заңнамамен белгіленген тәртіпте меншік иесін хабардар етсін және жер учаскесінің меншік иесіне өтемақы төлеуді қамтамасыз етсін;
 - жер учаскелерін немесе өзге де жылжымайтын мүлікті мемлекет мұқтажы үшін мәжбүрлеп иеліктен шығару бойынша іс-шараларды аяқтағаннан кейін жер учаскесін Алматы қаласы Қалалық мобильділік басқармасының теңгеріміне берсін;
 - Қазақстан Республикасының заңнамасымен қарастырылған өзге де қажетті шараларды қабылдасын.
- Осы қаулының орындалуын бақылау Алматы қаласы әкімінің жетекшілік ететін орынбасарына жүктелсін.

Алматы қаласының әкімі

Е.ДОСАЕВ

Мемлекет мұқтажы үшін жер учаскелерін алып қоюға байланысты жер учаскелерін немесе өзге де жылжымайтын мүлікті мәжбүрлеп иеліктен шығарудың басталуы туралы

Қазақстан Республикасы Жер кодексінің 84-бабына, Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік мүлік туралы» Заңына, «Жайлы мектеп» білім беру саласындағы ұлттық пилоттық жобаны бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2022 жылғы 30 қарашадағы №963 қаулысына сәйкес, «Алматы қаласы Қалалық мобильділік басқармасы» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің 2024 жылғы 15 тамыздағы №34.1-34/503-И хаты негізінде, Алматы қаласының әкімдігі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

- Салынып жатқан 1500 орынды мектепке кіреберіс жол мен тұрақ кеңістігін салу үшін Алматы қаласы, Наурызбай және Әуезов ауданы, «Құрамыс» шағынауданында орналасқан жер учаскелерін мемлекет мұқтажы үшін алып қоюға байланысты жер учаскелерін немесе өзге де жылжымайтын мүлікті осы қаулының қосымшасына сәйкес мәжбүрлеп иеліктен шығару басталсын.
- «Мемлекет мұқтажы үшін жер учаскелерін алып қоюға байланысты жер учаскелерін немесе өзге де жылжымайтын мүлікті мәжбүрлеп иеліктен шығаруды бастау туралы» Алматы қаласы әкімдігінің 2023 жылғы 12 қазандағы №4/524-630 қаулысының күші жойылсын.
- Мәжбүрлеп иеліктен шығару мерзімі 2025 жылдың 31 желтоқсанына дейін белгіленсін.
- Меншік иелері жүгінетін орын Алматы қаласы, Бостандық ауданы, Абай даңғылы, 90, 801-кеңсе болып белгіленсін.
- Алматы қаласы әкімінің аппараты осы қаулыны қабылданған күнінен бастап үш жұмыс күні ішінде Алматы қаласы әкімдігінің интернет-ресурсын қоса алғанда, жергілікті бұқаралық ақпарат құралдарында жариялауды қамтамасыз етсін.
- Алматы қаласы Жер қатынастары басқармасы:
 - заңнамамен белгіленген тәртіпте меншік иелерін хабардар етсін және жер учаскелерінің меншік иелеріне өтемақы төлеуді қамтамасыз етсін;
 - жер учаскелерін немесе өзге де жылжымайтын мүлікті мемлекет мұқтажы үшін мәжбүрлеп иеліктен шығару бойынша іс-шараларды аяқтағаннан кейін жер учаскелерін Алматы қаласы Қалалық мобильділік басқармасының теңгеріміне берсін;
 - Қазақстан Республикасының заңнамасымен қарастырылған өзге де қажетті шараларды қабылдасын.
- Осы қаулының орындалуын бақылау Алматы қаласы әкімінің жетекшілік ететін орынбасарына жүктелсін.

Алматы қаласының әкімі

Е.ДОСАЕВ

Мәжбүрлеп иеліктен шығарылуға жататын жер учаскелерінің тізбесі				
Р/с №	Жер учаскесінің меншік иесінің (жер пайдаланушының) тегі, аты-жөні (атауы)	Кадастрлық нөмірі	Жер учаскесінің орналасқан жері	Жер учаскесінің ауданы, га
1	Базарбаева Анархан Мұнаевна	20-312-062-359	«Таугүл-3» , Дауленов көшесі, 90	жалпы - 0,0589 сатып алуға - 0,0109
2	Кожабаяева Шолпан Нурулдаевна	20-322-024-007	«Құрамыс» шағынауданы, Ақселеу Сейдімбек көшесі, 100В	0,1100
3	Кожабаяева Шолпан Нурулдаевна	20-322-024-019	«Құрамыс» шағынауданы, Ақселеу Сейдімбек көшесі, 100Д	0,1100
4	Баскова Нурайым Сериковна	20-322-024-040	«Құрамыс» шағынауданы, Ақселеу Сейдімбек көшесі, 110А	0,0700
5	Бұтыбаев Мухит Ельтаевич, Жакипова Жемис Жандилдаевна	20-322-024-041	«Құрамыс» шағынауданы, Ақселеу Сейдімбек көшесі, 110	0,0700
6	Тилешова Таласкуль Шаймерденовна, Кирикбаев Батан Келгенбаевич	20-322-024-1360	«Құрамыс» шағынауданы, Ақселеу Сейдімбек көшесі, 242А	жалпы - 0,1091 сатып алуға - 0,0271
7	Джакатаев Амирхан Калиевич, Джакатаева Жамила Нурымовна	20-322-024-163	«Құрамыс» шағынауданы, Ақселеу Сейдімбек көшесі, 100/5	жалпы - 0,0983 сатып алуға - 0,0243
8	Шажиров Валихан Дауренбекович	20-322-024-165	«Құрамыс» шағынауданы, Ақселеу Сейдімбек көшесі, 222/3	жалпы - 0,0718 сатып алуға - 0,0077
9	Ерсеркенова Сауле Мухаметкажиновна	20-322-024-273	«Сельхозработник-1» бағбандық серіктестігі, 174А	0,0660
10	Сейтов Алишер Султанович	20-322-024-892	«Құрамыс» шағынауданы, Ақселеу Сейдімбек көшесі, 222/2	0,0117

Мемлекет мұқтажы үшін жер учаскелерін алып қоюға байланысты жер учаскелерін немесе өзге де жылжымайтын мүлікті мәжбүрлеп иеліктен шығарудың басталуы туралы

Қазақстан Республикасы Жер кодексінің 84-бабына, Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік мүлік туралы» Заңына, «Жайлы мектеп» білім беру саласындағы ұлттық пилоттық жобаны бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2022 жылғы 30 қарашадағы №963 қаулысына сәйкес, «Алматы қаласы Қалалық мобильділік басқармасы» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің 2024 жылғы 15 тамыздағы №34.1-34/503-И хаты негізінде Алматы қаласының әкімдігі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

- Салынып жатқан 2000 орынды мектепке кіреберіс жол мен тұрақ кеңістігін салу үшін Алматы қаласы, Наурызбай ауданы, «Шұғыла» шағынауданы мекенжайында орналасқан жер учаскелерін мемлекет мұқтажы үшін алып қоюға байланысты жер учаскелерін немесе өзге де жылжымайтын мүлікті осы қаулының қосымшасына сәйкес мәжбүрлеп иеліктен шығару басталсын.
- Мәжбүрлеп иеліктен шығару мерзімі 2025 жылдың 31 желтоқсанына дейін белгіленсін.
- Меншік иелері жүгінетін орын Алматы қаласы, Бостандық ауданы, Абай даңғылы, 90, 801-кеңсе болып белгіленсін.
- Алматы қаласы әкімінің аппараты осы қаулыны қабылданған күнінен бастап үш жұмыс күні ішінде Алматы қаласы әкімдігінің интернет-ресурсын қоса алғанда, жергілікті бұқаралық ақпарат құралдарында жариялауды қамтамасыз етсін.
- Алматы қаласы Жер қатынастары басқармасы:
 - заңнамамен белгіленген тәртіпте меншік иелерін хабардар етсін және жер учаскелерінің меншік иелеріне өтемақы төлеуді қамтамасыз етсін;
 - жер учаскелерін немесе өзге де жылжымайтын мүлікті мемлекет мұқтажы үшін мәжбүрлеп иеліктен шығару бойынша іс-шараларды аяқтағаннан кейін жер учаскелерін Алматы қаласы Қалалық мобильділік басқармасының теңгеріміне берсін;
 - Қазақстан Республикасының заңнамасымен қарастырылған өзге де қажетті шараларды қабылдасын.
- Осы қаулының орындалуын бақылау Алматы қаласы әкімінің жетекшілік ететін орынбасарына жүктелсін.

Алматы қаласының әкімі

Е.ДОСАЕВ

Мәжбүрлеп иеліктен шығарылуға жататын жер учаскелерінің тізбесі				
Р/с №	Жер учаскесінің меншік иесінің (жер пайдаланушының) тегі, аты-жөні (атауы)	Кадастрлық нөмірі	Жер учаскесінің орналасқан жері	Жер учаскесінің ауданы, га
1	Гульсара Биктасовна Абитова	20-322-008-101	««Шұғыла» шағынауданы, Бөйтелі Батыр көшесі, участок 24	жалпы - 0,9818 сатып алуға - 0,1765
2	Валентина Викторовна Педяхметова	20-322-008-417	«Шұғыла» шағынауданы, Бөйтелі Батыр көшесі, 32	0,0530
3	Айгуль Абдихановна Абдикадинова	20-322-008-706	«Шұғыла» шағынауданы, Бөйтелі Батыр көшесі, 61	0,0570
4	Юлдаш Эркинович Ходжаханов, Лазиза Каюмджановна Ходжаханова	20-322-008-391	«Шұғыла» шағынауданы, Бөйтелі Батыр көшесі, 59	0,0565

Мемлекет мұқтажы үшін жер учаскелерін алып қоюға байланысты жер учаскелерін немесе өзге де жылжымайтын мүлікті мәжбүрлеп иеліктен шығарудың басталуы туралы

Қазақстан Республикасы Жер кодексінің 84-бабына, Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік мүлік туралы» Заңына сәйкес «Алматы қаласы Қалалық мобильділік басқармасы» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің 2022 жылғы 3 мамырдағы №34.1-34/124-И хаты және Алматы қаласы Жер комиссиясының 2022 жылғы 29 маусымдағы №7 қорытындысының негізінде Алматы қаласының әкімдігі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

- Рысқұлов көшесін ұзарту үшін Алматы қаласы, Алатау ауданы, Оңғарсынова көшесінен Алматы қаласының шекарасына дейін орналасқан жер учаскелерін мемлекет мұқтажы үшін алып қоюға байланысты жер учаскелерін немесе өзге де жылжымайтын мүлікті осы қаулының қосымшасына сәйкес мәжбүрлеп иеліктен шығару басталсын.
- Мәжбүрлеп иеліктен шығару мерзімі 2026 жылдың 31 желтоқсанына дейін белгіленсін.
- Меншік иелері жүгінетін орын Алматы қаласы, Бостандық ауданы, Абай даңғылы, 90, 801-кеңсе болып белгіленсін.
- Алматы қаласы әкімінің аппараты осы қаулыны қабылданған күнінен бастап үш жұмыс күні ішінде Алматы қаласы әкімдігінің интернет-ресурсын қоса алғанда, жергілікті бұқаралық ақпарат құралдарында жариялауды қамтамасыз етсін.
- «Алматы қаласы Жер қатынастары басқармасы» коммуналдық мемлекеттік мекемесі:
 - заңнамамен белгіленген тәртіпте меншік иелерін ескертсін және жер учаскелерінің меншік иелеріне өтемақы төлеуді қамтамасыз етсін;
 - жер учаскелерін немесе өзге де жылжымайтын мүлікті мемлекет мұқтажы үшін мәжбүрлеп иеліктен шығару бойынша іс-шараларды аяқтағаннан кейін жер учаскелерін «Алматы қаласы Қалалық мобильділік басқармасы» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің теңгеріміне берсін;
 - Қазақстан Республикасының заңнамасында қарастырылған өзге де қажетті шараларды қабылдасын.
- Осы қаулының орындалуын бақылау Алматы қаласы әкімінің жетекшілік ететін орынбасарына жүктелсін.

Алматы қаласының әкімі

Е.ДОСАЕВ

Мәжбүрлеп иеліктен шығарылуға жататын жер учаскелерінің тізбесі				
Р/с №	Жер учаскесінің меншік иесінің (жер пайдаланушының) тегі, аты-жөні (атауы)	Кадастрлық нөмірі	Жер учаскесінің орналасқан жері	Жер учаскесінің ауданы, га
1	«Актер» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі	20-321-068-1850	«Алғабас» шағынауданы, Фариза Оңғарсынова көшесі, 75	0,0200
2	Кадукова Светлана Николаевна	20-321-068-809	«Алғабас» шағынауданы, Көзайым ауданы, 54А	жалпы - 0,0762 иеліктен шығарылатын ауданы - 0,0067
3	Андосова Сауле Исаевна	20-321-069-013	«Теректі» шағынауданы, Ақжарқын көшесі, 17	жалпы - 0,0963 иеліктен шығарылатын ауданы - 0,0162
4	«Golden Food Company» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі	20-321-069-020	«Теректі» шағынауданы, Құрылыс көшесі, 13	жалпы - 0,5826 иеліктен шығарылатын ауданы - 0,0226
5	Абылова Мадина Куанышалиевна	20-321-069-071	«Алғабас» шағынауданы, Зұлдықар көшесі, 4	жалпы - 0,0570 иеліктен шығарылатын ауданы - 0,0080
6	Абдураманова Айнаш Полатовна	20-321-069-1068	«Теректі» шағынауданы, Ақжарқын көшесі, 7	0,0713
7	«ІЙЛДЫЗ» Фирмасы» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі	20-321-069-1139	«Теректі» шағынауданы, Айналмалы көшесі, 69	жалпы - 2,0270 иеліктен шығарылатын ауданы - 0,5324

8	Тохтикулиев Құрванжан Ушамович	20-321-069-167	«Алғабас» шағынауданы, Зұлпықар көшесі, 6	жалпы - 0,0960 иеліктен шығарылатын ауданы - 0,0028
9	Прядко Наталья Дмитриевна	20-321-069-2057	«Алғабас» шағынауданы, Саттар Естемесов көшесі, 10	0,0300
10	«УЮТ» пәтерлер иелерінің тұтыну кооперативі	20-321-069-285	«Теректі» шағынауданы, Ақжарқын көшесі, 9	жалпы - 0,0865 иеліктен шығарылатын ауданы - 0,0464
11	Губер Надежда Викторовна	20-321-069-373	«Теректі» шағынауданы, Ақжарқын көшесі, 11	0,0600
12	Нажмудинов Абдурашид Сунатулаевич	20-321-069-430	«Теректі» шағынауданы, Таусоғар көшесі, 2/1	жалпы - 0,0600 иеліктен шығарылатын ауданы - 0,0058
13	Қайрат Дәулет	20-321-069-551	«Алғабас» шағынауданы, Бойтұмар көшесі, 28	0,1100
14	Бахавдинов Қудрат Джамалдинович	20-321-069-629	«Алғабас» шағынауданы, Молдияр Серікбаев көшесі, 8	жалпы - 0,0800 иеліктен шығарылатын ауданы - 0,0212
15	Бухарбаев Амангельды	20-321-069-640	«Алғабас» шағынауданы, Бойтұмар көшесі, 30	жалпы - 0,0800 иеліктен шығарылатын ауданы - 0,0067
16	Изотоллаев Бериккажы Омарович	20-321-069-693	«Теректі» шағынауданы, Ақжарқын көшесі, 5	0,0800
17	Сарсенбаева Рыс Абдакимовна	20-321-069-755	«Алғабас» шағынауданы, Саттар Естемесов көшесі, 9	0,0800
18	Аубакирова Эльвира Жахановна	20-321-069-803	«Теректі» шағынауданы, Беғайым көшесі, 2	0,0800
19	Тустикбаева Маржан Хасеновна, Есхожаев Айбек Арысбекулы	20-321-069-822	«Теректі» шағынауданы, Таусоғар көшесі, 2/2	0,0454
20	Досалинова Салтанат Рубаевна	20-321-069-948	«Теректі» шағынауданы, Ақжарқын көшесі, 15	жалпы - 0,0700 иеліктен шығарылатын ауданы - 0,0074
21	Аламанова Гульнар Орымбаевна	20-321-069-957	«Теректі» шағынауданы, Жағалтай көшесі, 30	0,0779
22	Жакупов Джамбул Садыкович	20-321-069-975	«Теректі» шағынауданы, Таусоғар көшесі, 52	0,0800
23	Рахманова Нурсауле Султанбековна	20-321-070-065	«Теректі» шағынауданы, Айналмалы көшесі, 721/2	0,1000
24	Полужтков Александр Витальевич, Полужктова Юлия Сергеевна	20-321-070-078	«Теректі» шағынауданы, Айналмалы көшесі, 562	0,0600
25	Карабалаева Гульзада Даулеткуловна, Махаев Джумахан Шайымкулович	20-321-070-090	«Теректі» шағынауданы, Айналмалы көшесі, 560	0,0600
26	Бимаганбетова Сервар Срабековна	20-321-070-1052	«Теректі» шағынауданы, Айналмалы көшесі, 570	0,0671
27	Шутов Геннадий Борисович, Шершіёва Людмила Борисовна	20-321-070-1075	«Теректі» шағынауданы, Саумалколь көшесі, 14	0,3300
28	Нарбекова Гульзат Карабеккызы, Хусаин Болатбек	20-321-070-1080	«Теректі» шағынауданы, Айналмалы көшесі, 721/2	0,1000
29	Рудин Владислав Аликович	20-321-070-1128	«Теректі» шағынауданы, Айналмалы көшесі, 30Б	0,0583
30	Қуанышбекова Ляззат Тураровна, Камбарбеков Улан Төленбекович	20-321-070-1177	«Теректі» шағынауданы, Казмис тоқсан, 1651/1	0,0640
31	Ғаитов Адилжан Аркенжанович, Ғаитова Насиба Бахтияровна	20-321-070-1178	«Теректі» шағынауданы, Айналмалы көшесі, 4Б учаске	0,0350
32	Алишев Кайсар Сарсеналыұлы	20-321-070-1206	«Теректі» шағынауданы, Казмис тоқсан, 2871	0,0700
33	Никитина Лина Николаевна, Никитин Александр Иванович	20-321-070-1278	«Теректі» шағынауданы, Жас отау көшесі, 62	0,1000
34	Адилов Асылжан Бақытжанович, Қалыбекова Өйгерім Қуанышбеккызы	20-321-070-132	«Теректі» шағынауданы, Айналмалы көшесі, 563	0,0700
35	Алиева Айгуль Тулеубаевна	20-321-070-1390	«Теректі» шағынауданы, Айналмалы көшесі, 851	0,0560
36	Крюкова Серафима Сергеевна, Крюков Данил Сергеевич	20-321-070-1483	«Теректі» шағынауданы, Мұратбеков көшесі, 33	0,0990
37	Итенова Кенжехан Чинасильовна	20-321-070-1507	«Теректі» шағынауданы, Айналмалы көшесі, 559	0,0635
38	Жаманқараев Сәрсенбай Сәдуұлы	20-321-070-1508	«Теректі» шағынауданы, Айналмалы көшесі, 558	0,0600
39	Мәйтгедильев Ерболат Молдахметович, Өбдікәрімова Жұлдызай Болаткызы	20-321-070-1509	«Теректі» шағынауданы, Айналмалы көшесі, 557	0,0585
40	Орынбаева Жамбы Жолбековна	20-321-070-1510	«Теректі» шағынауданы, Айналмалы көшесі, 556	0,0580
41	Тұяқбаев Серікбай Сейткасимович, Жарылқасынова Ажар Нұрханқызы	20-321-070-1511	«Теректі» шағынауданы, Айналмалы көшесі, 555	0,0800
42	Сарнұтаева Савла Азимовна, Сарнұтаев Алтинбек	20-321-070-1606	«Теректі» шағынауданы, улица Сайын Мұратбеков, 29 учаске	жалпы - 0,1953 үлесі - 0,0651
43	Сарнұтаев Даниел Алтынбекович	20-321-070-1606	«Теректі» шағынауданы, Сайын Мұратбеков көшесі, 29 учаске	жалпы - 0,1953 үлесі -0,0651
44	Арбаканова Диана Слямбековна	20-321-070-1606	«Теректі» шағынауданы, Сайын Мұратбеков көшесі, 29 учаске	жалпы - 0,1953 үлесі - 0,0651
45	Ерошенко Ольга Викторовна, Ерошенко Андрей Сергеевич	20-321-070-1633	«Теректі» шағынауданы, Айналмалы көшесі, 594 учаске	0,0612
46	Құлбосынов Габит Джаулыбаевич	20-321-070-1749	«Теректі» шағынауданы, Казмис тоқсан, 1410/8 учаске	0,0600
47	Темірханова Ақбота Қайратқызы, Амантаев Мәди Тұргымбаевич	20-321-070-1751	«Теректі» шағынауданы, Казмис тоқсан, 1410/9 учаске	0,0834
48	Қыдырәлиев Алдияр Талғатұлы	20-321-070-1752	«Теректі» шағынауданы, Казмис тоқсан, 1410/12 учаске	0,0824
49	Қапан Мөлдір Құндақбайқызы, Байтлеуов Самат Жазылбаевич	20-321-070-1753	«Теректі» шағынауданы, Казмис тоқсан, 1410/19 учаске	0,0500
50	Кереева Алма Қуанышевна, Мухамединов Жұмажан	20-321-070-1754	«Теректі» шағынауданы, Казмис тоқсан, 1410/18 учаске	0,0500
51	Никитин Александр Иванович, Никитина Лина Николаевна	20-321-070-1755	«Теректі» шағынауданы, Казмис тоқсан, 1410/17 учаске	0,0500
52	Никитин Александр Иванович, Никитина Лина Николаевна	20-321-070-1756	«Теректі» шағынауданы, Саумалколь көшесі, 34 учаске	0,0479
53	Қыдырәлиев Алдияр Талғатұлы	20-321-070-1757	«Теректі» шағынауданы, Казмис тоқсан, 1410/10 учаске	0,0600
54	Қыдырәлиев Алдияр Талғатұлы	20-321-070-1760	«Теректі» шағынауданы, Казмис тоқсан, 1410/7 учаске	0,0600
55	Қыдырәлиев Алдияр Талғатұлы	20-321-070-1761	«Теректі» шағынауданы, Казмис тоқсан, 1410/10 учаске	0,0600
56	Қыдырәлиев Алдияр Талғатұлы	20-321-070-1765	«Теректі» шағынауданы, Казмис тоқсан, 1410/20 учаске	0,0389
57	Мұхтархан Рауан Арайұлы, Абылқасымова Рабина Ярмағаметовна, Мұхтарханов Аян Арайұлы, Абылқасымов Равиль Арайұлы	20-321-070-1766	«Теректі» шағынауданы, Айналмалы көшесі, 30/1	0,0514
58	Байтиков Айдар Асанович	20-321-070-1771	«Теректі» шағынауданы, Казмис тоқсан, 898/1 учаске	0,0876
59	Цой Дмитрий Александрович, Арупова Фатима Ишпулатовна	20-321-070-1773	«Теректі» шағынауданы, Жас отау көшесі, 39	0,0600
60	Қожахметов Бейбит Тұрсынович, Қожахметова Жанар Қажкеновна	20-321-070-1796	«Теректі» шағынауданы, Саумалколь көшесі, 21	0,0700
61	Байтиков Айдар Асанович, Нуржанова Зулфия Алтынбековна	20-321-070-1797	«Теректі» шағынауданы, Казмис тоқсан, 898 учаске	0,0958
62	Тырымов Нұргали Тұрғанбекович, Абдиранмова Айсапа Нұрлановна	20-321-070-1809	«Теректі» шағынауданы, Казмис тоқсан, 904А	0,0600
63	Мусабаев Жәнісбек Кенжебаевич	20-321-070-1810	«Теректі» шағынауданы, Саумалколь көшесі, 18 учаске	0,0600
64	Шамсудинаова Наргиза Ахмадовна, Бәкіев Камалжан Алымжанович	20-321-070-1879	«Теректі» шағынауданы, Саумалколь көшесі, 6/1 учаске	0,0273
65	Токбаев Габит Махмудович, Токбаева Клара Амиржановна	20-321-070-234	«Теректі» шағынауданы, Айналмалы көшесі, 561	0,0800
66	Шиндеуова Махаббат Жазықбековна	20-321-070-421	«Теректі» шағынауданы, Айналмалы көшесі, 440А	0,0632
67	Тайпанова Назира Зияшовна, Абуова Жазира Зияшовна	20-321-070-428	«Теректі» шағынауданы, Саумалколь көшесі, 29	0,0583
68	Ахметов Марлен Маханұлы	20-321-070-665	«Теректі» шағынауданы, Айналмалы көшесі, 569	0,0649

69	Меньшенина Ирина Леонтьевна	20-321-070-741	«Теректі» шағынауданы, Казмис тоқсан, 2218	0,1200
70	Малинина Виталий Сергеевич	20-321-070-748	«Теректі» шағынауданы, Казмис тоқсан, 21Б	0,4100
71	Тасболатов Жанболат Тасболатович, Айтбекова Гулжан Еркебаевна	20-321-070-773	«Теректі» шағынауданы, Казмис тоқсан, 1651	0,0991
72	Ерошенко Ольга Викторовна, Ерошенко Андрей Сергеевич	20-321-070-987	«Теректі» шағынауданы, Казмис тоқсан, 3364	0,0951

2024 жылғы 29 тамыз №3/373-1791

Мемлекет мұқтажы үшін жер учаскелерін алып қоюға байланысты жер учаскелерін немесе өзге де жылжымайтын мүлікті мәжбүрлеп иеліктен шығарудың басталуы туралы

Қазақстан Республикасы Жер кодексінің 84-бабына, Қазақстан Республикасының «Мемлекеттік мүлік туралы» Заңына, «Жайлы мектеп» білім беру саласындағы ұлттық пилоттық жобаны бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2022 жылғы 30 қарашадағы №963 қаулысына сәйкес, «Алматы қаласы Қалалық мобильділік басқармасы» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің 2024 жылғы 15 тамыздағы №34.1-34/503-И хаты негізінде, Алматы қаласының әкімдігі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Салынып жатқан 2500 орынды мектепке кіреберіс жол мен тұрақ кеңістігін салу үшін Алматы қаласы, Бостандық ауданы, Егізбаев көшесінің оңтүстігінде, Тәжібаева көшесінің батысы мекенжайында орналасқан жер учаскелерін мемлекет мұқтажы үшін алып қоюға байланысты жер учаскелерін немесе өзге де жылжымайтын мүлікті осы қаулының қосымшасына сәйкес мәжбүрлеп иеліктен шығару басталсын.

2. Мемлекет мұқтажы үшін жер учаскелерін алып қоюға байланысты жер учаскелерін немесе өзге де жылжымайтын мүлікті мәжбүрлеп иеліктен шығаруды бастау туралы» Алматы қаласы әкімдігінің 2023 жылғы 12 қазандағы №4/524-634 қаулысының күші жойылсын.

3. Мәжбүрлеп иеліктен шығару мерзімі 2025 жылдың 31 желтоқсанына дейін белгіленсін.

4. Меншік иелері жүгінетін орын Алматы қаласы, Бостандық ауданы, Абай даңғылы, 90, 801-кеңсе болып белгіленсін.

5. Алматы қаласы әкімінің аппараты осы қаулыны қабылданған күнінен бастап үш жұмыс күні ішінде Алматы қаласы әкімдігінің интернет-ресурсын қоса алғанда, жергілікті бұқаралық ақпарат құралдарында жариялауды қамтамасыз етсін.

6. Алматы қаласы Жер қатынастары басқармасы:
- 1) заңнамамен белгіленген тәртіпте меншік иелерін хабардар етсін және жер учаскелерінің меншік иелеріне өтемақы төлеуді қамтамасыз етсін;
- 2) жер учаскелерін немесе өзге де жылжымайтын мүлікті мемлекет мұқтажы үшін мәжбүрлеп иеліктен шығару бойынша іс-шараларды аяқтағаннан кейін жер учаскелерін Алматы қаласы Қалалық мобильділік басқармасының теңгеріміне берсін;
- 3) Қазақстан Республикасының заңнамасымен қарастырылған өзге де қажетті шараларды қабылдасын.
7. Осы қаулының орындалуын бақылау Алматы қаласы әкімінің жетекшілік ететін орынбасарына жүктелсін.

Алматы қаласының әкімі	Е.ДОСАЕВ
	Алматы қаласы әкімдігінің 2024 жылғы 29 тамыз №3/373-1791 қаулысына қосымша

Мәжбүрлеп иеліктен шығарылуға жататын жер учаскелерінің тізбесі

Р/с №	Жер учаскесінің меншік иесінің (жер иегерінің) тегі, аты-жөні (атауы)	Қадастрлық нөмірі	Жер учаскесінің орналасқан жері	Жер учаскесінің ауданы, га
1	Есембекова Назым Салийқызы	20-313-033-045	Тұрғыт Озал көшесі, 302, 1 пәтер	жалпы - 0,0546 үлесі - 0,0321
2	Жабағина Аман Масановна	20-313-033-045	Тұрғыт Озал көшесі, 302	жалпы - 0,0546 үлесі - 0,0225
3	Тадылдиева Набира Сырғабаевна	20-313-033-070	20-шы линия түйық көшесі, 4	жалпы - 0,0438 үлесі - 0,0188
4	Сайдакберов Берик Алмабекович	20-313-033-070	20-шы линия түйық көшесі, 4	жалпы - 0,0438 үлесі - 0,0250
5	Гумаев Джамал Абдулович	20-313-033-074	20-шы линия түйық көшесі, 32	жалпы - 0,0238 үлесі - 0,0062
6	Абдигалиев Бақытжан Жанатаевич	20-313-033-074	20-шы линия түйық көшесі, 32	жалпы - 0,0238 үлесі - 0,0175
7	Айдарбек Мейіржан Қуанышбекұлы	20-313-033-079	20-шы линия түйық көшесі, 16	0,0228
8	Кенжегулов Бауыржан Муканович	20-313-033-086	20-шы линия көшесі, 144	жалпы - 0,0589 үлесі -0,0230
9	Джапаркулова Лзат Нуридиновна	20-313-033-086	20-шы линия көшесі, 144	жалпы - 0,0589 үлесі - 0,0359
10	Репняков Валерий Павлович	20-313-033-096	20-шы линия түйық көшесі, 6	0,0312
11	Гайворонская Евгения Сергеевна	20-313-033-098	20-шы линия көшесі, 142	жалпы - 0,0667 үлесі - 0,0227
12	Судейменов Талгат Амангельдиевич	20-313-033-098	20-шы линия көшесі, 142	жалпы - 0,0667 үлесі - 0,0400
13	Квитко Анатолий Семенович	20-313-033-104	20-шы линия түйық көшесі, 2	жалпы - 0,1089 үлесі -0,0437
14	Квитко Светлана Анатольевна	20-313-033-104	20-шы линия түйық көшесі, 2, 1 пәтер	жалпы - 0,1089 үлесі -0,0436
15	Қуатова Жамаш Кайсаровна, Қуатов Гани Рахматуллаевич, Қуатов Ерлан Рахматуллаевич, Қуатова Эльвира Рахматуллаевна, Ботанбекова Карлығаш Рахматуллаевна	20-313-033-104	20-шы линия түйық көшесі, 2	жалпы - 0,1089 үлесі -0,0130 үлесі -0,0086
16	Вялых Людмила Алексеевна	20-313-033-117	20-шы линия түйық көшесі, 2А	0,0467
17	Сергазиев Манас Атагулович, Құлтасова Жамал Бектасқызы	20-313-033-123	20-шы линия түйық көшесі, 12	0,0302
18	Саксурова Светлана Анатольевна, Попова Татьяна Анатольевна	20-313-033-142	20-шы линия түйық көшесі, 24	жалпы - 0,0522 үлесі - 0,0146
19	Виноградов Вячеслав Викторович, Ерофеева Наталья Викторовна	20-313-033-142	20-шы линия түйық көшесі, 24	жалпы -0,0522 үлесі - 0,0376
20	Будякова Людмила Григорьевна	20-313-033-146	20-шы линия түйық көшесі, 22	0,0165
21	Шорохова Ирина Андреевна	20-313-033-163	20-шы линия көшесі, 130	жалпы - 0,0751 үлесі - 0,0526
22	Шорохов Юрий Константинович, Орлова Марина Александровна, Шорохов Константин Александрович	20-313-033-163	20-шы линия көшесі, 130	жалпы - 0,0751 үлесі - 0,0263
23	Отаров Мырзабай Абуталипович	20-313-033-175	20-шы линия көшесі, 138	0,0303
24	Алтынбекова Сания Бекмухамедовна	20-313-033-180	20-шы линия көшесі, 132	0,0821
25	Угрюмов Анатолий Александрович	20-313-033-211	20-шы линия түйық көшесі, 21	0,0799
26	Соловьевко Сергей Владимирович, Соловьевко Михаил Владимирович	20-313-033-279	20-шы линия түйық көшесі, 10	0,0446
27	Шорохова Александра Борисовна, Пономарев Валерий Эдуардович	20-313-033-282	20-шы линия көшесі, 150А	жалпы - 0,0692 үлесі - 0,0231
28	Сазыкина Ольга Степановна	20-313-033-282	20-шы линия көшесі, 150А	жалпы - 0,0692 үлесі - 0,0230
29	Игнатенко Валентин Викторович	20-313-033-283	20-шы линия түйық көшесі, 30А	0,0094
30	Шерстюк Игорь Владимирович	20-322-033-303	20-шы линия түйық көшесі, 14	0,0233
31	Духнов Олег Александрович, Духнова Марина Викторовна	20-313-033-315	20-шы линия түйық көшесі, 17А	0,0456
32	Ерофеева Антониде Владимировна	20-313-033-334	20-шы линия көшесі, 134/9	0,0763
33	Алимбаев Болат Каримулы	20-313-033-339	20-шы линия көшесі, 120	жалпы - 0,0353 үлесі -0,0201
34	Алимжанова Жанар Аскаровна	20-313-033-339	20-шы линия көшесі, 120	жалпы - 0,0353 үлесі - 0,0152
35	Петраш Владимир Витальевич	20-313-033-354	20-шы линия көшесі, 140	0,0466
36	Васильева Любовь Ивановна	20-313-033-403	20-шы линия көшесі, 26	0,0180
37	Жабағиев Газиз Қожаханович	20-313-033-404	Егізбаев көшесі, 11	0,4308
38	«Astana Realty Plus» Жауапкершілігі шектеулі серіктестігі	20-313-033-420	Егізбаев көшесі, 7/13	0,0796
39	«Astana Realty Plus» Жауапкершілігі шектеулі серіктестігі	20-313-033-422	Егізбаев көшесі, 7/12	0,1127
40	Соловьевко Сергей Владимирович, Соловьевко Михаил Владимирович	20-313-033-428	20-я линия түйық көшесі, 10	жалпы - 0,0302 үлесі - 0,0151
41	Ботанов Дмитрий Валерьевич, Морозова Ольга Владимировна	20-313-033-428	20-я линия түйық көшесі, 10	жалпы - 0,0302 үлесі - 0,0151

ШЕШІМ

Алматы қаласы Медеу ауданы әкімінің 2024 жылғы 23 тамыздағы №2 шешімі.

Алматы қаласының Әділет департаментінде 2024 жылғы 26 тамызда №1782-02 болып тіркелді.

Алматы қаласы Медеу ауданы әкімінің 2019 жылғы 24 желтоқсандағы «Алматы қаласы Медеу ауданы бойынша сайлау учаскелерін құру туралы» №06-01/05 шешіміне өзгертулер енгізу туралы

ШЕШІМ:

1. Алматы қаласы Медеу ауданы әкімінің 2019 жылғы 24 желтоқсандағы «Алматы қаласы Медеу ауданы бойынша сайлау учаскелерін құру туралы»

№06-01/05 шешіміне (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №1602 болып тіркелген) келесідей өзгертулер енгізілсін: шешімнің №1 қосымшасына сәйкес №№ 374, 376, 398, 399, 404 және 406 сайлау учаскесі орталығының атауы жана редакцияда мазмұндасын; шешімнің №2 қосымшасына сәйкес №№ 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 374, 375, 380, 382, 383, 384, 385, 387, 388, 389, 390, 400, 401, 402, 403, 404, 406, 407, 408, 412, 414, 415, 416, 418, 419, 420, 499, 537, 575, 591, 622, және 640 сайлау учаскесі шекарасы өзгертілсін.

2. «Алматы қаласы Медеу ауданы әкімінің аппараты» коммуналдық мемлекеттік мекемесі Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіпте: 1) осы шешімнің Алматы қаласы Әділет департаментінде мемлекеттік тіркелуін; 2) осы шешімнің Медеу ауданы әкімі аппаратының интернет-ресурсында орналастырылуын қамтамасыз етсін.

3. Осы шешімнің орындалуын бақылау Медеу ауданы әкімі аппаратына жүктелсін.

4. Осы шешім оның алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Әкім	Е.ОРАЗАЛПИН
------	-------------

Алматы қаласы, Медеу ауданы әкімінің 2024 жылғы 23 тамыздағы №02 шешімі

Алматы қаласының Әділет департаментінде 2024 жылғы 26 тамызда №1782-02 болып тіркелді

шешімнің №1 қосымшасы

Алматы қаласының Медеу ауданы бойынша сайлау учаскелері орталығының атауы жана редакцияда мазмұндасын

№374 сайлау учаскесі

Орталығы: Алматы қаласы, Қалдаяқов көшесі, 54, «Республикалық жоғары медициналық колледж» жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің ғимараты.

№376 сайлау учаскесі

Орталығы: Алматы қаласы, Бөгенбай батыр көшесі, 42, Алматы қаласы білім басқармасының «№29 жалпы білім беретін мектеп» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің ғимараты.

№398 сайлау учаскесі

Орталығы: Алматы қаласы, Назарбаев даңғылы, 36, Алматы қаласы Медеу ауданы Комьонити-орталығының ғимараты.

№399 сайлау учаскесі

Орталығы: Алматы қаласы, Пүшкін көшесі, 1, Алматы қаласы білім басқармасының «№52 жалпы білім беретін мектеп» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің ғимараты.

№404 сайлау учаскесі

Орталығы: Алматы қаласы, Құлжа тракті, 2, «Halyk Arena» Мұз сарайының көпсалалы кешені ғимараты.

№406 сайлау учаскесі

Орталығы: Алматы қаласы, Құлжа тракті, 2, «Halyk Arena» Мұз сарайының көпсалалы кешені ғимараты.

шешімнің №2 қосымшасы

Алматы қаласының Медеу ауданы бойынша сайлау учаскелері шекарасы өзгертілісін

№364 сайлау учаскесі

Орталығы: Алматы қаласы, Янушкевич көшесі, 58, Алматы қаласы білім басқармасының «Александр Пүшкін атындағы №4 гимназия» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің ғимараты.

Сайлау учаскесінің шекарасы: Алтайская көшесі: 1А, 3, 4, 5, 6, 8 үй; Грузинская көшесі: 4, 5, 6А, 6, 8, 10, 12, 14/9, 16/4, 16 үй; Есенберлин көшесі: 31, 33, 35, 39, 41А, 41, 43А, 43, 45А, 45, 46, 47А, 47, 50, 51, 52/2, 53, 54/1, 55, 57, 58, 58/2, 59/60/1, 61А, 61, 62, 63А, 63, 64, 65, 66, 67, 68А, 69Б, 69, 70, 71, 72, 73А, 73 корпус 1, 73, 74, 74/1, 75А, 75Б, 75, 76/2 корпус 1, 76/2, 77, 78/1, 79, 80, 81, 82, 84, 85 корпус 1, 85, 86, 87, 89, 90, 91, 92А, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 99А, 99, 101, 102, 103, 104А, 104, 105А, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114/14, 115А, 115, 116, 117А, 117, 118, 119, 120, 122, 123, 124, 125/12, 126А, 126, 127, 127/1А, 129, 131, 133, 134, 135, 136, 137, 138А, 138, 139, 140А, 140, 141, 1 корпус, 141, 142, 143А, 143Б, 143, 144, 145, 146, 147А, 147, 155, 159 корпус 1, 159, 161, 163, 165, 167, 169, 173 үй; Казанская көшесі: 71, 83, 85 үй; Коперник көшесі: 60, 66А, 66Б, 66, 68, 70, 72А, 72, 74 корпус 1, 74, 76, 78А, 78, 80А корпус 1, 80А, 80, 88, 98, 100, 102, 104, 106А, 106, 110, 112А, 112Б, 112, 114, 118Б, 118, 120, 122, 126 үй; Краснодонская көшесі: 2А, 3, 4, 6А, 6, 8, 9, 10, 11А, 11, 11/1, 12/55, 16, 18 үй; Кутузов көшесі: 56А, 58, 60, 62А, 62, 64, 65, 66, 67, 68А, 68, 69, 70А, 70, 71, 72А, 72, 73, 74, 75А, 75, 76, 77/18, 78А, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92А, 92, 93А, 93, 94 корпус 1, 94, 95А, 95, 97, 99, 101, 103А, 105, 107А, 111, 113 үй; Рязанская көшесі: 2, 3, 4, 5А, 5, 6А, 6 үй; Средняя көшесі: 1А, 1, 2, 4А, 4, 5, 6, 7, 8, 9А, 9Б, 9, 10, 18 үй; Томская көшесі: 2, 3, 5, 6/7, 7, 8, 10, 12, 14, 15/5А, 16, 18, 21 үй; Тополевая, дома: 1, 3, 5А, 5Б, 5, 9, 15, 17, 19, 23 үй; Учительская көшесі: 53, 57А, 57/5, 59/10, 61/7, 63А, 64, 66/4, 67А, 67, 68/7, 68, 70, 72А, 72Б, 72, 74А, 74Б, 74, 76/3, 78, 80, 82А, 82, 84, 86, 88, 90, 92, 94, 96, 98, 100, 102, 104, 106/16 үй; Шахмат Жәнібек көшесі: 1/58, 3, 5А, 5, 7/31, 9/44, 11, 15, 17, 19, 21А, 21, 23А, 23, 27/51, 29, 31, 33, 35, 37А, 37, 39, 41, 43А, 43/54 үй.

№365 сайлау учаскесі

Орталығы: Алматы қаласы, Татарская көшесі, 32, «Медеу ауданының «№6 кітапхана» орталықтандырылған кітапхана жүйесі» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің ғимараты.

Сайлау учаскесінің шекарасы: Айгөлек көшесі: 4, 5, 6, 7, 8/1 үй; Апорт көшесі: 1, 1/17, 2А, 2, 3, 4А, 4, 4/7, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11А, 11, 12, 13А, 13, 14, 15Б, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 22А, 22, 24А, 24, 26А, 26, 27/33, 28А, 28, 29А, 29, 30/34, 31А, 31, 32А, 32/21, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44/2, 46/1, 48, 50, 52, 53, 54, 55, 58, 59, 60А, 60,62А, 62, 64/2, 66, 66/1, 68, 70, 74, 78, 80/35, 82/40 үй; Базарбаев көшесі: 43/21, 45, 47, 48А, 48, 49, 50/2, 51, 52/1, 53А, 53, 54, 55, 56/2, 57, 58А, 58/1, 59, 60, 61, 63, 65, 66, 67, 68, 69, 71А, 71, 75, 79, 81, 83 үй; Башкирская көшесі: 2, 4, 6А, 6, 10А, 12, 13, 14, 15, 16/16, 17, 18/15, 25, 27, 28А, 28, 29, 30, 32, 34, 36, 38 үй; Глубокая көшесі: 3, 4 корпус 1, 4, 5, 6, 7, 8А үй; Есенберлин көшесі: 148, 150, 156 үй; Казанская көшесі: 39/9, 41А, 41, 43, 45, 47/14, 48, 48/1, 49/13, 50А, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56/16, 57А, 57, 58/15, 59/4, 60, 61/7, 62, 64, 65, 66, 67А, 67, 68А, 68, 69, 70А, 70, 71А, 72, 74/6, 76/9, 77, 78, 79А, 80А, 80Б, 80, 84, 86А, 86, 88, 90, 92, 94, 96, 98, 100, 102А, 102, 104,106, 108/22, 110/15, 112, 110А, 114, 116, 118/8, 119 үй; Құмай көшесі: 1, 2А, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 үй; Либкнехт көшесі: 3, 4, 9, 11, 12, 13/23, 14/19 үй; Малая көшесі: 18/5, 20, 22, 25 1 корпус, 25, 26, 28, 29, 30, 31, 33, 33/35, 35, 37, 39 үй; Орынбор көшесі: 19/32 үй; Орманов көшесі: 31А, 31Б, 31В, 31Г, 31/1, 53, 53/1-55, 56, 57, 58, 61, 63, 65, 67, 69, 70, 71, 72, 73А, 75, 76, 75/1, 77, 78, 79, 80, 81, 82А, 82, 83, 84А, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 92, 93, 94, 95А, 95, 96, 97, 98, 99, 101, 103А, 103В, 104, 105А, 105Б, 105, 106А, 106, 107А, 107, 108А, 108, 111, 113А, 113, 115, 115/1, 119, 121, 133, 137А, 137, 139, 141, 143, 145, 147, 149, 151, 153, 155, 159, 161, 165, 167, 169А, 171, 175 үй; Полевая көшесі: 48А, 48, 50, 52, 59, 63, 65, 67, 69, 71, 73 үй; Рязельная көшесі: 1, 3, 4А, 5, 7А, 11, 12А, 12, 13А, 13, 14, 16, 19, 20, 21А, 22, 24, 26, 28, 30, 32/21 үй; Рязанская көшесі: 7, 9, 13А, 13Б, 13В, 13, 15, 17, 19, 21А, 21, 23А, 23,27А, 27, 29 үй; Саратов көшесі: 2, 3А, 3, 4, 5, 6А, 6, 6/2, 8, 9, 10, 11, 13А, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25/36, 26, 28, 29, 30/38, 31, 32/27, 33, 30, 35, 36, 38, 40, 41А, 41Б, 41, 42, 43, 44/6, 45, 46/3, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53/6, 54, 55/5, 56, 58, 59, 60, 61, 62, 63/33, 64, 66, 68, 70/8, 72/7, 74, 76/1, 80, 82 үй; Средняя көшесі:11/75, 17, 20/73, 22А, 23А, 23/27, 34А үй; Татарская көшесі: 25/5, 27, 28/7, 29, 30А, 30, 31А, 31, 34/12, 35/9, 36А, 36, 37, 38А, 38, 39, 40А, 40, 41, 42А, 42, 43, 44, 45, 46А, 46, 47А, 47Б, 47, 49, 51А, 51, 52 үй; Уфимская көшесі: 2, 3А, 3/23, 4, 5А, 6, 7, 8, 15А, 19А, 22 үй; Хоружей көшесі: 25/13, 27, 29, 31, 32А, 33/18, 34, 35/17, 36, 37А, 37, 38, 39, 40, 41А, 41, 42, 43, 44, 45, 47/18, 48/20, 48/20 корпус 1, 49А, 49/15, 50/19, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 67, 66/17, 68, 69, 70, 71, 72, 73А, 73, 74А, 74, 75, 76, 77А, 79/19, 80, 81, 82, 83, 84, 85А, 85, 86, 87/10, 88, 90, 92, 94, 96 үй; Шахмат Жәнібек көшесі: 45/1, 45/2, 47А, 47Б, 47, 49А, 49 үй; Широкая көшесі: 1А/39, 2А, 4/37, 7, 8, 9, 13/46, 15, 15/1, 17А, 17, 19, 27, 29, 31 үй; Шухов көшесі: 69/33, 73А, 73/8, 75/7, 77, 79, 81/9, 83, 87А, 89, 91 үй.

№366 сайлау учаскесі

Орталығы: Алматы қаласы, Орынбор көшесі, 17, Алматы қаласы білім басқармасының «73 Гвардиялық Қызыл тулы Сталинград Дунай атқыштар дивизиясы атындағы №64 жалпы білім беретін мектеп» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің ғимараты.

Сайлау учаскесінің шекарасы: Айгөлек көшесі: 11, 12, 13, 14, 18, 19, 20, 22 үй; Айдын көшесі: 1А, 1, 2Б, 2, 3, 5, 6/32, 8, 10А, 13, 16А, 16, 18А, 18, 19А, 19, 21, 22А, 24А, 24, 26А, 26, 27, 29А, 29, 31, 32, 34, 35, 37, 43, 45 үй; Ахмедсафин көшесі: 1А, 1Б, 1, 2А, 2Б, 2, 3/31, 4А, 4, 7, 8А, 8, 9, 11А, 11/21А, 13А, 15, 17, 18А, 18, 20А, 20, 21/66, 22, 23, 25, 27, 32, 33, 34, 35, 36, 38 үй; Базарбаев көшесі: 1А, 1Б, 2, 3А, 4, 5, 6, 8, 9/13, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20/26, 21/12, 22/17, 23, 24/16, 25А/12, 25, 26/13, 27/18, 28А, 28, 29, 30/14, 31, 32/17, 33/52, 34, 36, 37/47, 38/54, 38/34, 39/47, 40/49, 41/22, 42, 44, 46/24 үй; Бранская көшесі: 3, 6, 9, 10 үй; Владивостокская көшесі: 1/18, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 16/31, 17/15 үй; Глубокая

көшесі: 11А, 11, 12, 19, 21, 23 үй; Иштван Қоңыр көшесі: 1А, 1, 2А, 2, 3А, 3, 4, 4/1, 5А, 5, 6, 7А, 7, 8, 9, 10А, 10, 11/8, 12 корпус 1, 12, 13/11, 14, 15, 16, 17, 18/10, 19, 20/13, 22А, 22, 24А, 24, 26, 28, 30 үй; Кортагич көшесі: 3, 4, 6, 7/1, 8, 9, 11, 12, 13, 15, 17/1, 21, 23, 27, 29, 31, 33А, 33, 37А, 37, 39, 41, 45, 47, 49, 51, 53/93 үй; Крестьянский түйғығы: 4, 5 корпус 1, 5, 6, 8, 10, 14, 16, 18 үй; Крымская көшесі: 27А, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 42, 44 үй; Кордай көшесі: 15, 19, 21, 23А, 23, 25А, 25,26А, 26, 27Б, 28, 29А, 29, 30, 32А, 34 үй; Кордай түйғығы көшесі: 12, 25, 29 үй; Құмай көшесі: 11А, 11, 12А, 12, 13, 14, 16А, 16 үй; Луговая көшесі: 3, 4, 5, 6/9, 7/13, 8/8, 9А, 9/10, 11, 19/10 үй; Николаев көшесі: 1А, 1Б, 1В, 2Б, 2Б, 2, 2/1, 3, 4А, 4, 5, 6, 7, 9, 12, 14, 15, 15/29, 16, 17, 19, 20/16, 21, 22, 24, 26, 28, 34, 35, 36, 38, 40, 44, 46/7, 47, 49, 50, 52, 53, 54, 56, 58, 60, 62, 64, 65, 66, 69, 72, 74, 75, 77, 80А, 80, 81, 83, 84 үй; Одесская көшесі: 1А, 1/47, 2, 3 корпус 1, 3, 4, 5, 6, 7, 13 үй; Онеге көшесі: 1, 3, 5, 7 үй; Орынбор көшесі: 17, 18, 20А, 20, 22А, 22/19, 23/2, 24, 26, 28, 29/14, 30, 31, 32 корпус 1, 32, 33, 34/27, 35, 37, 39, 41, 43/29 үй; Орманов көшесі:175 үй; Полевая көшесі: 2А, 2Е, 3, 4А, 4, 5, 6, 7, 8А, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14/6 корпус 1, 14/6, 15, 16/7А, 17, 18, 19А/5, 19, 20/14, 21, 22/9, 23А, 23/12, 24, 25/7, 26/8, 27, 28/5, 29/6, 30, 33, 35, 36, 37, 38/48, 39/4, 40/41, 41/7 корпус 1, 41/7, 42, 43/46, 44/1, 45, 47, 51, 53, 55/14 үй; Полевой түйғығы: 1/14, 3, 5, 7А, 7, 9, 12А, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21А, 21, 23, 25, 26А, 26, 27 үй; Попович көшесі: 4, 6, 8-10, 9-11, 12, 15, 27, 28А үй; Портаргурская көшесі: 1А, 1, 3, 4, 5А, 5, 6А, 6, 8А, 8, 10, 11, 13, 14А, 16, 18, 19, 21, 22, 23, 28, 30 үй; Псковская көшесі: 1, 2/33, 3, 4, 5, 6, 7, 8А, 8 корпус 1, 8 үй; Речка Казачка көшесі: 1А, 1Б, 1,В, 1/Д, 1/Д, 5, 7, 9А, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27 үй; Сарвасов көшесі:2/19, 3, 4, 5, 6, 8, 48/10 үй; Средняя көшесі: 29, 31, 35, 40, 42, 43, 44, 45, 46, 50, 51, 52А, 53, 55А, 55, 56, 58, 59, 62 үй; Тәжбенов көшесі: 1/7, 2, 3, 4, 5, 7, 12, 15, 17, 20, 22, 24, 25, 26А, 26, 27, 28, 29 корпус 1, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36, 37/28, 38А, 38, 40, 42/30 үй; Талинская көшесі: 1, 2А, 2/32А, 3, 4 үй; Ульяновская көшесі: 1/29, 2/31, 3, 4, 5/28, 6/30, 7, 8, 9/64, 10, 12, 14, 15А/1, 16, 17, 19/16, 20, 21/15, 22/34, 23, 25/16, 25, 27/15, 29, 31А, 31, 34, 38/16, 40, 42, 44 үй; Целиноградская көшесі: 1, 3, 5, 7/14, 9/5, 12, 14, 15/2, 13А, 15/29, 17, 19 үй; Чулукидзе көшесі: 1А, 1, 2А, 2Б, 2, 3, 4, 7А,8А, 8, 9, 10, 11А, 11, 12/7, 14 үй; Сабыр Шаріпов көшесі: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8/2, 9, 10/1, 11, 12, 13А, 13, 14, 15А, 15, 17, 18/25, 19, 20, 21/18, 22, 23/23, 25, 27 үй; Широкая көшесі: 10А, 10/9, 16, 20А, 20, 26, 28А, 28, 36, 37, 38, 39, 40 үй; Шокай көшесі: 1А, 1Б, 1Г, 1, 2А, 2/45, 3А, 3, 4, 5, 6, 8, 9А, 9/5, 11, 12/2, 13А, 13/6, 14А, 14, 15А, 15, 17, 18, 20А/22, 23/13, 25, 26, 32, 33/11, 35, 36А/15А, 37, 31/16, 39А, 41А, 41, 43/37, 45А, 45, 49/36, 50/15, 51, 55, 56, 59, 60, 62/42, 64/39, 66, 68, 70/38, 72, 73, 74, 76, 79, 94, 96 үй; Шухов көшесі: 1, 2Б, 2В, 2/Д, 2Е, 2Ж, 2К, 2/Д, 2М, 2/Д, 2/2, 2/3, 2/43, 2/5, 3А, 3, 4, 5А, 5Б, 5, 8, 9А, 9, 10, 11А, 11Г, 11, 12, 13А, 13, 15 корпус 1, 15, 17А, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25А, 25, 26/2А, 27/46, 28/1, 29А/1, 30, 31, 32, 33А, 33, 34, 34/1, 35/27, 36А, 36, 37А, 37, 38А, 38, 39А, 39Б, 39В, 40, 41, 41А, 41, 42/2, 43/25, 44/1, 45А, 45, 46А, 46, 47/24, 48, 49/19, 50/16, 51, 52, 53А, 53/20, 54, 55/23, 56, 57, 58, 59/60, 60, 61/55А, 61/5, 62, 63, 64/26, 65, 68, 70, 72/22, 74/25, 76, 78, 80, 86, 88, 90, 92, 94, 96, 98, 100, 102, 104, 104/10, 106, 108, 110 үй.

№367 сайлау учаскесі

Орталығы: Алматы қаласы, Глубокая көшесі, 18, Алматы қаласы білім басқармасының «№53 мектеп-гимназия» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің ғимараты.

Сайлау учаскесінің шекарасы: Айгөлек көшесі: 25 үйлер; Қасым Аманжолов көшесі: 1/72, 3, 4, 5, 6, 7

Сахариев көшесі: 1, 2, 3, 4, 7, 8/1, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17А, 17, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 41, 43, 43/1, 44, 45, 47, 52А, 54, 63, 65, 67, 69, 71, 73, 75, 77А, 77, 79А, 79, 81, 83, 85А, 87, 90, 91, 92, 93, 94, 96, 98, 106, 108, 120 үй; Топорков көшесі: 2, 3, 4, 5, 6/2, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36 үй; Трофимов көшесі: 3, 4, 5А, 5, 6, 7, 8, 12, 13, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21/3, 24, 26, 30, 32, 34, 36, 38, 42А, 42, 44, 46 үй; Көктөбе шағынауданы Хмелев көшесі: 1/13, 2/15, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 көрпусі 1, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 34/68 үй; Көктөбе шағынауданы Шымбұлак көшесі: 1а, 3, 4, 6, 8, 9, 10А, 10, 11, 12 көрпусі 1, 12, 14, 15, 16, 17А, 17, 19, 20А, 20, 21, 23, 25 үй; Яблочная көшесі: 1, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17 үй.

№382 сайлау уәкесісі

Орталығы: Алматы қаласы, Самал-2 шағынауданы, 22, Алматы қаласы білім басқармасының «Бауыржан Момышұлы атындағы №131 мектеп-лицей» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің ғимараты.

Сайлау уәкесісінің шекарасы: Самал-1 шағынауданы: 9/2, 18, 19, 23, 24, 31, 32, 33, 34, 42, 43, 45, 46, 47, 48, 63, 67, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 84, 85, 86, 87, 88, 104, 105 үй; Самал-2 шағынауданы: 105А үй; Назарбаев даңғылы: 226/16, 226/3, 226/4, 226/5, 226/7, 226/8, 228, 240 үй.

№383 сайлау уәкесісі

Орталығы: Алматы қаласы, Достық даңғылы, 226А, Алматы қаласы білім басқармасының «Дмитрий Снегин атындағы №30 мектеп-гимназия» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің ғимараты.

Сайлау уәкесісінің шекарасы: Әл-Фараби даңғылы: 1А, 1Б үй; Армянская көшесі: 5В, 5, 5/1, 7А, 7Б, 9, 11, 14 үй; Бағурин көшесі: 1, 2А, 2, 3, 3/2, 4, 5, 5/8, 7, 9, 11, 12, 16 үй; Бегалин көшесі: 145/15, 147, 149,151, 153, 164, 166, 168, 170, 172Б, 172, 174А, 174, 176А, 180, 182, 184, 186, 188, 190, 192, 196, 198, 200, 202, 204, 210, 214, 216, 218, 220, 224 үй; Береговая көшесі: 4, 6, 7, 8А, 8, 10, 12, 14, 18, 20, 21, 22, 24, 25, 26,12, 29Б, 33, 35, 37, 39, 41/10 үй; Горновосточная көшесі: 15А, 15, 17, 19, 21, 23, 25 үй; Горный түйік көшесі: 3А, 3, 4, 5/1, 6 көрпусі 1, 6, 8, 8/10, 12, 13/24, 14, 15, 16/1, 16/2, 17А, 17Б, 17, 19, 21Б, 21, 22, 24, 26, 27, 28А, 28, 29, 31, 33, 39, 41, 43, 45, 47, 49, 51А, 51, 53, 55, 57А, 57, 59 үй; Достық даңғылы: 184, 198, 200, 204А/3, 206, 208, 210, 248А, 248, 250 үй; Елебеков көшесі: 2А, 2, 4, 5, 6А, 6, 6/52, 10А, 12, 14, 16, 17/7, 18А, 18А, 20, 21, 22А, 22Б, 22, 24, 26, 27, 28, 29, 30/5, 32, 34А, 34, 36, 38, 40, 42 көрпусі 1, 42, 44, 46/13, 48, 50, 52/6, 56 үй; Каменская көшесі: 11, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27 үй; Керей-Жәнібек хандар көшесі: 1А, 1, 3А, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9Г, 9, 11, 12, 13, 14, 15А, 15Б, 16, 18, 19А, 19Б, 21, 21/2, 23, 25, 26, 27/11, 27/2, 27/3, 27/4, 27/5, 27, 27/7, 29, 34Б, 34, 34/1, 36А, 36Б, 36В, 36Г, 36, 36/1, 36/2, 36/3, 36/7, 38А, 38, 40, 42, 46, 57Б, 56, 60, 69 үй; Коккиная көшесі: 5, 7, 9А, 9, 19/164, 21 үй; Луговой көшесі: 30А, 31/1, 32А, 32Б, 32В, 32, 34А, 34Б, 34В, 34, 38А, 38Б, 38, 38/1, 40А, 40, 42/2, 44А, 44, 46, 48А, 48, 50, 52, 54, 56, 61А, 61Б, 61В, 62А, 62, 64, 66, 68, 69, 70, 71, 73, 75, 77, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89А, 90, 91, 92, 94, 95Б, 95, 96, 97А, 97Б, 97, 98, 99А, 99Б, 99, 100А, 100, 101, 102, 103А, 103Б, 103, 104А, 104, 105А, 105Б, 105В, 105/1, 105Д, 105, 106, 108 көрпусі 1, 109А, 109, 110, 111, 112, 114А, 115Б, 115, 116, 117, 118, 120, 131, 133, 133/1, 139, 141А, 141, 143, 145, 147А, 147, 149 үй; Ньютон көшесі:1/1, 7А, 7, 9А, 9 үй; Ж.Омарова көшесі: 8 үй; Рубинштейн көшесі: 3/25, 3/25 көрпусі 1, 4, 6, 7А, 7Б, 7/1, 8, 9А, 10, 11, 12, 14/23, 15А, 15, 22, 24А, 24, 26А, 26, 28, 30, 32, 34, 38А, 38, 40, 42, 44 үй; Сырмак көшесі: 2, 3, 4, 5, 6, 8, 12, 16, 18А, 22А, 26, 28, 32, 34, 34/36, 36, 38, 40, 42, 44 үй; Тәттімбет көшесі: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7А, 7, 8А, 8, 14, 16, 18А, 18, 22А, 26, 28А, 28Б, 28 үй; Ужгородская көшесі: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 11 үй; Фовинзин көшесі: 8А, 10, 12, 15, 17А, 18, 20А, 20, 27А, 29, 30/8, 35/6А, 35/6 үй.

№384 сайлау уәкесісі

Орталығы: Алматы қаласы, Назарбаев даңғылы, 289, Алматы қаласы білім басқармасының «№163 мектеп-лицей» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің ғимараты.

Сайлау уәкесісінің шекарасы: Алдар Косе көшесі: 3, 5, 7 үй; Әл-Фараби даңғылы: 34 үй; Выхрев көшесі: 7, 10, 14, 25, 27 үй; Желтоқсан көшесі: 261 үй; Жиенқұлова көшесі: 2, 4, 5, 7, 19, 27, 29А, 33, 35, 36, 37А, 38, 40, 41, 50, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 62, 63, 65, 66, 67/22, 68, 68/2, 70, 71, 72, 76А, 77А, 79А, 79, 84, 85, 86, 87, 88, 90, 92, 94, 96, 98, 102 үй; Кирпичнозаводская-1 көшесі: 8, 20, 26, 28, 36, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52, 52А, 54, 56, 58, 60, 62, 64, 66 үй; Кирпичнозаводская-9 көшесі: 1, 5, 6, 10, 12, 14, 20, 23, 24, 26, 30, 32, 34, 35, 37, 38, 39, 41, 42, 43, 47, 50Б, 54 үй; Қисанов көшесі: 2, 19 үй; Самал-2 шағынауданы: 49, 50, 51, 52, 53, 54, 56, 58 үй; Самал-3 шағынауданы: 9, 10, 11, 12, 15 көрпусі 1, 15 көрпусі 2, 15 көрпусі 3, 15, 25 үй; Назарбаев даңғылы: 244А, 244, 246А, 246/6А, 253, 269, 269/1, 271, 275А, 275А, 275Е, 275, 275/8, 285, 289, 301, 311, 313Б, 313 үй; Панфилов көшесі: 216, 233, 237, 239, 240А, 241, 242, 243, 245, 248, 249, 251, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 269, 271, 280, 282, 284, 286 үй; Тайманов көшесі: 6, 13, 21, 25, 27, 35/81, 37, 39А, 39, 41, 43, 45, 47, 49-51/2, 54, 55, 56, 58, 60, 66, 78, 80, 82А, 84, 86, 88, 90, 102А, 102, 108, 118/105, 190, 192, 194 үй; Қажымұқан көшесі 55, 59, 75, 77, 81, 83, 85, 93, 95, 97А, 97, 101/1 көрпусі 10, 101/1 көрпусі 12, 101/1 көрпусі 6, 101/1 көрпусі 7, 101/1 көрпусі 8, 101/1 көрпусі 9, 111, 115, 117, 119, 121 үй; Таулы қырат шағынауданы Шүкшин көшесі: 4 үй; Таулы қырат шағынауданы 8-ші Гардильякш дивизионы көшесі: 5, 61, 63, 65, 71, 75, 77, 83, 89, 91, 93, 95, 97, 99, 101, 105, 109/18, 111/19, 123, 125, 131/94 үй.

№385 сайлау уәкесісі

Орталығы: Алматы қаласы, Достық даңғылы, 105, «K Management» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі «Премьер Алатау» қомақ үйінің ғимараты.

Сайлау уәкесісінің шекарасы: Байжанов көшесі: 107, 107/5 үй; Достық даңғылы: 99Д, 103/12, 103/3, 103/40, 107/5, 111/2, 111/3, 111/4, 117/5, 117/6 үй; Самал-3 шағынауданы: 3, 4, 21, 22, 24/1, 24/2, 24/3, 24/4, 25/1, 25/2, 25/3, 25/4, 25/5, 26/1, 26/2, 26/3, 26/4, 27/2, 27/3, 27/4, 27/5, 27/6, 28/1, 28/2, 28/3, 28/4, 29/1, 29/2, 29/3, 29/4, 29/5, 30/1, 30/3, 30/4, 30/5, 31/1, 31/2, 31/3, 31/4, 32/1, 32/3, 32/4, 32/5, 33/2, 33/3, 34/1, 34/2, 34/3, 35, 35/2, 35/3, 35/4, 35/5, 36, 36/1, 36/2, 36/4, 49 үй; Назарбаев даңғылы: 250, 251, 252, 254, 257, 260, 264, 266, 268, 270, 272, 274, 276, 278 үй; Қажымұқан көшесі: 12, 14, 16, 16/1, 18, 18А, 18/2, 19, 20, 21, 22Б, 24, 25, 26А, 26, 28, 32, 33, 34, 36, 37, 37/11, 39, 46, 47А, 47, 48, 49, 50А, 50, 52, 54, 56, 58, 58/1, 60, 62, 64, 66, 68, 70, 72, 74, 76, 78, 80, 82, 84, 86, 88, 90, 92, 94, 96, 98, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 109, 111, 112, 114, 116, 118, 120, 124А, 124Б, 126, 128, 130, 134, 136, 134, 146, 148, 150, 152, 154, 156, 158, 160, 162, 164, 166, 168, 170, 170/1, 172, 174, 176, 178, 180А, 184Б, 184, 186, 188, 190, 192, 194А, 194, 196, 198, 202, 204, 206, 208, 210, 212, 214, 216, 222, 224, 226, 228, 230, 234, 238, 242, 244, 246, 248, 250, 252, 254, 256, 258А, 258Б, 260, 262, 264, 266, 268, 270, 272, 274, 278, 280, 282, 284, 286, 288, 290, 292, 294, 296, 298, 300, 302, 308, 310А, 310, 312, 314, 316, 318, 320, 322, 324, 326, 328, 330, 332, 334, 336, 338, 340, 342, 344, 348, 350, 352, 354, 356, 358, 360,362, 364, 366А, 366Б, 368, 370, 372, 374, 376, 378, 382, 384, 390, 392, 394, 396, 398, 400А, 400, 402, 404, 406Б, 406/5, 410, 412, 414, 416, 418, 420 үй; Чайкина көшесі: 10, 12 үй.

№387 сайлау уәкесісі

Орталығы: Алматы қаласы, Достық даңғылы, 266А, Алматы қаласы білім басқармасының «№17 мектеп-интернат» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің ғимараты.

Сайлау уәкесісінің шекарасы: Достық даңғылы: 121, 121/1, 121/3, 121/4, 121/5, 123, 123/1, 123/2, 123/3, 123/4, 123/5, 123/6, 266А, 266, 268, 270, 272А, 272, 274, 276, 278, 282, 290, 294/2 үй; Керей-Жәнібек хандар көшесі: 45, 97, 101Б, 109, 119А, 119Б, 119, 121, 123, 125, 127, 133, 135 үй; Крючков көшесі: 4/1, 10, 12, 14 үй; Митин көшесі: 3, 4, 5А, 5, 6, 13, 23А, 23Б үй; Рубинштейн көшесі: 21А, 23, 25А, 25Б, 27А, 27, 29, 31, 52, 54, 56, 58, 60, 62, 64, 66 үй; Тәттімбет көшесі: 9Б, 13А, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 29, 30, 32, 33А, 33, 34, 35, 36, 37, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46А, 46, 47, 48, 49, 50, 51А, 51, 52, 53А, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 68, 69, 70, 71, 73, 74, 77, 79, 81, 83, 85, 86, 87, 88А, 88В, 89, 91, 93, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 109, 111, 112, 114, 116, 118, 120, 124А, 124Б, 126, 128, 130, 134, 136, 134, 146, 148, 150, 152, 154, 156, 158, 160, 162, 164, 166, 168, 170, 170/1, 172, 174, 176, 178, 180А, 184Б, 184, 186, 188, 190, 192, 194А, 194, 196, 198, 202, 204, 206, 208, 210, 212, 214, 216, 222, 224, 226, 228, 230, 234, 238, 242, 244, 246, 248, 250, 252, 254, 256, 258А, 258Б, 260, 262, 264, 266, 268, 270, 272, 274, 278, 280, 282, 284, 286, 288, 290, 292, 294, 296, 298, 300, 302, 308, 310А, 310, 312, 314, 316, 318, 320, 322, 324, 326, 328, 330, 332, 334, 336, 338, 340, 342, 344, 348, 350, 352, 354, 356, 358, 360,362, 364, 366А, 366Б, 368, 370, 372, 374, 376, 378, 382, 384, 390, 392, 394, 396, 398, 400А, 400, 402, 404, 406Б, 406/5, 410, 412, 414, 416, 418, 420 үй; Чайкина көшесі: 10, 12 үй.

№388 сайлау уәкесісі

Орталығы: Алматы қаласы, Достық даңғылы, 310Б, Алматы қаласы білім басқармасының «№48 мектеп-лицей» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің ғимараты.

Сайлау уәкесісінің шекарасы: Мұзтау шағынауданы Айдарлы көшесі: 1А, 1/1, 2, 3, 3/1, 4, 6, 7, 8, 9, 10А, 10, 11А, 12В, 13, 14А, 14Б, 15, 16А, 16, 19, 21, 31/2 үй; Алма-тау көшесі: 5, 9, 10, 11, 12, 15, 27 үй; Мұзтау шағынауданы Бейсеуов көшесі: 3А, 4, 5, 6А, 6, 7А, 7, 8, 9, 10, 12А, 12, 14, 16, 17А, 18, 19А, 19Б, 19, 20, 22, 23, 24, 25А, 25, 26А, 26, 27, 28, 29, 30, 30/3, 31, 32, 33А, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 40, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 50, 52, 60, 52, 62, 69, 72, 78, 90, 96, 100, 110, 114, 165/1, 171 үй; Достық даңғылы: 187А, 291А, 291Б, 291/1, 291/10, 291/2, 291/20, 291/3, 291/33, 291/34, 291/35, 291/4, 291/5 көрпусі 1, 291/5 көрпусі 2, 291/5, 291/6, 291/7, 291/8, 291/9, 296, 296/1, 299/3, 300/3, 301/10, 302А, 302/1, 302/11, 302/2, 302/6, 305, 307, 308Б, 308/1, 308/10, 308/12, 308/13, 308/15, 308/16, 308/17, 308/18, 308/19, 308/2, 308/20, 308/21, 308/23, 308/26, 308/27, 308/28, 308/29, 308/30, 308/31, 308/32, 308/36, 308/4, 308/5, 308/6, 308/8, 309, 310Б, 310Б/6, 310Б/8, 310/10, 310/11, 310/12, 310/13, 310/14, 310/16, 310/17, 310/3, 310/6, 310/7, 310/8, 313, 315, 317, 319, 321, 323, 325, 331, 333, 335, 337, 339, 343, 345, 347, 349, 351, 353, 355А, 355, 355/1, 357, 359, 363А, 363, 365, 367, 369, 371, 373, 377, 377/2, 377/3, 377/5, 379, 387, 391, 393, 395, 397, 398, 399, 401, 401/2, 403, 405, 407, 411, 413А көрпусі 1, 413, 415Б, 415, 417, 419, 425, 427, 429, 431, 433, 435, 437, 439, 445, 449, 451, 453, 455, 459, 463, 469, 471, 473, 475, 477, 479, 481, 483, 485, 487, 489, 493, 495, 497, 501, 503, 507, 513, 515, 517, 519, 521, 523, 525, 527, 529, 531, 533, 537, 539А, 54А, 544/11, 555, 707, 757 үй; Мұзтау шағынауданы Замартас көшесі: 1, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14А, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21А, 22, 23, 24, 25, 26, 32, 36, 99 үй; Керей-Жәнібек Хандар көшесі: 78, 103Б, 103Б/1, 103Б/6, 103Д, 103/1, 103/10, 103/16, 103/17, 103/19, 103/21, 103/3, 103/7, 105, 115А, 153Б, 155, 155/1, 155/5, 159А, 159, 161, 163А, 163, 165А, 165Б, 165, 167А, 167, 169А, 171, 173А, 173, 175, 177, 215А, 215, 217А, 216, 217, 219, 221, 223А, 223, 225, 227, 231, 232, 233, 235, 239, 241А, 241, 243А, 243, 245, 255, 257, 259Б, 259Б, 260, 261/1, 276/10, 276/11, 276/12, 276/14, 276/2, 276/3, 276/4, 276/5, 276/6, 276/7, 276/8, 276/9, 341А, 341, 372, 374, 376, 377, 389, 395, 397, 399А, 399, 401, 402, 403А, 403, 404, 405, 406, 408, 412Б, 412, 414, 416, 420/8, 433, 439, 439/1, 443А, 443/5, 448А, 470А, 470Б, 470В, 470Д, 470Е, 470, 470/1, 470/2, 470/20, 470/3, 470/6, 470/7, 472/6, 483, 484, 485А, 491А, 496, 497Б, 499, 500А, 500, 500/1, 500/11, 500/20, 500/21, 500/24, 500/6, 500/6, 500/7, 500/9, 502, 503А, 505, 507Б, 521, 532А, 532, 532/1, 534А, 536, 538, 540, 542, 545А, 546А, 546, 548, 550, 552, 554, 558, 564, 580, 598, 602, 630, 636, 670 үй; Мұзтау шағынауданы: 1, 15, 189 үй; Оспанов көшесі: 5, 10, 12, 13, 14, 16, 17А, 18А, 18, 20, 22, 24, 26, 28А, 28, 28/1, 30, 32, 34, 36А, 36, 40, 42, 46, 48, 50, 52, 54, 56, 58, 60, 66, 70, 72, 74А, 74, 76А, 76, 84, 86, 88, 90, 92, 94, 96А, 96, 98, 100, 102, 104 үй; Геліос бағандық серіктестігі Көлсай шағынауданы: 6, 25, 36, 45, 65, 70, 73, 76, 82, 103 үй; Чайкина көшесі: 3А, 3Б, 7 үй; Мұзтау шағынауданы Шыбысай көшесі: 10 үй; Мұзтау шағынауданы Южная көшесі: 1, 2, 4, 5, 7, 10,

29А, 29/12, 30/20, 31/22, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39А, 39, 41/15, 42/12, 44, 45, 46, 47, 48, 50Б, 50, 51/2, 52, 54, 55, 56, 58, 59/6, 60, 61, 62, 63, 64, 67/2, 68А, 69, 70А, 71, 72А, 72, 73, 73/1 үйі; Лисаковский түйығы: 3, 4, 5А, 6, 7, 8, 9, 9/1, 10, 11, 13, 15, 16, 17А, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 29А, 48 үйі; Менделеев көшесі: 1, 2, 4А, 4, 5, 6А, 6, 7А, 7, 8/2, 9, 10, 11, 13/40, 14, 16, 17, 18А, 18, 19, 21, 24, 26, 27, 28, 29, 35, 36, 37, 39, 42, 43А, 43, 50, 51, 51/25, 52, 53, 54, 55/48, 60, 62, 63, 64, 65, 66/54, 67, 68-70/63, 72, 73, 74/32, 75, 78, 80, 82, 84/32, 87, 89, 91, 93/28, 95 үйі; Погодин көшесі: 45/52, 47, 49, 51/49, 55, 57/57, 59, 61/17, 63/20, 65, 67, 69А, 69/39, 88/47, 94, 96 үйі; Полетаев көшесі: 60, 61, 62, 63А, 63/41, 64, 66 үйі; Реска Казачка көшесі: 12, 14, 18, 20, 22, 24, 26А, 29, 30, 31, 34, 35, 36, 36А, 37, 38, 40, 42, 43, 44, 45, 46, 48, 49, 49/33, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58А, 58, 59, 62, 63, 64, 65, 67, 68, 71, 73, 75, 77, 81, 85, 87, 89, 91, 93, 97, 99, 103, 105, 109, 113, 117, 123, 125, 127, 129, 133, 135 үйі; Сазановская көшесі: 65, 66/32, 67, 68, 69, 70, 71, 72/23, 72/23, 88/23, 89, 90, 92, 94, 96А, 96/23, 100, 102, 104, 106, 108/7, 112, 114, 116/7 үйі; Сарыбай көшесі: 49/78, 51, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59/71, 61/58, 62/69, 63, 64/56, 65, 66, 67/31, 68, 69/42, 70, 71, 72/29, 73, 73/1, 74/40, 75, 76, 77, 78, 79/67, 80/65, 82/58, 82/1, 83, 84, 85, 86, 86/41, 87/43, 90, 91А, 91, 92, 93, 94/63, 95/65 үйі; Тайров көшесі: 129/2, 131, 139, 147, 149, 151, 153А, 153, 155А, 155, 157, 159, 165, 167, 169/1, 179, 181, 183, 187А үйі; Тәтібеков көшесі: 55/44, 57, 59/33, 65, 68, 70, 72А, 72, 72/29, 74, 74/42, 76, 77/21, 78, 80/31, 82/30, 84, 88/30, 92А, 92, 96/24, 98, 102/15, 104/18, 106, 108 көрпусі 1, 108, 110, 112/19 үйі; Титов көшесі: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8А, 8, 9, 10, 12, 14-16, 15, 17, 18, 19, 24, 25 көрпусі 1, 25, 26, 27, 28, 36, 38, 40, 46, 48, 50/58, 50/58 көрпусі 1, 54, 56, 62А, 62, 68, 72, 74, 80 көрпусі 1, 80, 82, 84, 88/45, 90, 96 үйі; Үштөбе көшесі: 4, 6, 8, 10А, 10, 12А, 12, 14, 18/21, 20, 22/54, 24/35, 26, 28, 30/66, 30/66 көрпусі 1 үйі; Целиноградская көшесі: 2 үйі; Халиулин көшесі: 2, 2/30, 3, 4/66, 5/28, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15/66, 15/2, 16/98, 17/57, 19, 20, 21, 22, 27, 29А, 29, 31, 36/53, 39, 44, 44/75, 45, 46, 47А, 48, 50, 52/70, 53, 55А, 55, 56А, 56, 60/81, 61А, 61, 62, 63А, 63, 64/70, 69, 71, 79, 81/83 үйі; Чаплин көшесі: 42/86, 44, 46, 47, 48, 49, 50, 51/79, 52/77, 55, 56, 57, 58, 59, 61, 61/52, 62А, 62/50, 63, 64, 65, 67, 68/73, 72, 72/1, 74, 76, 78/49, 80/56, 82, 84, 86, 88, 90/69 үйі; Шүңицкая көшесі: 1/65, 2А, 3, 4, 5, 6, 8, 10/1, 10/100, 11, 12/87, 13, 14, 16, 19, 21, 22, 23, 25, 30, 31, 32, 36/85, 37, 38, 39, 40, 42, 44, 45, 46/88, 47, 48/89, 50А, 50, 52, 54 үйі.

№408 сайлау учаскесі

Орталығы: Алматы қаласы, Тәтібеков көшесі, 89, Алматы қаласы білім басқармасының «№98 жалпы білім беретін мектеп» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің ғимараты.

Сайлау учаскесінің шекарасы: Бейімбет көшесі: 4, 8/10, 10, 16, 18А, 18, 20, 22/114, 26А, 26, 30, 32, 34, 36, 44/1, 46/76, 50, 52, 58, 60, 66, 68, 70 үйі; Блок көшесі: 3, 4, 5, 6, 7, 18/11, 24, 25/ 9, 26, 28А, 28, 31, 34, 36, 37, 38, 39, 44, 46А, 46, 47, 48А, 49, 50А, 50 үйі; Гүрилев көшесі: 88/54, 90, 92, 94, 95/56, 96, 97, 98/33, 99, 100/30, 101, 102, 103, 104, 105/35, 106/7, 107/32, 109, 110А, 110, 111, 113, 115, 117, 119/9, 121А, 121/6, 123А, 123, 125, 125/1, 127, 129А, 129, 131, 133, 135, 137, 139А, 139, 141, 143, 145, 147, 149В, 149Г, 149, 151 үйі; Қабылов көшесі: 78, 80, 82, 84, 86/27, 88/20, 90, 92, 93/48, 95, 96А, 96/17, 97, 98, 99, 100А, 100, 101, 102А, 102, 103/22, 104А, 104, 105, 106А, 106Б, 106, 107, 108А, 109, 111, 113, 115, 117А, 117, 119, 121, 123, 125 үйі; Лисаковская көшесі: 74, 75/2, 76, 77А, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 85/1, 87/2, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 111, 113, 115, 117, 119, 121, 123А, 123Б, 123Б, 123, 129, 131, 133А, 133, 135А, 135, 137, 139А, 145, 147, 149, 151, 153, 155, 157А, 157, 160, 161А, 161, 163А, 163, 165, 169, 172, 174А, 201, 207, 217А, 217, 219, 221, 225, 227, 229, 231, 253/1 үйі; Погодин көшесі: 71/40, 75/21, 100/38, 102, 104, 106/19 үйі; Полетаев көшесі: 75/30, 75, 77 көрпусі 1, 77, 79, 81/17, 86, 82/8, 88, 90, 92, 92/15 үйі; Сазановская көшесі: 93/14, 95, 97, 99, 103, 105А, 105, 107, 109, 111, 113, А1, 113, 115, 117, 118/12, 119, 120, 121, 122А, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130/9, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 138, 139, 140А, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150 көрпусі 1, 150, 151, 152, 153, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162А, 162Б, 162, 163, 164, 165А, 165, 166А, 166, 167А, 167, 168, 169А, 169, 170А, 170, 171, 172А, 172Б, 172Б, 173, 174А, 174, 175, 176Б, 176Б, 176, 176/1, 177, 178, 179 көрпусі 1, 179, 180А, 180Б, 180Г, 180, 181, 82А, 182Б, 182Б, 182, 183, 184А, 184Б, 184, 186А, 186, 188, 188/1, 190, 192, 194 үйі; Сарыбай көшесі: 96/2, 97/64, 98А, 98, 99, 100, 101А, 101, 102, 102/1, 103А, 103, 104/43, 105/45, 107/42, 109/1, 110, 111А, 111, 112, 113, 114, 115/117, 116, 118/115, 119, 120/14, 121, 122, 123, 125, 127, 129 үйі; Тайров көшесі: 185, 187, 191, 203, 205, 209, 211, 213, 215А, 217, 221, 223, 227, 233, 235, 237, 239, 241, 243, 245, 247А, 253А, 253Б, 253 үйі; Тәтібеков көшесі: 79/24, 81, 83, 85, 87, 91, 93, 95, 97, 99, 101, 103А, 103Б, 103, 105, 107А, 107, 109, 111, 113, 116, 118, 120А, 120Б, 122А, 122, 124, 126, 128, 130, 132А, 134А, 134, 136А, 136, 138, 140, 142 көрпусі 1, 142, 144, 146, 148, 150, 152, 154, 156, 158, 160А, 162, 164, 166, 168, 170, 172, 174А, 174, 176, 178, 180, 182, 184, 192/2, үйі; Текемет көшесі: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7А, 7, 8, 9А, 9Б, 10А, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21А, 21, 22, 23А, 23Б, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40А, 40, 41А, 41, 42, 43А, 43Б, 43, 44, 45, 47, 49 үйі; Темірғазу көшесі: 3, 4, 5, 8, 11, 13, 16/117, 18, 19А, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 28А, 30, 31, 32, 33, 35, 37, 39А, 39, 41, 43А, 43 үйі; Халиулин көшесі: 68А, 68Б, 68 үйі; Чаплин көшесі: 73, 75, 77, 79, 81А, 81, 83, 85/28, 87, 89, 91, 93А, 93, 95А, 95, 97, 99, 100/72, 101А, 101, 102А, 102, 104А, 104, 106/51, 108/52 көрпусі 1, 108/52, 114, 116, 118, 120, 122, 124, 126/27, 128/26, 130, 132, 134, 136, 138, 138/1, 140А, 140, 142, 144, 146, 148, 150, 152А, 152Б, 152, 154, 156А, 156Б, 156, 158А, 158 үйі; Екібастұз көшесі: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8/23, 10/16, 12, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 29 үйі.

№412 сайлау учаскесі

Орталығы: Алматы қаласы, Думан шағынауданы, Қарқаралы көшесі, 15, Алматы қаласы білім басқармасының «№172 мектеп-гимназия» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің ғимараты.

Сайлау учаскесінің шекарасы: Ақжайық көшесі: 40, 38 үйі; Думан шағынауданы Алатау көшесі: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 21/34, 22, 24А, 24, 26А, 26, 32А үйі; Думан шағынауданы Алтын Емел көшесі: 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18 көрпусі 1, 18, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34 үйі; Думан шағынауданы Аңырақай көшесі: 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 17/52, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 29/18 үйі; Думан шағынауданы Арыс көшесі: 2, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13/30, 18, 20/32 үйі; Думан шағынауданы Аяз би көшесі: 49, 51, 53, 55, 57, 59, 61, 63, 65, 64, 76, 78, 80, 82/82, 84, 86, 88, 90, 92, 94А үйі; Думан шағынауданы Бішкек көшесі: 12/36, 12/1, 20, 23/33, 26А, 26/25, 30А, 36/28, 37, 38, 39, 40А, 40Б, 40В, 40, 41, 43, 45 үйі; Бригадная көшесі: 64, 68, 72, 74, 76, 78, 80, 82, 90, 94 үйі; Думан шағынауданы Бұрайбай көшесі: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16 үйі; Говоров көшесі: 79, 81, 83 көрпусі 1, 83, 85, 94, 96, 98, 100А, 100, 102, 106А, 106, 108, 110, 112, 114 үйі; Думан шағынауданы Есіл көшесі: 23/5, 23/6, 23/7, 23/8, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 37, 38, 40, 42/3, 43, 45, 47, 47/1, 47/2 үйі; Думан шағынауданы Жиренше көшесі: 1, 3, 4, 5, 7, 9, 11, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 27, 29, 31, 33, 35, 37, 39, 41, 43, 45 көрпусі 1, 45, 49, 51, 53, 55, 56, 57, 59, 61, 63, 65, 67, 69, 71, 73, 75А, 75, 77, 81, 83, 87, 89А, 89, 95 үйі; Думан шағынауданы Қазығұрт көшесі: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 20/13, 21/11, 22, 22/19, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31/22 үйі; Думан шағынауданы Карашан көшесі: 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52, 54, 56, 58, 60, 64, 66, 68, 70, 72, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92/89 көрпусі 1; Қарымбаев көшесі: 10/1, 18А, 20А, 20, 22А, 22Б, 22, 24А, 24, 26А, 32 үйі; Қарымбаев-2 көшесі: 2, 4, 6, 8, 9, 10, 12, 13, 19, 21 үйі; Думан шағынауданы Қарқаралы көшесі: 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16А, 16, 18/34 үйі; Думан шағынауданы Кереку көшесі: 11, 13, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27/5 үйі; Думан шағынауданы Қызылдар көшесі: 4, 6, 8, 10, 12, 14, 15/16, 16, 18, 19, 20, 22/19, 25, 26, 28, 30, 32, 33, 33/1, 34, 35, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52, 54, 56, 60, 64, 74 үйі; Думан шағынауданы 130, 152, 196, 390, 489, 559 үйі; Морозов көшесі: 65, 67, 69А, 69, 71, 75, 77, 79, 81 үйі; Думан шағынауданы Сарыарқа көшесі: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 17/3, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27/14, 28/16 үйі; Думан шағынауданы Тарбағатай көшесі: 1А, 1, 2А, 2, 3, 5, 8, 9, 11, 14/7, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24 үйі; Думан шағынауданы Хан тәңірі көшесі: 38/18, 40/17, 48/15, 50/60, 52/16, 53/20, 54/16, 55, 56/15, 57 көрпусі 1, 57, 58/14, 59, 60/13, 61, 62/10, 63, 64, 65, 66, 67/69, 71, 73/17, 58/16, 77, 79, 81, 83, 87, 89, 91, 93, 95, 97, 99, 101, 103, 105, 107, 109, 111, 113, 115 үйі; Думан шағынауданы Қазақстан тәуелсіздігінің 10 жылдығы көшесі: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17/36 үйі.

№414 сайлау учаскесі

Орталығы: Алматы қаласы, Таулы Қырат шағынауданы, М.Жуков көшесі, 140, Алматы қаласы білім басқармасының «№77 жалпы білім беретін мектеп» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің ғимараты.

Сайлау учаскесінің шекарасы: Әзірбаев көшесі: 1, 3, 4, 5/1, 6, 7/2, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 30/1, 31, 32, 33А, 34, 35, 36, 37, 39, 40 көрпусі 1, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 46/1, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 57, 58, 59, 60, 61, 63, 65/1, 70, 73/45, 75/184, 76, 77, 78, 82, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97/1, 102/83, 102/83 көшесі 1, 103 үйі; Таулы қырат шағынауданы Арпақыл көшесі: 3, 5, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 16, 19, 21, 26 көрпусі 1, 26 үйі; Ахмедияров көшесі: 3, 5, 7, 9, 11/34, 11, 13, 15, 19/29, 25, 27А, 29, 37, 37, 41, 43, 45, 47 көрпусі 2, 47 блок 6, 49, 51, 51/3, 55, 57, 59, 63, 65/73, 67/44, 69А, 69 көрпусі 1, 69, 71, 73, 73/1, 75, 177, 165/30 үйі; Таулы қырат шағынауданы Баранский көшесі: 4, 7А, 10, 12, 13, 14, 15, 16/24, 19, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32/6 үйі; Индивидуальное саяжай кооперативі: 5 үйі; Достық даңғылы: 125А, 131, 137, 155А, 300/25, 300/27, 300/31, 300/38, 300/4, 300/40, 300/44, 300/54, 300/55, 300/56, 300/57, 326 үйі; Жамакаев көшесі: 139, 141, 143/72, 140, 147/19, 149/14, 151, 153, 155А, 155, 157А, 157Б, 159А, 161А, 161, 163Б, 163Г, 163, 166, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 182/74, 166, 187, 188, 190А, 190, 192, 194, 198, 200, 202, 204, 206, 216/21, 218, 220, 221, 222, 224, 226, 228, 232, 234, 236, 238, 240, 242, 244, 246, 247, 248, 250А, 350, 272, 272/1, 274, 276, 278 үйі; Иванови көшесі: 6, 7, 8, 9, 10А, 10Б, 10, 11, 12А, 13, 15, 17, 18Б, 18, 20А, 20Б, 20Г, 20, 22А, 20, 23А, 24А, 24Б, 24, 25, 26, 29, 31, 32, 33, 34, 35А, 36, 37, 39, 40, 42А, 42Б, 42А, 42Б, 42, 43, 44А, 44, 45, 46Б, 46Б, 46, 47, 48А, 48Г, 48Б, 48А, 49А, 49, 50А, 50, 51, 52, 53, 54А, 54Б, 54, 57, 58, 59, 62Б, 62, 63Г, 63Е, 63Ж, 63, 64А, 64Б, 64, 66, 68, 72, 74, 75, 78, 82 үйі; Таулы қырат шағынауданы Игншев көшесі: 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 44, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 59/1, 60, 61, 63А, 61, 65, 67, 68, 69, 70, 72, 73, 75, 76А, 76Б, 76, 78А, 82 үйі; Таулы қырат шағынауданы Ескендеров көшесі: 31, 33, 35А, 37/56, 60 үйі; Манаев көшесі: 128/27, 132, 136 үйі; Нұрлыбаев көшесі: 1/4, 3, 5, 7, 9, 11, 13, 15А, 15 көрпусі 1, 15, 17, 23, 25А, 25, 27, 29, 31 үйі; Таулы қырат шағынауданы Сызғанов көшесі: 46, 48, 50 көрпусі 1, 50/1, 52/1, 54А, 54, 56, 58, 60, 62, 64 көрпусі 1, 68, 70, 72, 74, 76, 77А, 77, 78, 80А, 81, 82, 84А, 84, 85/105, 86А, 86Б, 86, 87, 89, 91, 93, 95/30, 96, 97, 97/23, 99А, 101Б, 101Б, 101, 105, 106, 107А, 107, 109, 110, 111 үйі; Тайманов көшесі: 105/1, 109, 111, 115/2, 119, 123, 125, 127, 129, 131, 133, 135, 137, 139, 141, 143, 145, 153А, 153Б, 153, 153/1, 153/3, 155/2, 157/1, 157/2, 163, 167А, 167, 169, 171, 175, 21А, 216А, 216Б, 216, 218, 220А, 220Б, 220, 222Б, 222Г, 222Б, 222М, 222Н, 222П, 222, 222/1, 222/14, 222/24, 222/24, 222/6 көрпус 2, 222/6, 222/7, 222/8, 224А, 224Г, 224, 224/1, 224/2, 224/3, 224/4, 226А, 226 үйі.

№415 сайлау учаскесі

Орталығы: Алматы қаласы, Таулы Қырат шағынауданы, М.Жуков көшесі, 140, Алматы қаласы білім басқармасының «№77 жалпы білім беретін мектеп» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің ғимараты.

Сайлау учаскесінің шекарасы: Алдар Косе көшесі: 56, 58

«ALMATY AQSHAMY» ГАЗЕТІНЕ ЖАЗЫЛЫҢЫЗ!

«Almaty aqshamy» газетіне 2024 жылға жазылу жүріп жатыр!

«ALMATY AQSHAMY» – алматылықтардың да, еліміздің барлық дерлік өңірлеріндегі оқырмандарымыздың да асыға күтетін, сүйіп оқитын басылымы! Қазақ сөз өнері мен журналистикасының дәстүрлі мектебі!

БІЗ газетімізді асыға күтетін оқырмандарымызбен және тұрақты авторларымызбен әрдайым БІРГЕМІЗ!

«Almaty aqshamy» газетіне «Қазпошта» АҚ Алматы поштамты бөлімшелерінде, «Евразия Пресс» агенттігі», «Эврика Пресс» өкілдіктерінде жазылуға болады. Бізді aqshamnews.kz сайтынан да оқыңыздар!

«ALMATY AQSHAMY» ГАЗЕТІНЕ 2024 ЖЫЛҒА ЖАЗЫЛУ ИНДЕКСТЕРІ:

65503 (жеке жазылушылар үшін) 1 айға – 536,12 теңге, 3 айға – 1608,36 теңге, 4 айға – 2144,48 теңге

15503 (кәсіпорындар мен ұйымдар үшін) 1 айға – 736,12 теңге, 3 айға – 2208,36 теңге, 4 айға – 5944,48 теңге

95503 (зейнеткерлер, мүгедектер мен ҰОС ардагерлері үшін)

1 айға – 336,12 теңге, 3 айға – 1008,36 теңге, 4 айға – 1344,48 теңге

Анықтама үшін телефондар: 8 (727) 293-08-12, 293-08-25, 293-08-03.

Құрметті оқырмандар!

«Almaty aqshamy» газетінің баспа нұсқасына жазылуды енді **Post.kz** сайты арқылы немесе мобильді қосымшаны пайдалана отырып, онлайн режимде ресімдеуге болатынын қуана хабарлаймыз. Жылдам іздеу функциясы арқылы **«Almaty aqshamy»** газетін тауып, оған жазылуды бір сәтте ресімдеуге болады. Газетке жазылу үшін оның қажетті санын, жазылу мерзімін көрсетіп, кез келген банктің картасымен төлем жасау қажет.

Жазылу индекстері мен жазылу құны **«Almaty aqshamy»** газетінің баспа нұсқасына жазылумен тең.

Газет **Post.kz**-пен ресімдеу кезінде көрсетілген мекенжай бойынша жеткізіледі. Қызмет **24/7** қолжетімді.

ЖАРНАМА

«Алматы қаласының Қоғамдық денсаулық сақтау басқармасы» КММ (бұдан әрі – Басқарма) басқарманың шаруашылық жүргізу құқығындағы мынадай коммуналдық мемлекеттік кәсіпорындардың Байқау кеңесінің мүшелігіне кандидаттарды іріктеу жөніндегі конкурс өткізілетіні туралы хабарлайды, конкурс өткізілетін орын: 050001, Алматы қаласы, Бостандық ауданы, Республика алаңы, 4:

№ р/с	Медициналық ұйымдар атауы	Занды мекенжайы/ Орналасқан жері
1	Алматы қ. ҚДСБ ШЖҚ «Медициналық жедел жәрдем қызметі» КМК	050000 (А05Е0Х6), Алматы қ., Қазыбек би көшесі, 115
2	Алматы қ. ҚДСБ ШЖҚ «Алатау» қалалық ауруханасы» КМК	050032, Медеу ауданы, «Алатау» ық.ауданы, Жетбаева көшесі, 28
3	Алматы ҚДСБ ШЖҚ «ЖИТС алдын алу және оған қарсы күрес орталығы» КМК	050060, Алматы қ., Бостандық ауданы, Басенов к-сі, 2, 4 корпус
4	Алматы қ. ҚДСБ ШЖҚ «№26 қалалық емхана» КМК	050067 Наурызбай ауданы, «Таусамалы» шағынауданы, Гроза к-сі, 102
5	Алматы қ. ҚДСБ ШЖҚ «№7 қалалық емхана» КМК	050013, Алматы қаласы, Бұқар жырау бульвары, 14-үй
6	Алматы қ. ҚДСБ ШЖҚ «№18 қалалық емхана» КМК	050036 Әуезов ауданы, «Мамыр-1» шағынауданы, 29/17
7	Алматы қ. ҚДСБ ШЖҚ «№12 қалалық емхана» КМК	050040 Бостандық ауданы, Попов к-сі, 23/12
8	Алматы қ. ҚДСБ ШЖҚ «Құлагер» бастапқы медико-санитарлық көмек көрсету орталығы» КМК	050066, Жетісу ауданы, «Құлагер» шағынауданы, 34 А үй
9	Алматы қ. ҚДСБ ШЖҚ «№2 қалалық перинаталдық орталық» КМК	050002, Алматы қ., Медеу ауданы, Жангелдин к-сі, 28/20-22
10	Алматы қ. ДСБ» №1 Қалалық клиникалық аурухана» ШЖҚ МКК	050006, Алматы қ., Наурызбай ауданы, «Қалқаман» шағынауданы, 2, Б.Ашимов көшесі, 2 А.

Ұйымдардың негізгі қызметі – медициналық қызмет.

Шаруашылық жүргізу құқығындағы мемлекеттік кәсіпорындарда байқау кеңестеріне сайланатын адамдарға қойылатын талаптар жоғары білімнің, сондай-ақ мынадай талаптардың біреуінің болуын қамтиды:

- денсаулық сақтау саласында немесе ұйымның және (немесе) экономика/қаржы және (немесе) бизнес және (немесе) құқық бейіні бойынша кемінде 5 жыл жұмыс тәжірибесінің болуы;
- денсаулық сақтау саласында немесе ұйымның бейіні және (немесе) экономика/қаржы және (немесе) бизнес және (немесе) басшы лауазымдағы құқық бойынша кемінде 3 жыл жұмыс тәжірибесінің болуы;
- денсаулық сақтау және (немесе) экономика және (немесе) бизнес және (немесе) құқық саласындағы қоғамдық бірлестіктерге мүшелік етуін қамтиды.

Байқаушы кеңестің мүшесі ретінде:

- өтелмеген немесе алынбаған соттылығы бар;
 - осы заңды тұлғаны банкрот деп тану туралы шешім қабылданғанға дейін бір жылдан астам заңды тұлғаның басшысы болған;
 - бұған дейін сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасаған;
 - байқаушы кеңестің басқа мүшесімен немесе мемлекеттік кәсіпорынның басшысымен жақын туыстық сипаттағы қатынастағы тұлға сайланбайды.
- Конкурсқа қатысуға ниет білдірген адамдар үшін конкурсқа қатысу туралы өтініштерді беру мерзімі конкурс өткізу бұқаралық ақпарат құралдарында жарияланған күннен бастап отыз күнтізбелік күн өткеннен кейін аяқталады.

Конкурсқа қатысу туралы өтінішке қоса берілетін құжаттардың тізбесі:

- конкурсқа қатысу туралы еркін нысандағы өтініш;
- мемлекеттік және орыс тілдерінде түйіндеме;
- еркін нысанда жазылған өмірбаян;
- кандидаттың жеке басын куәландыратын құжаттың көшірмесі;
- жоғары білім туралы құжаттың көшірмесі;
- Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 35-бабына сәйкес қызметкердің еңбек қызметін растайтын құжаттың көшірмесі;
- Қазақстан Республикасы Бас прокуратурасының Құқықтық статистика және арнайы есепке алу жөніндегі комитетінің аумақтық бөлімшелері берген соттылықтың және сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың жоқтығын растайтын құжаттар.

Конкурсқа қатысушы өзінің біліміне, жұмыс тәжірибесіне, кәсіби деңгейіне қатысты қосымша ақпаратты (біліктілігін арттыру, ғылыми дәрежелер мен атақтар беру, ғылыми жарияланымдар туралы құжаттардың көшірмелері, алдыңғы жұмыс орнының басшылығынан ұсыныстар) ұсына алады. Конкурсқа қатысуға ниет білдірген тұлғалардың құжаттарын қабылдау күні конкурс өткізу туралы хабарландыру бұқаралық ақпарат құралдарында жарияланған күннен бастап мына мекенжай бойынша анықталады: **050001, Алматы қаласы, Бостандық ауданы, Республика алаңы, 4, тел.: 8 701 491 59 77.**

Конкурстың басталу күні (құжаттарды қабылдау) – 2024 жылғы 30 тамыз.

Конкурстың аяқталу күні (құжаттарды қабылдауды аяқтау) – 2024 жылғы 30 қыркүйек.

Конверттерді ашу күні мен уақыты – 2024 жылғы 30 қыркүйек.

ШЕШІМ

Алматы қаласы Алатау ауданы әкімінің

2024 жылғы 27 тамыздағы №2 шешімі.

Алматы қаласының Әділет департаментінде
2024 жылғы 27 тамызда
№1783-02 болып тіркелді.

Алматы қаласы Алатау ауданы әкімінің 2019 жылғы 15 қазандағы №2 «Алматы қаласы Алатау ауданы бойынша сайлау учаскелерін құру туралы» шешіміне өзгерістер енгізу туралы

ШЕШІМ:

- Алматы қаласы Алатау ауданы әкімінің 2019 жылғы 15 қазандағы №2 «Алматы қаласы Алатау ауданы бойынша сайлау учаскелерін құру туралы» шешіміне (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде №1591 болып тіркелген) келесі өзгерістер енгізілсін:
 - көрсетілген шешімнің қосымшасындағы №11, 27 сайлау учаскелерінің орталықтарының атаулары осы шешімнің қосымшасына сәйкес өзгертілсін.
 - «Алматы қаласы Алатау ауданы әкімінің аппараты» коммуналдық мемлекеттік мекемесі Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіпте:
 - осы шешімнің Алматы қаласының Әділет департаментінде мемлекеттік тіркелуін;
 - осы шешімді оның ресми жариялағаннан кейін Алматы қаласы Алатау ауданы әкімдігінің интернет-ресурсында орналастырылуын қамтамасыз етсін.
 - Осы шешімнің орындалуын бақылау Алматы қаласы Алатау ауданы әкімінің аппарат басшысына жүктелсін.
 - Осы шешім алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Алатау ауданы әкімінің
уақытша міндетін атқарушысы

Б.САБИТОВ

КЕЛІСІЛДІ:

Алматы қаласы аумақтық
сайлау комиссиясының төрайымы

А.ҚА.ТЫҚОВА

Шешімге қосымша

Алматы қаласы, Алатау ауданы әкімінің

2024 жылғы 27 тамыздағы №02 шешімі.

Алматы қаласының Әділет департаментінде
2024 жылғы 27 тамызда №1783-02 болып тіркелді

№11 сайлау учаскесі

Орталығы: «ACADEMY MIRAS» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі, Алматы қаласы, Ақбұлақ шағынауданы, Шәріпов көшесі, 47.

№27 сайлау учаскесі

Орталығы: «ACADEMY MIRAS» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі, Алматы қаласы, Ақбұлақ шағынауданы, Шәріпов көшесі, 47.

ЖАРНАМА

2024 ж. 22 қазан, сағат 11.00-де Алматы қ., Жетісу ауданы, Талант көшесі, 40 Б учаскесінде «Қоршаған ортаны қорғау» бөлімі бойынша ашық жиналыс түрінде қоғамдық тыңдау өтеді. Оны макулатурадан қағаз өндірісін жолға қойған «Дос Тау ЛТД» ЖШС ұйымдастырған.

Бастамашы тарап: «Дос Тау ЛТД» ЖШС.

Телефон: 8 777 251 30 95.

Электронды мекенжайы: uzayakina2014@yandex.ru

Жоба құжаттарын құрастырушы: «ЭКО и К» ЖШС.

Телефон: 8 (727) 279-53-75.

Электронды мекенжайы: klg_55_007@mail.ru.

Жергілікті атқарушы орган: Алматы қаласының экология және қоршаған орта басқармасы, телефон: 8 707 624 93 78.

Электронды мекенжайы: urpitr@mail.ru

Жоба бойынша ескертулер немесе ұсыныстар беру үшін құжаттар <https://ecportal.kz> бірыңғай электрондық порталында және Алматы қ., Жергілікті атқарушы органның сайтында көрсетілген.

Алматы қаласы Қоғамдық денсаулық сақтау басқармасының шаруашылық жүргізу құқығындағы «№27 қалалық емхана» КМК.

«Алматы қаласы, Наурызбай ауданы, «Ақжар» шағынауданы, Дәулеткерей көшесі, 140-үйде орналасқан «№27 емхананың күрделі жөндеу», Алматы қаласы, Наурызбай ауданы, «Ақжар» ықшамауданы, Дәулеткерей көшесі, 162-үйде орналасқан «№27 емхананың күрделі жөндеу» жобасы бойынша жария талқылау нысанында қоғамдық тыңдау өткізілетіні туралы хабарлайды.

Жобалық құжаттама материалдары бірыңғай экологиялық порталында (<https://eco-portal.kz>) қолжетімді болады. Ескертулер және ұсыныстар 09.09.2024 ж. бастап 5 жұмыс күні ішінде қабылданады, bgm-86@mail.ru тел.: +7 707 947 69 47.

Бас директор –
Ержан ҚАЛЫМБАЙҰЛЫ

Қабылдау бөлмесі:
тел: 293-08-03.

Бас директордың орынбасары –
Абдухалил ЖАЛИЛОВ
тел: 293-08-03 (ішкі 102).

Бас директордың шығармашылық жөніндегі орынбасары –
Гүлжазира СЕЙДАХМЕДОВА
тел.: 293-04-28.

Бас редактор –
Төрехан ДАНИЯР
тел: 293-52-24.

Бас редактордың орынбасары –
Әнуарбек ӘУЕЛБЕК
тел: 293-52-36.

Жауапты хатшы –
Серік ЖҰМАБАЕВ
тел: 293-52-43.

Жаңалықтар мен ақпарат бөлімінің редакторы –
Рая ЕСКЕНДІР

Қала тынысы бөлімінің редакторы –
Нұржамал ӘЛІШЕВА

Шаһар шаруашылығы және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімінің редакторы –
Құралай ИМАНБЕКҚЫЗЫ
тел: 293-52-36.

Коммерциялық директор –
Қуаныш ДЮСКАЛИЕВ
тел: 293-08-12. E-mail:
rekalatauaqparat@gmail.com

Жарнама және тарату бөлімі. E-mail:
rekalatauaqparat@gmail.com
тел: 293-08-25

Шығармашылық даму жөніндегі кеңес

Кеңес төрағасы –
Олжас СҮЛЕЙМЕНОВ

Кеңес мүшелері:
Сағымбай ҚОЗЫБАЕВ,
Сейітқазы МАТАЕВ.

ГАЗЕТТІ ЖЕТКІЗУ БОЙЫНША ШАҒЫМДАР БОЛСА...

«Қазпошта» АҚ Алматы почтамына:
8 707 862 30 08,
8 777078 53 48

(Татьяна Титова, Логистика және өндіріс бөлімі) телефоны арқылы сағат 9.00-ден 18.00-ге дейін хабарласыңыз

Республикаға тарайтын қоғамдық-саяси қалалық басылым.

Меншік иесі:

«Alatau Aqparat» ЖШС.

E-mail:
alatauaqparat@gmail.com

Мекенжайымыз:

Индекс: 050022.

Шевченко көшесі, 106 А.

Газет аптасына 2 рет, сейсенбі және жұма күндері шығарылады. Нөмірдің таралымы – 10 260 дана (жұма)

Кезекші редактор – Естай БОЖАН

Газет "Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігінің Ақпарат комитеті" республикалық мемлекеттік мекемесінде тіркелген. Тіркеу туралы № KZ17VPY00085956 куәлігі 19.01.2024 жылы берілген.

Газет «Almaty aqshamy» -ның компьютер орталығында теріліп, беттелді. Суреттердің сапасына редакция жауапты. Жарнама мәтініне жарнама беруші жауап береді. Автордың мақалалары редакция көзқарасын білдірмейді. Газет «Алматы-болашақ» АҚ-да басылды. 050026, Алматы қаласы, Мұқанов көшесі, 223 В. Тел.: 8 (727) 378-40-08, 378-42-00. Оффсеттік басылым, көлемі 2 баспа табақ.

«Almaty aqshamy» газеті «AIR ASTANA» әуе компаниясының бизнес-класс бортында және «Жолаушылар тасымалы» АҚ пойыздарындағы жолаушыларға қолжетімді.

www.instagram.com/aqshamy.official

www.facebook.com/aqshamy.official

www.youtube.com/channel/UCxM2xr1CHx6Br1ggA

web.telegram.org/k/#@aqshamy_kz

ҚАЗАҚЫ ПАЙЫМ

Қыркүйек қарбаласы мен амалы көп құбылмалы ай. Шөп сабағы сарғайып, кейбірі құрай бастайды. Ай пердесін масақ амалы ашады. Ол мизамның 15 жаңасына дейін жалғасады. Ары қарай егін, бақша өнімдерін жинау, қошқарға және еркек тоқтыға күйек байлайтын «күйек» амалы келеді. Егіні жиналып алынған атызға мал жайылады, кәрі-құртан, бала-шаға масақ тереді. Қарт кісілер егіншіден кеусен сұрайды. Егін бітік болған жылы кеусенді керсен-керсенімен таратады.

Сәрсенбек
БЕКМҰРАТҰЛЫҚЫРҰҚ ҚАТПАРЛЫ
ҚЫРКҰЙЕК

Астық оратын, күйек байланатын, бақша өнімдері жиналатын, масақ терілетін қарбаласы көп ай

Есте сақтайтын, бұрынғы табиғат тамыршыларынан келе жатқан мынандай қанатты сөз бар: бұл айда ағаш жапырақтары ерте түссе, қыс та ерте түспек, ал жапырақтар түгел түспесе, қысқы күн райы бірқалыпты, қайың мен емен жапырақтары тегіс түсіп қалатын болса, қыс қаһарлы болмақ. Қайың жапырақтары жоғарғы бұтақтардан бастап сарғайса, көктем ерте келіп, төменнен бастап сарғайса, кеш келетінін де білген жөн.

Көктеректің жапырақтары тегіс жазылса, қыс суық, ішкі беті жоғары қарай бүріссе, қыс жылы болатындығын, осы айтылғандардың орта деңгейінде болса, қыс қолайлығын көрсетеді. Айдың ортасында күн бұлыңғыр болса, жауынды, ал, ашық болған болса, күн жайма-шуақ болатынын білдіргені. Ары қарай амалдар өзінің ретімен жүре береді.

Бүгін қолданыстағы күнтізбе бойынша, тамыздың 30-ы. Ай жүйесіне сүйенсек, тамыздың – 25-і. Ал қазақы есеп бүгін тамыздың 16-жұлдызын меңзеп тұр. Апта айдың ортасын және соңын қамтып тұр. Бұл алдағы апта ауа райының ептеп тұрақсыз болатынын аңғартса керек. Аптаның соңына қарай күн салқындауы мүмкін. Дегенмен, күннің ыстығы әлі сақталады. Алда «Мизам шуақ», «Кемпір шуақ» сияқты шуақты амалдар бар.

БАБАЛАР БОЛЖАМЫ

Күнге қарап жасалған жорамал:

- * Күн сарғыш қызылданып, шаңқайып шықса, сол жылы құрғақшылық, ал күн күңгірттеніп, солғын көрінсе, жауын-шашын мол болады.
- * Күн сәулесін шашып шықса, жылдың жайлы, молшылық болуынан дерек бергені.
- * «Шыққан күн құлақтанса, еліңді жау шапқандай қорық, кешке құлақтанса, келінің ұл тапқандай қуан» (мақал).
- * Күн құлақтанып батса, ауа райы жылыға бейім болады.

ЭКОНАУҚАН

«МҰЗ МАССИВТЕРІН ҚОРҒАУ»

шығармашылық байқауының
жеңімпаздары марапатталды

Жуырда TURAQTY JOL Ұлттық әлеуметтік эконануқанының V мерейтойлық циклі аясында өткен «Мұз массивтерін қорғау» шығармашылық байқауының жеңімпаздары марапатталып, финалистер жұмыстарының көрмесі ашылды. Салтанатты іс-шараны Алматы қаласы Қоғамдық даму басқармасының басшысы Айдар Есенбеков ашып, мерейі үстем болған жастарға табыс және сәттілік тіледі.

Нұржамал
ӘЛШЕВА

Табиғат проблемасы –
жастар көзімен

тестерге өзімізді танытуға және қоршаған ортаны қорғауға үлес қосуға мүмкіндік беретін платформаны алға жылжытқаны үшін шын жүректен алғыс айтамын. Біз туындыларымыз арқылы табиғатқа жанашыр болуға шақырдық деп ойлаймын», – деді «Арктикалық суретші» номинацияның иеленген тараздық 17 жастағы Дәулет Әділет.

TURAQTY JOL – өскелең ұрпақтың бойына мәдени-адамгершілік және құндылықтарды сіңіру арқылы олардың туған жерге деген сүйіспеншілігін, оң көзқарасын қалыптастыруға бағытталған тәрбиелік бастама. Бұл бағдарлама ЮНЕСКО клубтарының Қазақстан ұлттық федерациясының бас серіктесі ЦентрКредит Банкімен және ресми серіктесі Chevron компаниясымен, сондай-ақ «Шымбұлақ» тау курортымен бірлесіп сәтті жүзеге асырып жатқан жобаның төрт циклінің жалғасы болып табылады.

Суреттерді түсірген Самат СЕРІКБАЙҰЛЫ.